Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

Oportünizm yenilmeden
burjuvazi yenilmez!

İŞÇİNİN SESİ

Karkêren hemû
welatan yekbın!

Yıl:10, Sayı:233
2 Mayıs 1983

GÜNLERİN BUGÜN GETİRDİĞİ

C. Koşan

Cunta geçtiğimiz günlerde önce devlet partisini kurmakla görevlendirdiği Ulusu'yu geri çekti. Ardından, Siyasal Partiler Yasası çıkarıldı ve 70 sayılı bildiri yürürlükten kaldırılarak yeni bir bildiriyle siyaset yapmak "serbest" bırakıldı. Yüksek Seçim Kurulu Başkanı "büyük bir sevinçle" seçimlerin 1983 Ekim'inde yapılacağının artık "belli" olduğunu "halka duyurdu."

Burjuva basın siyasetin "serbest" bırakılmasını "coşkuyla" karşıladı. *Tercüman* "Hoşgeldin demokrasi", *Milliyet* ise "Siyasi hayat başladı" manşetlerini büyük puntolarla attılar. *Milliyet*'in Siyasal Partiler Yasası ve son bildiri konusunda "bilim adamları, sanatçılar ve işadamları"nın görüşlerini verdiği haberin başlığı ise şöyle: "Hangi koşulla olursa olsun demokrasiye geçiş yararlıdır."

Yapılmak istenen, bırakalım gerçek demokrasiyi, burjuva demokrasisi için bile utanç belgesi olan, tüm siyasal çalışmayı "12 Eylül ile uyum" sınırlarında tutmayı amaçlayan Siyasal Partiler Yasası ve bildiriyle girilen dönemi "demokrasiye geçiş" olarak yutturmaya çalışmaktır.

Faşist cunta, tek takımlı, seyircisiz bir futbol maçı gibi, çeşitli donuk siyasal manevralar planlıyor. Ama Türkiye ortamı öyledir ki, bu manevralar bir anda seyircilerin doluştuğu, birçok takımın oluştuğu gerçek bir maça dönüşme eğilimi gösteriyor. Son zamanlarda yine böyle oldu. Cunta "demokrasiye geçiş" takvimini uygulasa bir türlü, uygulamasa bir türlü açmazla karşı karşıyadır. Herşey, cuntanın "birşeyler"den çekindiğini gösteriyor.

Bunlardan birincisi uluslararası alanda, demokratik güçlerin etkisiyle cuntanın soyutlanmasının yeni bir hız kazanmasıdır.

ABD Temsilciler Meclisi Komisyonlarında bile Türkiye'de insan haklarının çiğnenmesi üzerinde durulması, Kıbrıs'ın işgal altında olması nedeniyle, verilecek ek yardımın Kongre'ce reddedilmesi bunun somut göstergesidir. Ayrıca Yunanistan Hükümeti Kıbrıs sorununu AET zirvesine ve Birleşmiş Milletler'e götürmeye hazırlanıyor. Cunta uluslararası ilişkilerinde güç durumdadır.

Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi'nin düzenlediği dayanışma toplantısı da, cuntanın uluslararası alandaki güçlüklerini hem yansıttı, hem de arttırdı. Toplantıda, Britanya İşçi Partisi sol kanat lideri, saylav ve Britanya'nın en sevilen, önde gelen işçi lideri olan Tony Benn konuştu. Aynı toplantıda DİSK'in son Genel Sekreter Yardımcısı Aydın Meriç, Kürt demokrat yazar M. Emin Bozarslan da konuştular. Toplantı faşist diktatörlüğe bir darbe, anti faşist güçlere önemli bir destek oldu. Cuntanın "demokrasiye geçiş" gibi oyunlarının uluslararası alanda da sökmediğini gözler önüne serdi.

Cuntanın çekindiği bir durum da, ülkede faşizme karşı biriken öfkenin, kapağı her geçen gün biraz daha zorlamasıdır. Türkiye gibi derin ekonomik bunalımlı bir temelde, güçlü ve devrimci deneyimli bir işçi sınıfının var olduğu koşullarda, ağırlığıyla devlet aygıtına dayanan bir iktidarla uzun yıllar topluma hükmedebilmek kolay bir iş değildir. Göstermelik "demokrasi takvimi" oyunu bile cuntanın tabansızlık derdini iyice yakıcılaştırdı.

Cunta taban derdinin devasını ana olarak AP'li yığınları kazanmada görüyor. Ancak, Ulusu deneyiminin de gösterdiği gibi, "AP liderine rağmen AP tabanını kazanmak" ülkedeki ortam nedeniyle kolay olmuyor.

Cuntanın "yeni parti kurucusu" emekli Orgeneral Sunalp'in AP'deki güç çevreleriyle "tarihten gelen sıcak ilişkilerinin" olması ilginçtir. Cuntanın AP tabanıyla ilgili özlemlerini çok iyi bilen AP temsilcileri de, "uzlaşma" paketleri öne sürmektedirler.

Cunta garip bir durumdadır. Hem pazarlıkların kendi "otoritesini" sarsıcı bir noktaya ulaştığını düşünüyor hem pazarlıklara göz yummak, hatta katılmak durumunda kalıyor. Öte yandan, hem pazarlıklarda tüm "çağrılara" karşın "eski siyasiler"le uzlaşmaya yanaşmıyor, hem de kendi istediğini yapamıyor. Bu açmazlı durum faşizmin çözümsüzlüğünün yansımasıdır.

Kuşkusuz faşist cuntanın gönlü güçlü bir devlet partisinden yanadır. Anayasa "referandumu" ve cumhurbaşkanlığı "seçimi" sırasında çevrilen dolaplara benzer dolaplarla halkın "ezici çoğunluğunun " oylarını alarak, iktidara gelen, en sadık kadroların yönetimindeki bir devlet partisi, geçilecek "demokratik" ortamda cuntanın denetiminin en az fireyle sürmesini sağlayacak bir seçenektir. Geçtiğimiz günlerde IMF ve Dünya Bankası'nca verilen öneri paketlerine de uygun olarak, Türkiye kapitalizminin uzun erimli çıkarları "sallantılardan uzak" bir iktidar "gerektiriyor". Uzun bir süre de böyle "gerektireceğe" benzemektedir. Ancak kapitalizmin "gerektirdiği" başkadır, olanaklar başkadır.

Bugünün Türkiye'sinde cuntanın atacağı her adım, kendisi açısından "tehlike", devrimci çalışma açısından ise "bereketli günler" anlamına gelebilir. Bu, "demokrasi" takvimini işletse de, AP'yle anlaşsa da, uzlaşmasa da, takvimi, seçimleri tümden kaldırıp atsa da böyledir.

İşçi sınıfının, partisine gereksiniminin hızla arttığı şu önemli günlerde, TKP'nin başına parti açısından hiç de "legal" olmayan yollardan çöreklenmiş partizan legalist likidatör kliği, partimize zarar vermek için elinden geleni yapıyor.

Bu gayrimeşru "resmi" yönetim, "ulusal demokrasi ve barış programı"yla, partiyi ideolojik, siyasal olarak likide etmeye çalışıyor. Merkeziyetçiliğe karşı fraksiyoncu parçalanmışlığı getirerek, her türlü çirkin yöntemlerle, partiyi örgütsel likidasyona sürüklemek istiyor.

Bu parti düşmanı klik, kendine güvensizliğini son zamanlarda, ard arda garip "saldırılar"la açığa vuruyor. Suçluluğun paniği içinde, önüne gelene düpedüz yalan "suçlar" atmaya çalışıyor. Radyoda, 28 Nisan tarihli *Tercüman*'da çıkan "bilgilerin" (!) 28 Mart tarihli *İşçinin Sesi*'nden alındığını, yine bir sürü çirkin, düzeysiz karalamayla birlikte söylediler.

Bu koca bir yalandır. Devrimciler iki gazeteyi yanyana koyarak, bunu kolayca göremezler mi sanıyorlar?

7. Yaz Taarruzu'muz yaklaşıyor, burjuvaziye ve oportünizme karşı savaş içinde partimizin komünist disiplinini, komünist birliğini daha da yükseltelim.

Oportünizme karşı savaş burjuvaziye karşı savaştan ayrılmaz!

KAVGA VE YORUM

İŞÇİNİN SESİ

Masrafı: İngiltere'de 50p, Almanya'da 2DM ■ Yıllık abone: İngiltere'de 15 pound, Almanya'da 50DM ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir. ■ Yazışma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilemez.

İçindekiler

Okurlarımız yazıyor

Bir eleştiri

Değerli arkadaşlar,
İşçinin Sesi'ne bu ilk yazımda bence yanlış olan bazı şeyleri eleştireceğim.

Norveç'teki *İşçinin Sesi* sempatizanları arkadaşların *İşçinin Sesi*'ni sattıkları bazı "bilinçlenmemiş" kişilerle konuştum.

Bir tanesi bana *İşçinin Sesi*'ni bir kere aldığını ve bir daha almadığını söyledi. Sebebini sorduğumda ise, gazetede yazılan yazıları anlamadığını, onun için de almadığını söyledi.

Söylemek istediklerim şunlar: *İşçinin Sesi* bilinçli bir kişinin daha fazla bilinçlenmesi için iyi, fakat bilinçlenmemiş kişilerin anlayamadığı bir dille yazılıyor. Örneğin, Lenin'in adını hiç duymamış bir kişiye Lenin'den alıntılar hiçbir şey anlatamaz. Onları bilinçlendirmenin bizim görevimiz olduğunu biliyorum. Bizim sözlü olarak anlattıklarımızı yazılı olarak destekleyecek bir gazeteye ihtiyaç var.

Kısacası, *İşçinin Sesi* çıkarken bilinçlenmemiş kişileri de gözönüne alarak çıkarsa daha iyi olacağı kanısındayım.

Örneğin, toplumların gelişimini açıklamak, gençlik sorunlarına daha fazla yer vermek, yapılan devrimci eylemlere (haberlere) yer vermek.

Devrimci selamlar.

Selim Doğan, Drammen

İşçinin Sesi'nin notu

Değerli yoldaşlar,
İşçinin Sesi'nin değinmesi gereken daha birçok konu vardır. Eksik kalan bu konuları zamanla tamamlamaya çalışıyoruz.

Konulara değinirkenki yanaşımımıza gelince. *İşçinin Sesi*'nin dili anlaşılmaz değildir, düzeyini bilinçsiz işçilere göre ayarlarsa, tüm işçi sınıfının bilinçlenmesine zarar vermiş olur. Amaç işçi sınıfının bilinç düzeyini yükseltmektir. Bunun için ileri işçiler ölçü alınmalıdır. Lenin *Ne Yapmalı*'da bunu önemle vurguluyor. Yerel düzeyde bunun yarattığı sorunları çözmek, siz yoldaşlara düşen bir görevdir. Bu görevi başaracağınıza ve başardıkça, mektupta sorulan sorunun yanıtını kendinizin yaşamda bulacağınıza inanıyoruz.

Çalışmalarınızda başarılar dileriz.

İşçinin Sesi

Direnen Filistin

Kürt ve Filistin halklarının sürdürdüğü bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelelerine ilişkin olarak, son dönemde, tüm emperyalist çevreler, sinsice yöntemler izliyorlar. Uluslararası sosyal demokrasi aracılığıyla Kürdistan sorununu çarpıtmak istiyorlar. Suudi Arabistan, Mısır ve Ürdün gibi gerici Arap devletlerini ön plana çıkararak, Filistin direnişini, ABD emperyalizminin ve değişik finans kapital merkezlerinin planlarına hizmet edecek bir biçimde dumura uğratmaya çalışmaktadırlar.

Bilindiği gibi, geçen yılın 4 Haziran'ında İsrail siyonizmi, ABD'nin askeri, ekonomik ve diplomatik açık desteği ile tüm dünyanın gözleri önünde Filistin halkına ve Lübnan ilerici güçlerine karşı kanlı soykırıma girişti. Bu eylemin acıları daha unutulmadan, bir yandan, Reagan'ın özel kuklası Philip Habib, Lübnan devleti, ABD ve siyonizm lehine bir dizi ekonomik, askersel ve siyasal anlaşma ile geçici askeri üstünlüklerinin meyvelerini hukuksal olarak güvence altına almaya çalışmakta ve Şutara, Baalbek, Trablus şeridini ellerinde bulunduran Filistinli savaşçıların buraları da terketmesi için çaba harcamakta, öte yandan Reagan sürekli barış (!) önerileri yapmaktadır.

Beyrut direnişi açıkça göstermiştir ki siyonizmin askeri gücü ne kadar fazla olursa olsun, Filistin halkının direnişi askersel olarak yok edilemez. Tersine, savaş uzun dönemde Filistin gerillalarının gelişip güçlenmesine, deney ve kararlılığının artmasına hizmet ediyor. Bunun sonucudur ki, ABD yönetimi, iflas eden Camp David'in yerine, siyonizmi içine doğrudan katmayan, gerici Suudi Arap kralı Fahd'ın ve Reagan'ın barış planlarını yeniden piyasaya sürmüştür. Konfederasyon adı altında, 1970 kara Eylül katliamının sorumlusu, uşak Ürdün kralı Hüseyin ile aynı sınırlar içinde, iki ayrı devlet kurulması öne sürülmekte ve gerici Arap devletleri aracılığıyla bu önerilerin propagandası yapılmaktadır. Böylece bağımsız Filistin devleti kurma girişimlerinin önünü tıkamayı hedeflemektedirler.

Ne yazık ki FKÖ içinde de, "konfederasyon" önerisine eğilim gösteren bazı kesimler FKÖ'nün birliğini parçalayıcı tavırlara girmişlerdir. Konuyu görüşmek için toplanan son Filistin meclisi toplantısında, tüm sol güçlerin yoğun çabaları ile bağımsızlık dışında bir önerinin kabul edilmesi engellenmiştir. Ve böylece emperyalistlerin ve Begin, Şaron gibi siyonistlerin hevesleri kursaklarında kalmıştır.

Günümüze kadar gerçekleşen devrimler ve Filistin halkının silahlı mücadelesi göstermiştir ki, emperyalistlerin gizli-açık saldırıları, emekçi halkların özgücüne dayalı bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm savaşımını engelleyememiştir. Sorun er geç emekçi halkların yararına devrim ile çözülecektir.

Kahrolsun emperyalizm, siyonizm ve Arap gericiliği!

Utkuya kadar devrim!

Faruk, Lübnan

Haydi 7. Yaz Taarruzu'na

Yoldaşlar,

İşçinin Sesi'nin Türkiye devrim hareketine — partimize armağanı geleneksel yaz taarruzlarının yedincisi yaklaşıyor.

Bu yaz taarruzuna ülkemizde biriken hoşnutsuzluğun siyasal yaşama açık sınıf savaşları olarak yansıyabileceği bir dönemin başlangıcında giriyoruz. Geçtiğimiz bir yıl içinde, finans kapital, faşist diktatörlük ülkemizde bunalımın ekonomik-toplumsal nedenlerini yokedebilme doğrultusunda hiçbir önemli ilerleme sağlayamadı. Tersine bütün gelişmeler, devrimden başka hiçbir alternatifin bunalımı kalıcı olarak çözemeyeceğini kanıtlıyor.

Ekonomideki kötülemeyi, toplumda biriken hoşnutsuzluğun gücünü ve eylemle patlak verme noktasına geldiğini faşist diktatörlük de, cuntaya akıl hocalığına soyunan liberaller de çok iyi görüyorlar. Liberaller-sosyal demokratlar "muhalefet" partileri kuruyorlar. Ayağa dikilmesini önlemek için, şimdi de işçi sınıfına, emekçi halka akıl hocalığı yapacaklar!

Geçtiğimiz bir yıl içinde, "resmi" kanat görülmemiş bir dağılma içinde yüzerken, partimizin komünist kanadı, *İşçinin Sesi* güçlenmesini sürdürdü. *Devrim ve parti için örgütlenme seferberliği* başarıyla sonuçlandı. Şimdi daha güçlü, kadrolarını yarının savaşlarına hazırlıyor.

Yoldaşlar,

7. Yaz Taarruzu'muz 5 Haziran'da başlıyor. Yaz Taarruzlarının partimiz için ne anlama geldiğini, önemini hepimiz biliyoruz. "Devrimci savaşım devrimci özveri üstüne yükselir" diyen kadrolarımız yüksek bir özveri örneği gösteriyorlar. Devrim savaşımının, TKP'nin yenilmez kadroları olmak için okuldan geçiyorlar.

7. Yaz Taarruzu'nda TKP'mizi daha da yükseltelim!

7. Yaz Taarruzu'nda gelecek sınıf savaşlarına hazırlanalım!

İşçinin Sesi

İŞÇİ MİZAHI

Yeni Genel Sekreter Haydar Kutlu'nun önderliğindeki Merkez Komitesi 1 Mayıs belgileri

— Merkeziyetçilik cenderesine hayır!

— Kongre tehlikesine karşı savaş!

— Minareleri ve diskotekleri korumak için barış!

— Reagan'a asla, cuntanın bir kanadına hayır, öteki kanadına belki!

— Bir Mayıs'ta barış, aman gelmesin yeni bir devrimci kabarış!

— 1 Mayıs'ın bahar bayramı olarak tanınması için geri!

— İşçi arkadaş! Haydi çiçek toplamaya!

Nerede bir yoldaş varsa TKP oradadır! (*Menşevik radyodan*)

TDHSK'nın düzenlediği dayanışma toplantısında Tony Benn, Aydın Meriç ve Mehmet Bozarslan konuştular

DAYANIŞMA GÜÇLENİYOR

Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi (TDHSK), "Yargılamalara Son" belgisiyle, 16 Nisan 1983'te Londra'da bir toplantı düzenledi. Faşist diktatörlüğe karşı savaşla uluslararası dayanışma açısından büyük önem taşıyan toplantıya, konuşmacı olarak, Britanya İşçi Partisi Saylavı, Parti'nin Sol Kanadı'nın lideri, aynı zamanda Britanya işçi sınıfının en sevilen ve sayılan bir sözcüsü olan Tony Benn'in yanısıra, yine İşçi Partisi saylavlarından Ernie Roberts, Kürt demokrat yazar Mehmet Emin Bozarslan ve son DİSK Genel Sekreter Yardımcısı Aydın Meriç katıldılar.

Toplantı, Türkiye'deki faşist diktatörlüğün, "demokrasiye geçiş" yalanının Britanya demokratik kamuoyu önünde geçerliliğini yitirdiğinin güçlü bir kanıtı, Avrupa demokratik kamuoyunun eğiliminin de aynı yönde olduğunu yansıtan dikkate değer bir gösterge oldu.

Britanya'da milyonlarca işçi ve emekçinin duygu ve düşüncelerini dile getiren, önde gelen bir lider olan Tony Benn'in toplantıda konuşması ve konuşmasında söyledikleri, Britanya işçi sınıfının, halkının Türkiye'deki anti faşist savaşında gönülden ve yaygın dayanışmasını, gerçekten, somut olarak gösterdi.

Aynı toplantıda son DİSK Genel Sekreter Yardımcısı Aydın Meriç'in konuşmacı olarak yer alması, Türkiye sendikal hareketiyle dayanışmayı, Kürt demokrat M. Emin Bozarslan'ın bulunması Kürt ulusal hareketiyle dayanışmayı somutladı. Toplantı, Türkiye'deki anti faşist savaşım için kazanç, faşist diktatörlük için ise zarar oldu.

Conway Hall'da yapılan toplantıyı, çeşitli uluslardan ve Londra'da yaşayan Türkiyeli'lerden kalabalık bir topluluk izledi. Katılanlar toplantıyı ilgiyle izlediler ve isteyenler sonunda konuşmacılara soru yönelttiler.

Toplantının ilk yarısını İşçi Partisi Saylavı ve TDHSK üyesi Ernie Roberts yönetti. Açış konuşmasında Britanya İşçi Partisi'nin Türkiye'ye ilişkin bazı görüşlerini, bazı kararlarını aktaran Ernie Roberts, gelen mesajları da okudu. Toplantının ikinci yarısını TDHSK Genel Sekreteri Jim Moody yönetti.

Toplantıya çok sayıda örgüt dayanışma mesajı gönderdi. İngiltere Maden İşçileri Sendikası, Basın İşçileri Sendikası, Gazeteciler Sendikası, Demir ve Çelik İşçileri Konfederasyonu, Ulaşım ve Genel-İş Sendikası, İngiltere İşçi Partisi'nin birçok örgütü, DİSK Komitesi adına Yücel Top, Avrupa Kürt Öğrenciler Birliği (KSSE) ve daha birçok örgütün gönderdiği mesajlar coşkuyla alkışlandı.

Toplantıda M.E. Bozarslan'ın kendi yazdığı, "Çiçeklerimizi Ezmeyin" şiirini, İngilizce, Kürtçe ve Türkçe okuması ilgiyle karşılandı. Tony Benn'in konuşması çok öğretici yanlar taşıyordu. Tony Benn'in Türkiye'deki rejimin faşist niteliğini, azgın anti-Sovyetizmini, ordunun halk düşmanı rolünü koyuşu, NATO'nun iç yüzünü sergileyişi, bu öğretici yanlara örnektir.

Türkiye'deki demokrasi savaşımına güçlü bir destek oluşturan bu toplantıda yapılan üç ana konuşmayı, olabildiğince az özetleyerek veriyoruz.

Tony Benn'in konuşması

Şimdiye kadar söz alan konuşmacılara verdikleri bilgi, dile getirdikleri kararlılık ve Kürt halkına uygulanan baskıyı anlatan şiir için teşekkür ederim.

Bu toplantılarda daha önce çok bulunmamış olan dinleyiciler için, böyle bir toplantının ne gibi bir etkisi olduğunu anlatmak istiyorum. Herşeyden önce burada aynı görüşü paylaşan ne kadar çok kişi olduğumuzu görüyoruz. Böylece, yığınsal iletişim araçlarının bizim söylediklerimizi haberleştirmeyerek yarattıkları soyutlanma duygusunun yanıltıcılığını anlıyoruz. Böyle, hep birlikte toplanınca hiç de soyutlanmamış olduğumuz ortaya çıkıyor.

Sonra, birşey daha var: Yarınki Pazar gazetelerinde bu toplantının haberinin verilmeyeceğini biliyoruz. Pazartesi günkü gazetelerde de çıkmaz, doğrusu çıkarsa bu sürpriz olur. Fakat birşeyden kesinlikle eminiz: Bu toplantının raporu, bizim kontrolümüzde olmayan "çok önemli" yerlere mutlaka gidecektir.

Dolayısıyla, bu salonda "güçlülerle" doğrudan doğruya bir iletişimimiz var demektir. O halde haydi onlara mesajımızı tam olarak ulaştıralım.

TDHSK'nin amaçlarını okuyarak başlıyorum: "Askersel rejime, sıkıyönetime, işkence ve idamlara son verilmesi, siyasal tutukluların serbest bırakılması" bunları istiyoruz. "Bütün demokratik örgütlere özgürlük, Kürtlere ve ulusal azınlıklara yapılan baskılara son verilmesi, yayılmacılığın durdurulması, Kıbrıs'ta işgalin kaldırılması, Türkiye'nin NATO'dan çıkması" — bu sonuncusuna birazdan değineceğim. "Faşist cuntaya askeri, siyasal ve ekonomik yardıma hayır, cuntanın yurt dışındaki muhaliflerinin baskıya uğramasına karşı durmak."

"Bu adamlar, İstanbul'da, Sovyet ordusundan mı, yoksa Türk ve Kürt halklarından mı korkuyorlar? Sanırım asıl almamız gereken mesaj şudur: Yabancı bir düşman varsayımıyla yerli askeri güçler kendi halklarına baskı uyguluyorlar ya da böyle bir baskıya hazırlanıyorlar.

Bütün bunlar, Türkiye halkıyla dayanışmamızın haklılığını anlatıyor. Biz Türkiye'de dayanışma istiyoruz. İngiltere'de dayanışma istiyoruz, uluslararası dayanışma istiyoruz."

Bu amaçlar İngiltere işçi hareketinde çok geniş bir destek buldu. TDHSK'ye üye olan saylavların listesini görmüş olmalısınız. Demir-Çelik Sendikası Genel Sekreteri Bill Sirs'in mesajını dinlediniz. Böyle mesajlardan daha pekçok var. Sonra, demin Ernie size *İngiltere'nin yeni umudu* adlı işçi programından bir pasaj okudu. Bu program, bu yıl yeni hükümeti kuracağını umut ettiğim gölge kabinede oy birliğiyle kabul edildi. Bu program, sendikaların katıldığı İşçi Partisi Kongresi'nce seçilen Yürütme Kurulu'ndan da geçti. Ernie, bu programın "insan hakları" bölümünü okumuştu. Ben de Türkiye üstüne olan bölümü okumak istiyorum:

"Türkiye'nin NATO üyeliği ve Avrupa'daki durumu itibariyle oradaki diktatörlük İngiltere'yi özel olarak ilgilendirir. Türkiye halkına dayatılan anayasadan yana değiliz. Türkiye'de özgürlük ve demokrasinin geri gelmesi için çalışacağız. Bu elde edilinceye dek Türkiye hükümetine yardıma karşı duracağız."

Bu, insan haklarına ilişkin pasajda söylenenlerle birlikte ele alınmalıdır: "NATO'daki her diktatörlüğün üyeliğinin düşürülmesi için bastıracağız." Türkiye işte bu kategoride tanımlanıyor.

Şimdi, toplantımızı dinleyen "güçlülere" mesajımızı şöylece özetleyelim: Türkiye'deki sendikal hareketi destekliyoruz. Barış hareketini destekliyoruz. Kürt halkını destekliyoruz. Cuntaya, cuntanın anayasasına karşıyız. Tutuklamalara, işkencelere, baskıya, yargılamalara ve Türkiye'nin askerselleştirilmesine karşıyız.

TDHSK'nin aylık bülteni *Newsletter*'da Türk ordusunun 600 bin kişiden az olmadığını okudum. Bu askerlerin, özgürlüğü savunmak için silah

(Devamı 6. sayfada)

(Başı 5. sayfada)

altında olduğunu söylüyorlar. Aslında, hiç kuşkusuz, özgürlüğü bastırmak içindirler. Ve bu bizi doğrudan ilgilendirir. Çünkü, Türkiye'nin NATO üyeliği bizim sorumluluğumuza işaret eder.

Bizi ilgilendirmesinin başka nedenleri de var, onlara daha sonra değineceğim. Şimdi, basında Polonya'da olanlara niçin bu kadar geniş yer verilip de, Türkiye'den hemen hemen hiç sözedilmeyişini soracak olursanız, şöyle diyeceğim: Eğer basında Türkiye konusu işlenseydi, İngiltere halkı faşist cuntayı desteklediğimizi anlayacak ve bu da İngiliz hükümetinin izlediği dış siyaseti sarsacaktı. Bu nedenle, yığınsal iletişim araçlarından bilgilenemediğimiz için, böyle toplantılara gelmek, birbirimizle konuşmak ve konuşmacıları dinlemek zorundayız. Türkiye'nin durumu bir göstergedir. Kendim eklemek istiyorum, NATO "dünyanın her yerinde özgürlüğü" savunmaktan çok uzaktır. NATO, onu kuranların çıkarı için, Türkiye'deki gibi, ne kadar iğrenç olursa olsun, her diktatörlükle işbirliğine hazırdır. ...

Türkiye'de, hiç kuşkusuz, muazzam bir Amerikan askeri silah yığınağı var. Greenham Common'daki Cruise füzeleri, Pershing ve Trident füzeleri ve ötekiler için İngiltere'de büyük bir kampanya yürütüyoruz. Bunlar, sanırım, Britanya'daki 60-100 kadar Amerikan üssünde bulunuyor. Fakat bu silahlar, Türkiye'deki Amerikan silah yığınağı yanında *hiç kalır* ve Pentagon'un, Beyaz Saray'ın gözünde, bu Amerikan silahlarının güvenliği, Sovyetler Birliği'ne karşı bu ileri silahlara bir tehdit yönelmemesini gözetecek olan diktatörlüğü sağlam tutmaya bağlıdır.

Bu durum, bizi, buradaki barış savaşımıyla Türkiye'dekini birbirine bağlamaya zorluyor. Bunun nedeni, şimdi yaygın olarak tartışılan ve tartışılması da çok yerinde olan NATO stratejisinin doğasıdır. Bu öyle bir dünya stratejisidir ki, özgürlükleri koruma maskesi altında, gerçekte, ittifak içinde olduğumuz bir ülkede özgürlükleri kısıtlamada kendini bulabiliyor.

Sizi bir sürü alıntıyla sıkmak istemiyorum. Fakat, ABD'nin gerçek stratejisini bilmemiz gerektiğini düşündüğüm için Amerikan kaynaklarından bazı veriler getirdim. 22 Nisan 1982 tarihli *International Herald Tribune,* Savunma Bakanı Casper Weinberger'in New York'da şöyle konuştuğunu yazıyor: "ABD, Sovyetler Birliği'nin askeri varlığının ve denetiminin coğrafi genişlemesini durdurmaya ve geriye döndürmeye hazır olmalıdır." Buradaki "durdurma ve geriye döndürme" deyişlerini aklınızda tutun. Eğer geriye döndürme amacına yönelik bir askeri operasyondan söz ediyorsanız, NATO'nun Batı'ya yönelik bir Sovyet saldırısını önlemek için olmadığını söylüyorsunuz demektir. Sovyetler'in Batı'ya saldırı planı olduğunu gösteren hiçbir kanıt yoktur. ...

Şimdi bu fikrin izini sürelim. 22-23 Mayıs 1982 tarihli Amerikan gazetesi *International Herald Tribune*'den okuyorum: "Geçen Cuma, Başkan Reagan'ın özel güvenlik danışmanı, 'Başkan Reagan, Sovyet İmparatorluğu'nu küçültmeye ve Kremlin'in dikkatini silaha değil tereyağına çevirmeye yönelik, yeni ve sert bir global askeri, siyasal ve diplomatik strateji saptadı' dedi. Ulusal Güvenlik İşleri Yardımcısı William Clark, Georgetown Üniversitesi Stratejik ve Uluslararası Çalışmalar Merkezi'nde stratejinin ana hatlarını anlattı." Bundan sonra gazete diyor ki, Beyaz Saray'ın üst düzeyde bir görevlisi Reagan'ın — aynen aktarıyorum — *"Sovyetler Birliği'nde iç reformlara yol açacak ve Sovyet İmparatorluğu'nu küçültecek bir kampanya* öneren" (abç) sekiz sayfalık ulusal güvenlik belgesini onayladığını belirtmiş.

Bunlar, üstünde düşünülmesi gereken çok önemli verilerdir. Bunların Türkiye'nin durumundan biraz uzak olduğunu söyleyenler çıkabilir. Ben aynı görüşte değilim. Çünkü, eğer Türkiye Amerika'nın Orta Doğu'daki ileri karakoluysa ve Amerikan siyasetinin ana doğrultusu da "Sovyet İmparatorluğu'nu küçültmek ve Sovyet sisteminde iç reformlara yol açmak" ise, bize "Rusların bize saldırmasını önlemek için bu silahlara sahip olmalıyız" dedikleri, gerçekte "Rusları geri itmek ve onları kendi iç siyasetlerini değiştirmeye zorlamak için bu silahlara ihtiyacımız var"dır.

Bunlar çok ciddi değerlendirmelerdir. Öyle ki, sanırım bizi zorunlu olarak şu soruyu yeniden düşünmeye itmelidir: Bu Amerikan siyasetini uygulamada araç olacaksa, acaba, demokratik bir Türkiye'den yana bile olmayı ister miydik? Bu noktayı sizin değerlendirmenize bırakıyorum.

Şimdi, Türkiye'de olup bitenlerle İngiltere'de gelişen bazı eğilimler arasındaki doğrudan ilişkilere değinmek istiyorum. Yanlış anlaşılmasın, cuntayla İngiliz hükümeti arasında dolaylı ya da dolaysız bir paralel çizmeye çalışmıyorum. Yalnızca, İngiltere toplumunun askerselleştirilmesinin bazı tehlikeler taşıyan bir doğrultuda ilerlediğini görmemiz gerektiğini söylemek istiyorum.

Şimdi, Falkland savaşını al baştan anlatmaya kalkışacak değilim. Ama şu çok açıktır ki, Arjantin faşist diktatörlüğünün adaları tehdit etmemesi koşuluyla Thatcher onlara silah göndermekten çok memnundu. Galtieri'nin askerlerini Port Stanley'e indirmesinden birkaç gün öncesine kadar İngiliz hükümeti Buenos Aires rejimine silah ve savaş gemisi sağlıyordu. Sonra savaş geldi ve toplumumuzun askerselleştirilmesi başladı. Bu askerselleştirme Görev Filosu'nun gönderilmesinden başka birşeydi. Bu arada söyleyeyim, o zamanki bütün tartışma Görev Filosu yerine Birleşmiş Milletler'in devreye sokulması tartışmasıydı. O günlerde kan akıtılmasının İngiltere halkının "ulusal ruhu"nu canlandırdığını ima eden demeçler verildi. Bu fikirlerle oynamak çok tehlikelidir. Sonra, savaş biter bitmez, Thatcher'in, İngiliz bankalarının Arjantin'e kredi açmalarının gerektiğini düşündüğü ortaya çıktı. Bugün Arjantin faşist rejimi yeniden silahlanmak için İngiliz kredilerini kullanıyor. Faşist cunta, bu paralarla, Exocet füzeleri ve parçaları İngiltere'de yapılan Alman savaş gemileri alıyor. Bu askerselleştirme olgusunu dikkate almamız gerekiyor.

İkinci olarak, sendikal harekete yapılan saldırıları ele alalım. İngiltere'deki sendikal hareket, çok eski geçmişi olan, derinlemesine kök salmış, çok güçlü bir harekettir. En kötü ekonomik çöküntü yıllarında da, yasaların en kısıtlı olduğu dönemlerde de yaşamış ve yaşayacak olan güçlü bir dayanışma vardır. Thatcher İngiltere'nin Viktorya dönemine dönmek istediğini söylediği zaman, sakın, sendikaların Viktorya dönemindekinden daha fazla etkinliğinin olmadığı bir İngiltere'yi anlatmak istiyor olmasın! Gerçekten saatler geri döndürülebilir mi? Tarihin sayfaları kadınların oy hakkı olmadığı dönemlere doğru geri çevrilebilir mi? Kraliçe Viktorya zamanında kadınlar oy kullanamıyordu. Sendikaların dişe dokunur bir otoritesi yoktu. Gerçek bir İşçi Partisi de yoktu. Kraliçe Viktorya İngiltere'sinde sosyalizm geniş yığınlara pek anlatılmıyor ve anlatılmasına da müsaade edilmiyordu. Velhasıl, İngiltere'de olan pekçok şeyde başka ülkelerde olanların uyarısını bulabilirsiniz.

Şimdi, ordunun bu ülkedeki rolüne ilişkin bir başka örneğe geçmek istiyorum. İki yıl kadar önce yaptığım bir konuşmada, Kuzey İrlanda'daki birliklerin İngiltere'de kullanılmak üzere eğitildiğini söylemiştim. Ve bu sözlerimden ötürü şiddetle eleştirilmiştim. İki gün önce İskoçya'dan tanımadığım birinden bir mektup aldım. Mektupta şöyle deniyor: "1981 yılının Şubat ya da Mart ayında yaptığınız bir konuşmada İngiliz ordusunun Kuzey İrlanda'yı talim sahası olarak kullandığını açıklamıştınız. Bu yüzden de oldukça eleştirilmiştiniz. Fakat, ben, söylediklerinizi kanıtlayan bazı demeçler okuduğumu hatırlıyor-

dum. Şimdi, sizi doğrulayan 11 Eylül 1972 tarihli *Time* dergisini bulup size yollamaktan mutluluk duyuyorum."

Bildiğiniz gibi *Time* dergisi *Morning Star* değildir. *Time* dergisi *Militant, Labour Weekly* veya *Tribune* da değildir. *Time,* Amerikan sermaye çevrelerinin başta gelen dergisidir. Şimdi, mektuptan çıkan fotokopiyi okuyacağım. Yalnız unutmayın, bu fotokopi, 1982 değil, 1972 yılındaki *Time* dergisindendir:

"Buradaki herkes gibi, 21 bin Britanya askeri de şehir gerilla savaşını öğrendi. Onların tampon rollerinden memnunum. Subaylar, geleceğin savaş türü olacağına inandıkları için Kuzey İrlanda'yı talim sahası olarak kullanıyorlar. İngiliz tuğgenerali Frank Kitson — şimdi tümgeneral ve sanırım Birleşik Krallık Kara Kuvvetleri Komutan yardımcısıdır — *Az Yoğun Operasyonlar* adlı kitabında, gelecekteki asıl tehlikeyi ortodoks uluslararası savaşlardan çok, iç kaynaşma ve iç savaşların getireceğine ilişkin inancını ifade ediyor. Kuzey İrlanda'nın bu savaşı öğrenmek için biçilmiş kaftan olduğuna inanıyor. Kuzey İrlanda, lastik mermi gibi yeni silahların ve şehir merkezlerini çevirme gibi yeni taktiklerin denendiği bir alan oldu. Bu sonuncusu parlamentodaki yeni polis ve suç yasasının sağladıklarından biridir. Ordunun subayları bu durumla başedemeyeceklerini anladılar. Kuzey İrlanda'da 9 ay görev yapan bir albayın dediği gibi bu İngiliz ordusunun görevlerinden biri oldu. Albay kimse görev sırasını kaçırmak istemiyor diyor."

Şimdi, iyi anlaşılacağını umduğum ve okuduklarımla da bağlanacağını sandığım bir noktaya işaret edeceğim. Onların korktukları gerçekten Sovyet hükümeti midir yoksa İngiltere halkı mıdır? Bu adamlar, İstanbul'da, Sovyet ordusundan mı yoksa Türk ve Kürt halklarından mı korkuyorlar? Sanırım asıl almamız gereken mesaj şudur: Yabancı bir düşman varsayımıyla yerli askeri güçler kendi halklarına baskı uyguluyorlar veya böyle bir baskıya hazırlanıyorlar.

Bütün bunlar, Türkiye halkıyla dayanışmamızın haklılığını anlatıyor. Biz Türkiye'de dayanışma istiyoruz. İngiltere'de dayanışma istiyoruz, uluslararası dayanışma istiyoruz.

Türkiye cuntasının girişimlerinin, sahte demokrasisinin, kimseyi yanıltmasına izin vermemeliyiz. Burada konuşmacı, getirmek istedikleri uydurma demokrasiyle yalnızca devletçe onaylanmış partilerin seçim pandomimine katılabileceğini anlattı. Bütün bunlar, *Manchester Guardian*'ı "şaşırtmak" ve cunta hakkında daha sempatik başyazılar yazmaya ikna etmek içindir.

Sözlerime son vermeden önce bir şey daha söylemek istiyorum. Yıllardan beri böyle toplantılara katılırım. Ben altı yaşındayken Yuvarlak Masa Konferansı için Londra'ya gelen Gandi'yi gördüğümü hâlâ hatırlarım. Tam 52 yıl önceydi. Babam beni, İrlanda'nın bağımsızlığı, Hindistan'ın özgürlüğü ve İngiltere'nin eski sömürgeleri olan ülkelerin egemenliğinin savunucusu olarak yetiştirmişti. Buradaki pekçok kişi gibi, Ernie Roberts gibi, ben de İspanya'daki faşizm zamanında, Salazar ve Caetano'nun başta olduğu Portekiz faşizmi zamanında böyle toplantılara katıldım. Bağımsızlıktan önceki Rodezya'nın şimdiki Zimbabwe'nin zenci liderlerini destekleme toplantılarında bulundum. Ve bütün bu yıllar boyunca şunu gördüm ki zafere mutlaka ulaşılacaktır. Faşizm, hep yenildi. Almanya'da, İtalya'da, İspanya'da, Yunanistan'da. Ve şimdi de Türkiye'de.

O ülkelerin işçi sınıfı hareketinin kararlı ve birleşik savaşımı ve uluslararası dayanışma — bizim verebildiğimiz destek uzak ve dolaylı bir destektir ama hiç de azımsanacak gibi değildir — bu ikisinin birleşimi özgürlük ve demokrasinin zaferini daima getirmiştir. İşte bu iyimser anlayışla bu geceki büyük "Yargılamalar durdurulsun" toplantısını değerlendirmeliyiz.

Yoldaşlar, sizlere çok teşekkür ederim.

Aydın Meriç'in konuşması

Herşeyden önce bana konuşma fırsatı verdiği için Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi'ne teşekkür ederim.

Cunta gerek Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Bildirgesi'nde, gerekse Avrupa İnsan Hakları Konvansiyonu'nda ifadesini bulan asgari düzeydeki insan haklarını bile açıkça çiğnemeye devam ediyor. En temel insan hakları olan düşünce özgürlüğü, düşüncesini ifade edebilme özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü, grev ve toplu sözleşme hakkı da dahil olmak üzere sendikal çalışma özgürlüklerinden söz etmek olanaksızdır. Cunta Türkiye halkı üzerinde baskı ve terörünü sürdürüyor. Bu baskı ve terör bugün başlıca şu biçimler altında sürüyor:

Herşeyden önce tutuklamalar, soruşturmalar ve uydurma davalar sürüyor.

İkinci olarak işkenceler devam ediyor.

Üçüncü olarak, politik mahkum ve tutukluların yaşam koşulları insanlık değerleri ile bağdaşmaz durumdadır.

— Fiziksel yaşam koşulları insanlık dışı,

— Avukat ve aileleri ile görüşme olanakları yok. Daha iki hafta önce, İstanbul'da Metris askeri cezaevinde tüm bir hapishaneye, 1200 tutukluya birden dışarı ile görüşmeme cezası verildi.

— Mahkum ve tutuklular sürekli bir faşist eğitime zorlanıyorlar. Belli faşist kitapları okumaya ve şöven, ırkçı şarkıları söylemeye ve belli ırkçı sloganları bağırmaya zorunlu tutuluyorlar.

Dördüncü olarak, işyeri düzeyinde yürütülen baskılar akıl almaz ölçüde artmış durumdadır. İşyerlerindeki tüm sendika militanlarının işlerine son verildi. Politik nedenlerle işten çıkarılanların sayısı onbinleri buluyor.

Beşinci olarak, Türkiye'de yaşayan diğer uluslardan olan herkese, bu arada özellikle Kürt ulusuna karşı sistematik terör uygulanıyor ve Kürt ulusunun zor altında asimilasyonuna hız veriliyor.

Son olarak emekçi halk üzerindeki ekonomik terör dayanılmaz boyutlar aldı. Resmi kaynaklı istatistiklere göre bile, işçilerin gerçek ücretleri son üç yılda yirmi yıl önceki düzeye düşürüldü.

Sendikalar hakkında açılmış davalar arasında DİSK davası özel bir yer tutuyor.

Yine DİSK ile ilgili olarak DİSK'e bağlı işkolu sendikaları hakkında da bir dizi dava açıldı ve açılmaya devam ediliyor. En son durumda 10 sendikanın toplam 300 yöneticisi hakkında çeşitli davalar açılmış durumda. Ayrıca, yine DİSK'ten, uzun süredir tutuklu olmasına karşın hapishanelerde tutulup haklarında henüz dava açılmayan çok sayıda sendikacı ve sendika militanı var.

Cuntanın 12 Eylül 1980'den bu yana özellikle uluslararası planda sürdürdüğü bir polemik var. *Terörizm.* Sözümona cunta darbeyi terörizmi engelleme amacı ile gerçekleştirmiş!

Oysa asıl 12 Eylül'den sonra terör yasallaştı. Sistematik *devlet terörü* haline dönüştü.

Demokrasiye geçiş hazırlığı adı altında mevcut faşist rejimi hemen hemen aynen parlamenter bir kılıfa büründürme süreci ilerliyor. Demokratik olmayan, totaliter bir anayasa zorla kabul ettirildi. Bu anayasa temelinde politik ve toplumsal yaşamın tüm alanlarını faşist devletin kurumları haline getirmeye çalışıyorlar. Tüm eğitim düzeni değiştirildi, üniversiteler ve okullar her türlü demokrat unsurdan ayıklandı. Yargının bağımsızlığı ortadan kaldırıldı. Binlerce insana politik yaşam yasaklandı. Basın-yayın ve her türlü haberleşmede sansür yasallaştı.

Şimdi yeni bir dizi yasa daha hazırlanıyor. En önemlileri: Politik partiler ve seçim yasası. Sendikalar, grev ve toplu sözleşme yasaları.

Cuntaya yakın çevreler şimdiden ilan ettiler, kuracakları partiler ve sendikalar devletin birer dairesi durumunda olacakmış. "Devlet Partisi" açıkça tartışılır hale geldi. Bu

(Devamı 8. sayfada)

(Başı 7. sayfada)

sabah, cuntanın Danışma Meclisi'ndeki sözcüsü Orhan Aldıkaçtı, seçim kanunu taslağını açıkladı: Okuyunca göreceksiniz, eğer bu taslak yasallaşırsa, kurulacak partilerin değil seçim kazanması, seçime katılması bile olanaklı değildir. Bu olanak ancak devlet partisi için vardır.

Biz sorumluluğumuzun bilincindeyiz. Biz Türkiye'de bu insanlık suçlarının işlenmesini durduracağız.

Biz halkın kendi özgür iradesi ile oluşacak, politik, ekonomik ve sosyal, toplum yaşamının bütün alanlarında somutlanacak bir demokrasiyi kuracağız.

Emin Bozarslan'ın konuşması

Değerli arkadaşlar,

Herşeyden önce Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi'ne böyle önemli bir günde bana konuşma fırsatı verdiği için teşekkür etmek isterim.

Dünyada bugün, en ağır ırkçı baskılardan biri altında ezilen 10 milyon insan üstüne konuşacağım. Bu halk, Kuzey Kürdistan'da, yani Kürdistan'ın Türkiye parçasında yaşayan Kürt halkıdır.

Kuzey Kürdistan'daki Kürt halkına, kendi dilini kullanması bile yasaklanmıştır. Türkiye'deki rejim, Kürtçe kitap, gazete ve dergi yayınlanmasını tamamiyle yasaklamıştır. Eğer yayınlarsanız uzun yıllar hapis cezasını göze alacaksınız...

Bir Kürt, Kürt olduğunu bile söylememelidir. Söylerse, yıllar boyu hapis cezasını göze almalıdır.

12 Eylül 1980 faşist-ırkçı askersel darbesinden bu yana birçok Kürt, subaylar ve polisler tarafından öldürüldü, binlerce Kürt askeri hapishanelere konuldu. Faşist-ırkçı askersel cunta, siyasal tutuklulara karşı en ağır işkence yöntemleri kullanıyor. Çoğu bu nedenle yaşamlarını yitirdi.

Bunlar, ırkçı-askersel rejimin Kürdistan'da yaptıklarının kısa bir anlatımıydı. Bu anlattıklarım, rejimin nasıl bir karaktere sahip olduğunu yeteri kadar gösteriyor sanırım.

Türkiye'deki ırkçı rejim, özellikle Kürt halkının tüm insani ve demokratik onurunu, değerlerini çiğniyor, ve Kürt halkına karşı, siyonistlerin Filistin halkına ve Güney Afrika ırkçı rejiminin o ülkede yaşayan siyahlara karşı kullandığı en sert ırkçı yöntemleri kullanıyor.

Böylece, pratikte Türk rejimi, yalnızca Kürt halkına karşı değil, ama aynı zamanda tüm insanlığa karşı büyük bir insanlık suçu işliyor.

Biz, kültür ve edebiyatın tüm dünya insanlığına ait olduğuna inanıyor ve öyle düşünüyoruz...

Türkiye'deki rejim, Kürt halkına karşı yalnızca insanlık dışı bir baskı uygulamakla kalmıyor, ama aynı zamanda, Kürtlerin insan haklarını savunan, rejimin ırkçı siyasetinin düşmanı olan Türk demokratlarına karşı da baskı uyguluyor. Yazar ve sosyolog Dr. İsmail Beşikçi bunun en açık örneğidir. Dr. Beşikçi Kürt halkının kötüleşen durumu üstüne birçok kitap yazan bir Türk bilim adamıdır. Bu nedenle birçok kereler hapsedilmiştir. 1980'de İsviçre'deki Yazarlar Örgütü'ne, Türkiye'deki rejimin Kürt halkına baskısını eleştiren bir mektup yazdı. Yalnızca bu mektup için 10 yıl hapis ve 5 yıl sürgün cezasına çarptırıldı. Böylece, yalnızca bir mektup için toplam 15 yıl ceza yedi. Tüm bunların, insanlığın ve demokrasinin göstergesi olduğunu söylemek olanaklı mıdır?

Değerli arkadaşlar,

Türkiye'deki rejim, faşist, ırkçı ve barbar yüzünü, "demokrasi" ve "insanlık" maskesi altında gizlemeye çalışıyor. ... Askeri cunta, sahte bir demokrasiye geri dönüş oyunu oynuyor. Bu oyun dünya kamuoyunu aldatmak ve onun baskısını zayıflatmak için oynanıyor. ...

Hiç kimse, böyle iki yüzlü bir oyuna inanmamalıdır. ... Demokrasi — diğer şeylerin yanısıra — düşünme, inanma, yazma ve örgüt kurma özgürlüğüdür. Bu Kürt halkını özellikle ilgilendiriyor. Kürt dili, edebiyatı ve kültürünü sürekli ezerek demokrasi olmaz. Avrupalı dostlarımızın askersel cuntanın sivil giysilerine ve sahte demokrasi oyununa inanmamalarını istiyoruz.

Her çeşit baskıya karşın, Kürt halkı tüm haklarını alıncaya kadar, bu insanlık dışı ve demokratik olmayan rejime karşı savaşmayı sürdürecektir. Ama savaşımız Türk halkına karşı değildir. Kürtler, Türklere karşı savaşmıyor. Tam tersine onlar, Türk halkının, demokratik örgütlerini, onların demokrasi için, faşist askersel cuntaya ve ırkçı rejime karşı savaşını destekliyor.

Kürt, Türk, tüm dünya halkları, bir amaç, ortak ve eşit bir platform için savaşıyorsa, birbirlerini dost olarak göreceğine inanıyoruz.

Bu amaç için savaşıyoruz.

Yirmiyedi Mart Pazar günü Fransa İlericiler Birliği, Marks'ın ölümünün 100. yıldönümü nedeniyle bir anma toplantısı düzenledi.

Toplantıya Marks'ın büyük torunu R.J.Longuet, Tunus Komünist Partisi 7. Kongre başkanı, Fransız yoldaşlar ve çok sayıda Türkiyeli ve Kürdistanlı katıldı.

FİB başkanının açış konuşması ve saygı duruşundan sonra Longuet yoldaş kürsüye gelerek özetle, aşağıdaki konuşmayı yaptı:

"Değerli yoldaşlar,

"Hepinizi içten selamlar, aranızda bulunmaktan duyduğum mutluluğu belirtmek isterim.

"Birkaç yıl önce Londra'daki yoldaşlarınızla tanışma fırsatı bulmuştum. Onların çalışkanlığına ve dinamizmine hayranlık duydum.

"Sağlık durumumun elverişsizliği fazla bir katkı yapmamı güçleştiriyor. Mütevazi katkımı kabul etmenizi rica ederim.

"Savaşımınızın ne kadar zor olduğunu biliyorum. Şu anda Türkiye'de çok vahşi bir diktatörlük sürmektedir. Marks'ın ölümünün 100. yıldönümü sizlerle, çeşitli ülkelerden gelen komünistlerle yeniden birlikte olmak için önemli bir fırsat oldu. Marks'ı anma toplantıları, kapitalizme ve emperyalizme karşı savaşan milyonlarca insanın ve yüzbinlerce komünistin biraraya gelmesini sağladı.

"Şu anda Türkiye'de, Güney Amerika'da ve diğer ülkelerde çok şiddetli bir savaşım yürüyor. Kapitalizme karşı savaşı birlikte yürütmemiz gerekiyor. Marks'ın çok önceden gördüğü gibi kapitalizm şu anda çok derin bir kriz yaşıyor. Kapitalizmin bunalımı derinleştikçe yaralı bir hayvan gibi, saldırganlığı da artıyor. Kapitalizme karşı savaşımımızı sürdüreceğiz.

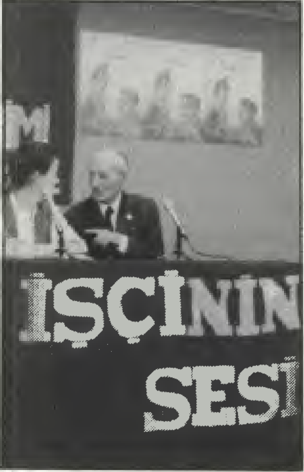
"Sözlerimi 'Yaşasın Türkiye Halkları' diyerek bitirmek istiyorum."

Daha sonra Tunus Komünist Partisi adına bir yoldaş konuştu ve özetle şöyle dedi:

"Bir Tunuslu komünist olarak toplantınıza katılmak-

Paris'te Marks'ı anma toplantısı

"Adı ve eserleri" Türkiyeli komünistlerin savaşlarında da yaşayacaktır.

Anma toplantısında K. Marks'ın torunu R.J. Longuet kürsüde.

Bizim yaptığımız yalnızca dünyaya gerçekte neden savaştığını göstermektir. Ve bilinç, dünyanın istemese de kazanmak zorunda olduğu birşeydir.

Filozoflar bugüne dek hep dünyayı anlamaya çalıştılar, oysa sorun onu değiştirmektir. (Karl Marks)

tan mutluluk duyuyorum. Size örgütümüzün selamlarını iletirim. Türkiyeli yoldaşlara kanlı faşist diktatörlüğe karşı yürüttükleri kahramanca savaşta başarılar dilerim."

Üçüncü konuşmayı Ali H. Karadağ yoldaş yaptı:

"Sözlerime başlarken, Marks'ın 100. ölüm yıldönümünü, Marks'ın yolunda yürüyen, ileri yaşındaki militanlığı ve enternasyonalistliği ile hepimize örnek olan, devrimci savaşçı Longuet yoldaşla birlikte kutlamaktan duyduğumuz sevinç ve onuru belirtmek isterim.

"Marks'ın 100. ölüm yılı tüm dünyada anılıyor. İlerici insanlık, tarihin tanıdığı bu en büyük filozof ve teorisyenin yadsınmaz katkısı önünde saygıyla eğiliyor. Marks'ın sosyalist-kapitalist tüm dünyada bu denli yaygın ve yığınsal anılması, onun eserinin bilimselliğini, ölmezliğini çok iyi anlatıyor.

"Ne var ki, Marks'ı anma faaliyetlerinin pekçoğunun önemli bir eksikliği var. Tüm dünyanın burjuvaları ve oportünistleri Marksizmin bilim ve teori alanındaki değerini kabul eder görünüp onun devrimci cevherini unutturmaya çalışıyorlar. Marks'ın adını ihtilalci komünizmden, Marksizmi çağımızdaki uzantısı olan Leninizmden koparmak için çaba harcıyorlar. Bu çabalar boşunadır. Marks'ın teorisyenliği devrimciliğinden, Marksizm Leninizmden ayrılamaz.

"Biz komünist savaşçılar için Marks'ın öğretisi bugün de dünyayı anlamamızda en temel, en zengin ve en canlı bir kaynak, pratik savaşta yol gösteren en önemli bir kılavuzdur.

"Marks daha yola çıkarken 'sorun dünyayı yalnızca yorumlamak değil, onu değiştirmektir' diyordu. Marks, dünyayı değiştirmek için proletaryanın örgütlenmiş maddi gücünün gerekli olduğunu en başından gören işçi sınıfının burjuvaziden ayrı, bağımsız bir partide örgütlenmesini devrimin zorunlu bir koşulu sayan, çağımızın en büyük devrimcisidir.

"Marks'ın şu ünlü sözlerini ne denli yinelesek yeridir: 'Maddi bir güç ancak maddi bir güçle yenilebilir, ama teori de yığınlar tarafından kavranır kavranmaz maddi bir güç haline gelir.' İşte komünistlerin tarihsel görevi, devrimci teoriyle yığınları buluşturmak, örgütlenmiş yığınların gücüyle dünyayı değiştirmektir.

"Yaşlı dünyamızdaki gelişmeler, üretim ve emeğin toplumsallaşmasının, enternasyonalleşmesinin vardığı düzey, bilimsel teknolojik devrimin sonuçları, komünizmi nesnel olarak yakınlaştırıyor, yığınların gözünde bir 'ütopya' olmaktan çıkarıyor, *pratik bir olasılık* durumuna getiriyor. Komünizm, aynı zamanda üretim güçlerinin duraksamadan gelişebilmesi için *pratik bir zorunluluk* oluyor. Dünyamız devrim istiyor.

"Dünya komünist hareketinin ideolojik birliğinin parçalanmış olması ve bir bütün olarak sağa kaymışlığı bu nesnel devrim isteğine toplu bir yanıt verilmesini güçleştiriyor. Açıktır ki, dünyanın pekçok ülkesinde resmi komünist partileri kendi ülkelerindeki devrimlere hazır değildir.

"Biz Türkiyeli komünistler, ülkemizdeki devrimci durum koşullarında kendi deneyimizle bunu yaşadık. TKP içinde oportünizmle savaşla geçen dört yıl bize, hem oportünizmi yenmeden burjuvaziyi yenmenin olanaksızlığını, hem de oportünizmin yenilebileceğini bir kez daha gösterdi. TKP içinde oportünizme başkaldıran ve 4 yıllık savaştan hergün biraz daha güçlenerek çıkan komünistler olarak gelişmemizde önemli rol oynayan iki özelliğimizi vurgulamak istiyorum:

"Birincisi, Marksizmin sağlam zeminine oturmuş bilimsel, gelişen bir ideolojiye sahip olmamızdır.

"İkincisi, burjuvaziye ve oportünizme karşı savaşı, darfraksiyoncu bir çerçevede değil, komüniste yaraşır bir örgütlülükle sürdürmemizdir.

"TKP içindeki son gelişmeler, TKP Leninci kanadının Türkiye'de ihtilalci komünistler için tek ideolojik-siyasal-örgütsel almaşık olduğunu gösteriyor. Oportünist kesim dağılıp çürürken, partimiz likidasyona karşı tutum alan yeni yoldaşların katılmasıyla güçleniyor. Oportünist kanatta kriz, Leninci kesimde yükseliş sürüyor. Bu çok önemli kazanımlara rağmen burjuvaziye ve oportünizme karşı savaşın bitmediğinin, öyle kolay da bitmeyeceğinin bilincindeyiz. Ama dört yıllık savaşımın sonunda aldığımız yol, geleceğin bizimle olduğunu gösteriyor.

"Önümüzdeki yıllar, dünyanın Türkiye parçasında devrime öncülük edecek komünist partisini güçlendirme ve devrime hazırlama dönemidir. Önümüzde emperyalizme, faşist devlete ve burjuvazinin tümüne üstün gelmek, ülkemizde sınıfsız ve sömürüsüz bir toplum kurmak gibi ağır görevler var. Bu görevleri yerine getirmek için vargücümüzle çalışacağımıza, dünyanın devrim çağrısına Türkiye'de yanıt vereceğimize and içeriz.

"Yaşasın Marksizm-Leninizm!

"Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

"Yaşasın komünizm!"

Daha sonra bir yoldaş slaytlarla Marks'ın yaşamını ve eserlerini anlattı. FİB korosu "Partizan" ve "Varşavyanka" marşlarını söyledi. Toplantının birinci bölümü FİB'in hazırladığı pandomimle bitti. 12 Eylül öncesini, 12 Eylül'ü ve cuntanın devrimle yıkılışını anlatan oyun izleyenlerce çoşkuyla karşılandı. İkinci bölümde Eisenstein'ın "Ekim" filmi vardı. Ancak bu tamamlanamadı. Toplantının tek eksikliği de bu oldu.

FİB'in Marks'ı anma toplantısı, içeriği ve militanlığıyla hem Marks'ın anısına, hem de *İşçinin Sesi*'ne yaraşır bir toplantı oldu.

S.D.
Paris

Buca ve Şirinyer Cezaevlerinde sürdürülen direniş cuntayı korkutuyor

Faşist baskıları sergilemek ve baskının bir parçası olan tek tip elbiseyi protesto etmek için üç ay önce başlayan eylem kararlı bir biçimde sürüyor.

Devrimcilerin kararlı tavrı faşist cuntayı telaşlandırıyor. Faşist yönetim olayları bastırmak ve direnişi kırmak için elinden geleni yapıyor. Şu anda direnişte bulunan tüm devrimciler iç çamaşırlarıyla duruyorlar, ceza olarak aile ve avukatlarıyla görüştürülmüyorlar. Böylece cezaevindeki devrimcilerle dışardakiler arasındaki haberleşmeyi kestiler. Ama şunu gördüler ki, ne yaparlarsa yapsınlar, komünistlerin ve devrimcilerin bilincinde ve inancında bir milim bile eksilme olmadı.

Faşist cunta bu gibi direnişlerin halka da sıçramasından korkuyor çünkü her alanda çıkmazları büyümüştür.

Cezaevlerinde devrimci çalışma her geçen gün daha yüksek boyutlara ulaşıyor. Yoldaşlarımız cezaevlerinde sınav veriyorlar, orada da sapla saman ayrılıyor. Cezaevlerinde gelişen direnişler devrim tarihinin yapraklarına geçecektir. Faşist cunta devrimle yıkılacaktır.

Faşist cunta uyguladığı baskının hesabını verecektir!

Tanklarla gelen devrimle gidecektir!

Yaşasın devrimci direnişler!

S. Sermet, İzmir

Devrimci işçiler sendika kongrelerinde başarı kazandılar

Türk-İş'e bağlı sendikalarda yapılan kongrelerde devrimci işçiler başarı kazanıyorlar.

Faşist cunta için yaşamsal öneme sahip bir işkolunda, ... sendikasında devrimci işçiler örgütlü bir muhalefet yürüttüler. Çalışma ve sağlık koşullarının iyileştirilmesi, sözleşmelerin eksiksiz uygulanması, ücretlerin tam ve zamanında ödenmesi vb. istekler temelinde devrimci muhalefet örgütlendi. Ortak listeler hazırlandı.

Menşevikler bu çalışmalara katılmadılar. Ortak listeye öncülük eden devrimci işçiler için "Maocu-goşist-*İşçinin Sesi* yanlısı" diyerek TİP ve CHP'lilerle ayrı bir liste hazırladılar. Ancak işçiler ne menşevikleri, ne de gerici sendika yönetimini değil devrimcileri desteklediler. Dev-Sol ise gerici sendikalarda çalışmayı reddettiği için çalışmalara katılmadı.

Devrimci sendikal çalışmanın güçlenmesi gerici sendika yönetimini telaşlandırdı. Polis ortak listede ismi bulunanları toplayarak Siyasi Şube'ye götürdü. Böylece devrimci öncü işçilerin olmadığı bir kongre toplandı.

Bütün bu baskılara rağmen işçilerin çoğunluğu devrimcilere sahip çıktı, ortak devrimci listeden yana olanların sendika yönetimine girmesini, merkez kongresine delege seçilmesini sağladılar.

Gelişmelerin çok iyi farkında olan cunta KİT'lerde, belediyelerde ve kamu hizmetlerinde çalışan işçilerin yeni çıkacak yasalarla memur sayılacağını ilan etti. İşçilerin huzursuzluğu daha da arttı. Huzursuzluk Türk-İş yöneticilerini de tedirgin etti. Gerici Şevket Yılmaz "işçi-memur statüsünde yapılacak herhangi bir değişiklik vahim sonuçlar doğurabilir" dedi, korkusunu dile getirdi.

İstanbul Postası

Lafta kalan işçi haklarından bile korkuyorlar

Yoldaşlar,

Şu günlerde faşist cunta bir oyun daha tezgahlamaktadır. Bir komisyon kurdu, kamu kesiminde çalışan 500.000 işçiyi memur yapacak kanun tasarısını hazırlamaktadır.

Hazırlanan tasarıya göre, kamu kesiminde çalışan toplam işçiler şu anda aldıkları ücrete denk düşen memur katsayısıyla, o dereceden memur olacaklar. Bu tasarı işçiyi memurlaştırmayı başarırsa, işçinin ücreti dışında aldığı kıdem tazminatı ve bir sürü sosyal yardım (!) kesilecek, ücretler büyük oranda düşüş gösterecektir. Ayrıca, tasarıyla memurlaşan işçiler, tüm örgütlenme ve sendikal faaliyetin dışında bırakılacaklar.

24 Ocak kararlarıyla getirilen pakette, ücretleri dondurmak vardır. Bu tasarının bir amacı budur. İkincisi, bu tasarı, faşist cuntanın artık lafta kalmış işçi haklarından bile nasıl korktuğunu göstermektedir. Faşist cuntanın en ufak bir örgütlenmeye bile tahammülü kalmamıştır.

Bilindiği gibi bugün açık bırakılan "sendikaların" üyelerinin önemli bir kısmını kamu kesiminde çalışan işçiler oluşturmaktadır. Bunların memurlaştırılmasıyla, sendikaların işlevleri daha da azaltılmış olacaktır.

Tüm bunların yanısıra, kamu kesiminin ücret harcaması iyice kısılmak, bu kesimde sömürü katmerlendirilerek kârlılık arttırılmak istenmektedir. Bunun için, bir yandan "KİT'lerde personel şişirildi" diye yaygaralar koparıyorlar, ama öte yandan, biraz altını karıştırdığımızda tüm kadroların en az düzeye indirilmekte olduğunu, bir karayolları temizleme ekibinin 6 kişi olması gerekirken, ortalama 1.5 işçi çalıştırıldığını görmekteyiz.

Yoldaşlar, faşizm kendi yapısını sağlamlaştırmaya çalışıyor. Bizlere düşen görev ise bu yapıyı yıkmaktır.

Güzel günleri birlikte kurmak umuduyla!

Direniş, Ankara

PARTİ TARİHİNDEN SAYFALAR

Parti Tarihinden Sayfalar'ı Orak Çekiç'in 20 Aralık 1935 tarihli 1. sayısının 4. sayfasında çıkan "Kara Liste"yi yayınlayarak sürdürüyoruz.

Polis ajanlarına provokatörlere amele sınıfları içinde nefes aldırmayın

Kara liste

Galip: Eczacı kalfası. 923'te partiyi satan. Gazete satıcılığı yapmış. Şimdi İzmir'de Emniyeti Umumiye'de çalışır. Orta boylu, kuru, zayıf bir adam. 2. Modelci Kerim: İstanbul Sanat mektebinden çıkmış, ihtiyat zabitliği yapmış, İzmir-Kasaba grevini satmış. 926'da partiye girmiş, uzun boylu, zayıf, kır saçlıdır. Partiye 32 yılında hainlik etmiş. 3. İhsan: 927'de İzmir'de Maarif katibiydi. Kısa boylu, sarı saçlı, mavi gözlü, kabak kafalıdır. 4. Hilmi: Marangoz. İzmir'de oturur. Orta boylu, 929'da hapishanede polis ajanı olmuş. 5. Küçük Hilmi: Selanikli, İzmir'de oturur, kısa boylu, solgun çehrelidir. 935 İzmir tevkifatında parmağı var. Polis ajanıdır. 6. İbrahim (Altındiş Faik): Uzun boylu, esmer, kuru, kalın kaşlı, 928'den beri İstanbul polisinde çalışır. 7. Musulini (Mussolini — *İ.S.*) Ahmet: Kavalalıdır, orta boylu, buğday renkli, etine dolgun, Beşiktaş'ta oturur. 8. Tufan Fuat: "Hürriyet İtilaf"çı Şaban ağanın oğludur. İmalatı Harbiye'de okumuş, telgrafçıdır. 33 yaşlarındadır. "Alyanak" lakabıyla tanınmış. 9. Ressam Halit: Aslen Arap'tır. Tayyare Makinist Mektebi'nde okumuş, orta boylu, esmerdir. 10. Ahmet Şerif: Bozkurt sigorta şirketinde çalışır, ressam Halit'in kardeşidir. 11. Hamdi Şamilof: Of'ludur. Kır saçlı, uzunca boylu, 40 yaşlarındadır. 12. Kürt Zeki: Uzun boylu, esmer, zayıf, tütünde istifçi olarak çalışır. 13. Salih Şerif: Orta boylu, kalın kaşlı, esmerce. 929'dan beri provokatördür. 14. Şoför Emin (Hadi): Orta boylu, 932'de bütün partiyi ele vermiştir. İzmir'de Merkez Sokağı'nda, 55 numarada oturur. 15. Tütüncü Kadri: İskeçeli, kısa boylu, şişman, kırk yaşlarındadır. 32 Mayıs tevkifatında poliste bildiklerini bütün söylemiştir. 16. İsmail Hakkı (Necdet Suphi): Tenekeci. İstanbullu. Üsküdar'da oturur. Uzunca boylu, uzun çehreli, Muallim İhsan'ın oğlu. 17. Fazıl (Ferit): Kısa, kara kuru, siyah saçlı, Ticareti Bahriye'de okumuş, Maliye memuru. 18. Emine (Mesrure): Muallime idi, Orta boylu, vücuduna dolgun, esmer, 30-32 yaşında. 19. Vedat Nedim: Matbuat Umum Müdürü. Kısa boylu, cılız, mıymıntı, iktisat doktoru, mütekait, Erkanı Harp Miralayı Nedim beyin oğlu. 20. Şevket Süreyya: Ankara Ticaret Lisesi Müdürü. 21. İsmail Hüsrev (Tökin): İktisat Vekaleti Neşriyat Müdürü. 22. Hemşinli "Ana" Mahmut: Uzunca boylu, kambırca, esmer, siyah saçlı, Ankara'da Devlet Demir Yolları Umum Direktörlüğünde Memurdur. 23. Nazillili Şükrü: Kısa boylu, gözlüklü, İstanbul'da el satıcılığı yapar. 24. "Boz" İsmail: Tütüncü. Kavalalıdır. Belediye Su İdaresi'nde memur. 25. Alaattin (Fahrof): Manastırlı, uzun boylu, iri yarı. Ayvansaray Çivi Fabrikası'nda ustadır. 26. Şemsa (Neriman): Kısa boylu, tütüncü, Alaattin'in karısı, Boz İsmail'in kardeşi. 27. Kâtaneli Kemal: Bursa Sanat Mektebi'nden çıkmıştır. Tesfiyecidir. Orta boylu, zayıf, 930 yılında poliste bildiklerini söylemiştir. 28. İştipil Nuri: İmalatı Harbiye'den çıkmıştır. 930'da Hasan Ali'yi yakalatmıştır. 29. Vâlâ Nurettin: İstanbullu, Haber gazetesinde yazıcıdır. Vaktiyle Beyrut valiliğini yapmış Nurettin paşanın oğludur. 30. Elektrikçi Ziya: Teyyare makinisti. Divanı Harp'te müddeiumumi lik yapmış şimdi de Halıcıoğlu lisesinde, muallim, Arayış'ta çalışan Binbaşı Cemil'in kardeşidir. 31. Şoför muavini Haydar: 932 yılında şoför Muhsin'le çalışırdı. 32. Şoför Muhsin: İstanbul'da şoför. Tophanelidir, orta boylu, esmerdir. 33. Cafer: Tütüncü. İskeçeli Şerif'i ele vermiştir. Halk Partisi üyesidir. 34. Sefer usta: İskeçelidir. Halk Partisi üyesidir. 35. Topal Bekir: Tütüncü ustası. 36. Tellâl Emin: Tütüncüdür. Esmer, orta boylu, tıknaz. 37. Tütüncü Tevfik: Beylerbeyi'nde oturur. 38. Bulgaryalı Lütfü: Orta boylu, esmer, tütüncüdür. Hamdi Şamilof'un kayın biraderidir. 39. Tütüncü Topçu İsmail. 40. Tütüncü Eğriboyun Ragıp. 41. İnebolulu şoför Ahmet: Uzun boylu, esmer, solgun çehrelidir. 42. Çakır Hasan: Eğri bacaklı, sarışın, zayıf, aslen tütüncüdür. 43. Macit: Şair diye tanınmış, Tekirdağlıdır. 44. Kola Salih: Tütüncüdür. 45. Kancalı Ali Rıza: Tütüncüdür. 46. Hüseyin Adil (İgnatiyef) Tütüncüdür. Orta boylu, tıknaz, sarışın. Musulini (Mussolini) Ahmet'in yeğeni. 47. Marangoz Abdurrahman Mehmet (Kadri): 933 Mayıs tevkifatında (ne — *İ.S.*) biliyorsa poliste söylemiş. 48. Rıza: Edirnelidir. Hükümet memurluğu yapmış, kısa boylu, zayıf, futbolcu. 49. Baba Haydar: Tütüncü, Beşiktaş'ta oturur, uzun boylu, zayıf, kumraldır. 50. Kemal (Cem): Edirne'de oturur. Şimdi Halk Partisi'ne üyedir. 51. Hasan (Orhan): Vaktiyle muallimdi, şimdi değirmencidir. Polis komiserinin oğludur. Edirne'de oturur. 52. Recep Cemal: Halen inşaat ustasıdır. Halk Partisi'nin adamıdır. Tütüncüler Cemiyeti'nin katibi. 53. Topaç Ali: Tütüncü. Halk Partisi'nin adamı, Tütüncüler Cemiyeti'nde heyeti idare azasıydı. 54. Kabadayı Mustafa: Tütüncüdür. 55. Todor: Beyaz Rus'tur, polis ajanı. 56. Telgrafçı Burhan: Uzun boylu, zayıf, telgraf memurudur. 57. İbrahim: Cibali'den, polis ajanı. 58. Dimitri (Miço): Aslen Bulgar. Yunanistan'da bulunmuş, polis ajanıdır. 59. Mezih: Beykoz Kundura Fabrikası'nda çalışır. 60. Nesim: Komisyoncudur. 61. İbrahim (Raif): Ayvansaray değirmeninde çalışır. 62. Fahri: Yüksek Ticaret Mektebi'nde okumuş, Alpullu Şeker Fabrikası'nda memurdu, şimdi Samsun'dadır. 63. Mesrur Naci: Erzurumludur. Defterdar Elektrik Fabrikası'nda çalışır. 64. Talat: Tütüncü. Mübadildir. Uzunca boylu, Samsun'dadır. Polise çalışır.

Partiden kovulanlar

1. Müddeiumumi Ziya. 2. Tayyareci Cemal. 3. Pilot Cemal. 4. Şeraffettin (Hikmet'in kardeşi). 5. Tütüncü Besim. 6. Tütüncü Hulusi. 7. Tütüncü Selanikli Hüsnü. 8. Edirneli Selim. 9. Faik Usta. 10. Samsun'da "Tete" Hüseyin. 11. Samsun'da Toraman Osman. 12. Samsun'da Dayı Osman. 13. Telefoncu Ferit. 14. İzmir'de Giritli Cazim. 15. İstanbul'da Sarı Mustafa. 16. Şoför Ragıp. 17. Bursa'dan Ömer (Saffet). 18. Adana'dan makinist Galip. 19. İzmir'den İbrahim. 20. İbrahim'in karısı Melek. 21. Hayri (Mazlum). 22. Adnan (Sadık). 23. Gözlüklü şoför İsmail Hakkı. 24. Nazım Hikmet. 25. Kunduracı Sabri. 26. İzmir'den Nusrat. 27. Tornacı Ragıp, Bulgaristanlı. 28. Tango Tevfik. 29. Ali Şahin. 30. Sadrettin Celal. 31. Küçük Hakkı. 32. Ahmet (Raşit). 33. Şadan. 34. Malatyalı Ahmet Ziya. 35. Hüseyin Sait. 36. Nusuhi (Nurettin). 37. Selami (Süreyya). 38. Şoför Abdurrahman. 39. Ahmedof İbrahim. 40. Mehmet İ. Hakkı, Bursa'da. 41. Mehmet Ali, Giritli. 42. Vehdi "Arif". 43. Mehmet "İlhami". 44. Yunus "Fikri". 45. Derviş.

İşçinin S si'n karşı ideolojik savaşım veremezlerdi

H. Erdal

TKP'de, partimizde 60 küsur yıldır *periyodik likidasyonlar* sürüp gidiyor. Altmış küsur yıldır TKP sürekli olarak varlık ve yokluk çizgileri arasında gidip geliyor. Şimdi yine böyle bir likidasyon yaşanıyor. Bu durumun nesnel ve öznel nedenlerini irdelemek geniş bir çalışma konusudur. Bu yazı dizisinde, likidasyonu, yakın geçmişten somut örneklerle göstermeye çalışacağım. Ve görülecektir ki, bu periyodik likidasyonların nedeni daha çok özneldir. Yani bilinçli siyasal seçimlerin ürünüdür.

1973 "atılımı" ile birlikte, yani partinin o tarihte *yeniden kuruluşu* ile birlikte, bu kuruluşla sımsıkı bağlı olarak likidasyonun da temelleri atıldı. Parti çalışmasının ve parti siyasetinin her alanında bunun izlerini görmek mümkündür. İzlenen siyasal doğrultunun bazı yönlerine birlikte göz atalım.

Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapı çözümlemelerinde çok kaba bir ekonomizm egemendir. Bu kaba anti-Marksist ekonomist anlayış, likidasyoncu mantığı ele veren bir ikinci yanlışla örülü gelmektedir. O da şu: Bu likidasyoncu mantık, "Türkiye'nin sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyini olduğundan geri göstermek gerekir" diye düşünüyor. Türkiye'yi geri göstermezsek, bu gelişmişlik bizi nesnel olarak devrim sorunuyla karşı karşıya getirir, biz ise ondan kaçmak istiyoruz.

Yakın TKP tarihinden bu yanaşımın somut örneklerini "*TKP'mizi Yükseltelim*" broşüründe verdim. Likidasyoncu mantığın siyasal taktiklere yansıyan ikinci yaygın görünümü burjuvazi-emperyalizm ilişkisini ele alışta somutlanmaktadır. Hedef, ülke burjuvazisini baş düşman göstermekten çıkarmak, onu aklamaktır. Bu nedenle, Türkiye'de egemen oligarşi-emperyalizm birliği yapay olarak parçalanmakta, emperyalizm sürekli bir dış olgu — daha çok askersel ve siyasal bir olgu — olarak gösterilmektedir.

Bir üçüncü örnek, soyut "birlik" anlayışında görülüyor. KP'nin ve işçi sınıfının kendi bağımsız örgütlenmesi ve savaşımı ikinci plana itilecektir, amaç budur. Ama bu böyle söylenmiyor, dolaylı yollardan gerçekleştiriliyor. KP'nin ve işçi sınıfının savaşımının yerini sınıf özü ve siyasal amacı ve örgütsel biçimi belirsiz bir "birlik" savaşımı alıyor.

Hepsinden öteye, likidasyoncu mantığın ve niyetlerin kendini çok açık gösterdiği en önemli alan örgüt siyasetidir.

Broşürlerde, periyodik örgütsel likidasyonun yakın geçmişteki örneklerini vermeye çalıştım. Şimdi bunlardan bir tanesine daha yakından bakalım.

Likidasyoncu ve komplocu anlayış kendini en açık bir biçimde *İşçinin Sesi* olayında gösterdi. İ. Bilen ve ajitasyon-propaganda işleri sorumlusu Hüseyin Alev (Zaro), birlikte, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabının *propagandasını yapmak üzere* bir tanıtma yazısı yazdılar. Sonra, ne hikmetse akşamdan sabaha, kitabın yazarına karşı olmaları gerektiğine karar verdiler ve 1979 Plenumu'nun yayınlanmayan raporunda kitabın içeriğinden çok *yayınlanış biçimine* itiraz ettiler ve şöyle dediler:

"... Bunun çarpıcı bir örneği *Zayıf Halka* kitabının yayınlanması ve dağıtılmasında görüldü. Kitap Plenum kararlarına, disipline, konspirasyona ters düşen bir biçimde dağıtıldı. Partiden gizli kitap basmak, dağıtmak gurupçuluğa yol açmaktır, parti tüzüğünde yeri yoktur" (H. Erdal, *TKP'mizi Yükseltelim*, s.64)

Hatta o kadar ki, Politbüro'da kitabın *içeriğine* eleştiri yönelten öteki iki Politbüro üyesine karşı adı geçen 1979 Plenum raporunda bir de eleştiri yöneltildi.

"... Kimi yoldaşlar da Türkiye'nin emperyalizmin zayıf halkası olduğunu yadsıyor. MK'nın can güvenliği sorununu içeren bildirisini, Konferans kapanış konuşmasının bazı bölümlerini aynı biçimde yanlış buluyor...." (H. Erdal, *TKP'mizi Yükseltelim*, s.65)

* * *

Aradan kısa bir süre geçtikten sonra kitabın ideolojik olarak da eleştirilmesinin zorunlu olduğu düşünüldü. Eylül 1979'da, yani kitap yayınlandıktan 9 ay sonra Politbüro ideolojik savaş için şu kararları aldı:

"Sol Oportünist Fraksiyoncu Akıma: Yürükoğlu Gurubuna Karşı İdeolojik-Politik ve Örgütsel Savaş

"A. İdeolojik alanda:

"1. Bu savaşı planlayacak, yönlendirecek bir komisyonun kurulması. Komisyon, MK üyelerinden ve yöre komitelerinden, bu sorunlar üstüne çalışan yoldaşlardan yazılı görüşlerini ister.

"2. Bu konuda ana sorunları ele alan, bizim bu sorunlar üstüne görüşlerimizi açıklayan bir broşür hazırlanmalıdır.

"3. Sorunun değişik yönlerini açıklayan bir dizi popüler broşür yayınlanmalıdır.

"4. Parti merkez yayınlarında, özellikle fraksiyonculuğa karşı, 'eleştiri özgürlüğü' adı altında parti birliğine saldırıya yanıt verilmelidir.

"5. Parti iç enformasyon yoluyla, temel örgütleri, komiteleri, üyeleri aydınlatmak için bu yöndeki parti kararları duyurulmalıdır. Bu temelde ideolojik savaş platformu hazırlanmalı, bir eğitim materyali çıkarılmalıdır.

"6. Gerekli önlemler alındıktan, hazırlıklar yapıldıktan sonra, *Savaş Yolu*'nda bu konuda bir tartışma kampanyası açılmalıdır. Bu kampanya örgütlü olarak, bizim yönlendirmemizle sürdürülmelidir. Bizim dışımızda gönderilen yazılardan uygun görülenler seçilip basılmalı, hemen yanıtlanmalıdır. Sonunda, kampanyanın dökümü yapılmalı, bütün tartışmayı toplayan bir yazıyla söz konusu akım açıkça suçlanmalı, yerilmelidir. Bu kampanyaya paralel olarak öteki yayın organlarında yazılar yayınlanmalıdır."

Ama herkesin bildiği gibi bu kararlar uygulanamadı. Bir dizi popüler broşür değil, tek bir broşür bile yayınlanamadı! Karar altına alınan parti içi tartışmanın ise güdümlüsü bile gerçekleşmedi. Bunun sonucu partide, partiye karşı ikiyüzlülüğün nesnel temeli atıldı. Artık kimse düşüncesini söyleyemez, söylemez olmuştu. 1979 yılının sonunda yeni bir dizi karar alındı. Bu kararların konumuzla ilgili olanları da şöyleydi.

"Değişik Örgütsel ve Kadro Sorunları Üstüne Kararlar

"1. *İşçinin Sesi* gurubunun burjuvazinin elinde parti düşmanı bir araç olduğu yolundaki tüm il komitelerinin kararları Şubat sonuna kadar iletilmelidir. Partinin bu konuda çıkaracağı broşürün tüm parti örgütlerince onaylanması üstüne bir genelge yollanacaktır. İngiltere'ye, Türkiye'den ve Hollanda'dan kadro yollanacaktır. Demir, MK üyeliğinden ve Ege Yöre Sekreterliği'nden çıkarılmıştır. MK üyeliğinden çıkarılma kararı onaylanmak üzere MK plenumuna sunulacaktır. MK üyeliğinden çıkarıldığı güvenlik nedeniyle şimdilik kendisine bildirilmeyecektir."

Karardan da görüleceği üzere tüm il komiteleri Politbüro kararı ile *İşçinin Sesi*'ni suçlamaya zorlandılar. Yine bu karardan görüleceği gibi, Veli Dursun yoldaştan sonra bir ikinci MK üyesi Politbüro'nun yetkisi olmadığı halde, Politbüro kararı ile MK'dan çıkarıldı ve bu karar bile komplocu bir mantığın ürünü olarak kendisinden gizlendi. Bugün yüzlerce parti üyesine yapıldığı gibi.

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

Oportünizm yenilmeden burjuvazi yenilemez!

Karkêren hemû welatan yekbın!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl:10, Sayı:233
2 Mayıs 1983

ÇEK-AL

Partimizin tarihi artık likidasyon zinciri olmaktan çıkacaktır

Likidatörler likide edileceklerdir

Partimizin tarihinde hiç olmamış, farklı bir durum yaşıyoruz. Parti bir nitelik sıçramasının eşiğindedir. Yeni ve daha ileri bir aşamaya girmeye hazırlanıyor. Likidatör "resmi" yönetimin partiyi geriye sürükleme çabaları, bu sıçramayı şu ya da bu ölçüde güçleştirebilir, geciktirebilir ama engelleyemez.

Bugün parti, 1979'dan bu yana, hatta belki tarihindeki, en sarsıcı bunalımı yaşıyor. Bu bunalım, ancak likidasyona karşı tüm güçler belli yönde davranırlarsa, sonuncu bunalım olur. Yoksa, bu geçer, yenisi gelir, yeni aşamaya biraz daha uzun bir sürede geçeriz.

Yoğun deneylerle dolu her bunalım, aynı zamanda likidasyona karşı olanların kararlılıkları açısından da bir sınav niteliği taşıyor. Bu sınavın ilk barajı, oportünist likidatör çizginin *İşçinin Sesi*'ne karşı yarattığı önyargıları aşmaktır. *İşçinin Sesi*, partinin oturmuş kişiliğinin temsilcisi, parti birliğinin bayraktarıdır. Likidasyona karşı olanlar, kararlıysalar, sürecin şu ya da bu aşamasında, *İşçinin Sesi*'yle şu ya da bu düzeyde bir birlik kurmak zorundadırlar. Kurmazlarsa "likidasyona karşı" olma niteliklerini sürdüremezler.

Komünistler içinde yaşadıkları tarihi, o gün anlamak zorundadırlar. Bazı partililer, ne yazık ki, hâlâ atalet içindedirler. Oysa yeterince öğretici deneyim yaşandı.

Bir yanda *İşçinin Sesi*'nin görüşleri, tutumu ve örgütlenmesi, bir yanda yaşam, bir yanda da menşevik kanadın izlediği yol ve vardığı nokta vardır. Önyargısız bir yanaşımla bunları karşılaştırmak, doğruyu-yanlışı, ileriyi-geriyi çıplak olarak ortaya sermektedir.

Bu temelde, *İşçinin Sesi*'nin doğruluğuna karar veren ve Leninci kanada katılan birçok yoldaş oldu. "Resmi" politbürodan istifa eden Erdal yoldaş da Leninci kanada katıldı ve iki broşürle kendi deneyimlerini tüm partiye aktardı.

Erdal yoldaşın katılımı, konumu gereği önemli bir kollektif deneyimin yansımasıdır. Bu kollektif deneyim, *İşçinin Sesi*'ni doğrulayan pratiğe bir boyut daha kazandırdı.

Emine Engin

1. Broşürler İşçinin Sesi'ni doğrulayan pratiğe bir boyut daha kattı

İşçinin Sesi oportünizme karşı başkaldırınca, menşevik "resmi" yönetim *İşçinin Sesi*'ni attığını (!) iddia etti. Parti çok küçük bir gurup olmaktan, partileşmeye doğru bir adım atabilmişse, komünist partisinin işleyiş kurallarının da insan iradesinden bağımsız nesnel mantığı işlemeye başlar. Bu nedenle, nesnel olarak bizi atamadılar ama öznel istekleriyle becerebildikleri kadar örgütsel işleyişten uzak tuttular. Partiyi bölmüş oldular.

Bölünme nedeniyle *İşçinin Sesi*, menşevik kanadın iç durumunu, uzun süre yakından bilemedi. Bunu bilmeden, komünist ideolojisinin ışığında, oportünist mantığın ideolojik sonuçlarını değerlendirerek menşevik kanat hakkında çeşitli yargılar öne sürdü. Erdal yoldaşın broşürleri, bu yargıları bizim bilmediğimiz yönleriyle de öylesine doğruluyor ki, bilimsel değerlendirmenin önünde durulmaz gücü bir kez daha kanıtlanıyor.

Erdal yoldaşın broşürleri, en başta, şunu kanıtlıyor ki, oportünizm, onun kendi işleyiş kuralları içinde yenilemez. İşleyiş kuralları da oportünizmin damgasını taşıdığı için, yapıcı önerilerin önü tıkanıyor. Eninde sonunda bıçak kemiğe dayanıyor: Komünistliği sürdürecek misin, sürdürmeyecek misin?

Erdal yoldaşın yaşadığı deneyim, birçok yoldaşın yıllardır "düzeltme" çabalarının toslayacağı kayaları çok güzel dile getiriyor. Parti birliğini, parti disiplinini savunmanın tek yolu, oportünizme, onun çiftlikçi işleyişlerine karşı başkaldırmaktan geçer. Üstelik bu, başkaldıranın dolu dizgin gelişmesi, kendisinin oportünizmin tortularından hızla arınması için de zorunludur.

Marks ve Engels'in bir yerde dedikleri bir söz var:

"... Devrim... yalnızca, egemen sınıf başka bir yoldan devrilemeyeceği için değil, aynı zamanda, onu *deviren* sınıf, kendini yüzyılların pisliğinden arındırmayı ve toplumu yeniden kurabilmeye uygun duruma gelmeyi ancak bir devrimde başarabileceği için gereklidir." (Marks-Engels, *Seçme Yapıtlar*, İngilizce basım, c.1, s.41)

Bu güzel sözler, bir bakıma, parti içinde oportünizme karşı açık kavga için de geçerlidir. Bu gerçeği Erdal yoldaş ilk broşürde şöyle dile getirmiş:

"... *Hakedenlere* karşı açık kavganın sihirli bir mantığı var. Onun kişiye kısa sürede verdiği uzlaşmasız gelişmeyi, uzlaşmalı 10 yıl vermiyor."

İşçinin Sesi'nin oportünizme başkaldırdıktan sonraki hızlı gelişimi de, Erdal yoldaşın aktardığı bu deneyim de aynı yöndedir. Birbirini tamamlayan bu deneyimlerden, tüm partililer ders çıkarmalıdırlar. "Disiplin" adına disiplinsizliği, "birlik" adına bölünmeyi, "sorunsuz bir gelişme" adına gelişememeyi savunur duruma düşmemelidirler. Bunun için de, bunların özünü oluşturan ideolojik çizgiyi her zaman temel ölçüt olarak almalıdırlar.

Erdal yoldaşın broşürleri, bu temelde, "resmi" kanattaki işleyişlerin ne denli disiplinsiz, ne denli laçka, ne denli keyfi, komünistlikten uzak olduğunu çok güzel sergiliyor. Biz yıllardır menşevik yönetimin disiplinsizliğini, fraksiyonculuğunu, bölücülüğünü, ana olarak onun ideolojik konumundan hareketle ileri sürdük. Broşürler ise somut örneklerle bu olguyu artık göze sokuyor.

Broşürler *İşçinin Sesi*'nin daha birçok yargısını doğruluyor, ama broşürlerin, özellikle *TKP'yi Yükseltelim* broşürünün, kanıtlamaya yardımcı olduğu belki de en önemli olgu şudur: Resmi yönetim, daha kavga açıkça patlak vermeden çoğunluğun iradesini temsil yeteneğini, yani meşruluğunu yitirmiş, "resmi"leşmiştir. Bu çok önemlidir. Broşürde yazanlarla, *İşçinin Sesi*'nin yaşadığı deneyimi birleştirerek bunun üzerinde duralım.

Erdal yoldaş, gizlilik ve örgütlerin bugünü açısından anlamı kalmamış bazı

rakkamlar veriyor. O rakkamların başka açılardan büyük anlamı vardır. 1977 sonu, 1978 başında *İşçinin Sesi*'nin görüşleri parti içinde *mutlak çoğunluğu* temsil etmektedir. Giderek de partiyi tümüyle sarmaktadır. Bu nesnel temelde, Veli Dursun yoldaşı *Atılım*'ın redaktörlüğüne, ideolojik işlerin başına getirme kararı alınmıştır. Aynı nesnel temele aykırı olarak da karar iptal edilmiştir. İşte bu noktada, resmi yönetim çoğunluğun iradesine ters düşmüş, meşruluğunu yitirmiş ve artık her açıdan gayrı-meşru olan seri operasyonlar başlamıştır.

Dursun yoldaşa ilişkin kararın alınmasıyla iptali arasında geçen "askıda durma" döneminde, *İşçinin Sesi*'nin yayını durdurması istenmiştir. İşçinin gür sesi çıkacak, *Atılım*'ın ideolojik düzeyi yükselecek diye *İşçinin Sesi* yayına ara vermişken, kararın uygulanmaması, çoğunluğun iradesine karşı işlenmiş bir suç ve aynı zamanda bu iradeyi çarpıtma yönünde gayrı meşru bir operasyondur.

İşçinin Sesi susmuşken, bu gayrı meşru operasyonun sorumluları, *İşçinin Sesi*'yle doğrudan bağlı örgütsel güce karşı, iç birliği olmayan belli bir denge oluşturmuşlar ve 1979'da saldırıya geçmişlerdir. Ancak bu denge, örgütsel işleyişin nesnel mantığı çarpıtılarak ulaşıldığı için ve kendisi belli bir irade birliği içinde olmadığından, "resmi" yönetimi gayrı meşruluktan kurtaramamıştır.

Erdal yoldaşın *TKP'yi Yükseltelim* broşüründe, oluşturulan bu dengenin irade birliğinden ne denli uzak olduğu çok açık (s.22-26) ve belgesiyle (Ek 1) yansıyor. Broşürde anlatıldığı gibi, İ. Bilen'in, plenum sabahı, plenum yapmaktan vazgeçmesi de bir rastlantı değildir. Usta siyasetçi İ. Bilen, kendisi çok iyi biliyor ki işleyişler çarpıtılarak ulaşılmış ve irade birliğinden yoksun bu sorunlu denge temelinde, düzgün bir plenum farklı sonuçlar verecektir. Bu nedenle işleyişleri çarpıtmaya, gayrı meşru operasyonlara devam etmek artık bir "zorunluluk"tur!

Dursun yoldaşımızı böyle "zorunlu" bir gayrı meşru operasyonla, akıllarınca "attıktan" sonra, *İşçinin Sesi* yeniden yayına başladı. Yayına başlayarak, menşeviklerin pamuk ipliğine asılı sahte dengelerini bir çırpıda yine alabora etti. Gayrı meşru olarak sağlanan gayrı meşru "çoğunluk" "resmi" yönetimin elinden gitti. *İşçinin Sesi*, konspirasyon nedeniyle ve *fraksiyoncu yatay ilişkileri hiçbir zaman olmadığı* için bu gerçeği o zaman bilmiyordu ama İ. Bilen biliyordu. Temmuz 1979'da telaşla radyodan saldırıya geçti. Dursun yoldaşı "attık" edebiyatı *İşçinin Sesi*'ni "attık"a dönüştü.

İşçinin Sesi'nin yayını sürdükçe, parti içinde somut yankılanmaları da artıyordu. Ege yöre ve Ankara il örgütünün önemli bölümleri *İşçinin Sesi*'nden yana tutum aldılar. Partinin çeşitli örgütlerinden çok sayıda yoldaş ve Avrupa'da bazı örgütler yönetime karşı çıktılar. "Resmi" yönetimin işi "atmak" oldu. Demir yoldaş "atıldı". *İşçinin Sesi*'ne gözünün ucuyla bakanlar bile "atıldılar". Artık tasfiyecilikten ve öte yanda partinin kapılarını rastgele açıp, "attıkları"nın yerini doldurarak kendilerine sahte bir "çoğunluk" sağlamaktan başka yolları kalmamıştı!

Oportünistler, çoğunluğu "atarak" çoğunluğun iradesinden kurtulacaklarını sandılar. Kendi iradelerini partiye dayatıp, sonra buna kılıf bir "çoğunluk" sağlamaya çalıştılar. Gelgelelim, yaşamda çoğunluğun iradesini temsil yeteneğini yitirdikleri için, kendileri de hepten iradesizleştiler. Burjuvazinin iradesine doğru hızla yol aldılar.

Partinin meşru iradesi, komünist disiplininin kaynağı, komünist birliğinin odağı, oturmuş kişiliğinin filizi olarak *İşçinin Sesi* hızla güçlendi. "Resmi" yönetim *İşçinin Sesi*'nin dış güç olduğunu söylüyor. Ya burjuvazinin konumundan baktığı için *İşçinin Sesi*'ni gerçekten dış güç görüyor, ya da gerçeği kendi özlemlerine göre yansıtmak için yine boşuna bir çaba harcıyor. Bir komünist partisinin meşru iradesi, disiplininin kaynağı, birliğinin odağı, oturmuş kişiliği kendi dışında olabilir mi? Partimize sızmış asıl dış güç, bunu böyle gören ve gösteren partizan kliğidir. Bu dış gücü temizleyeceğiz.

Partizan kliği, desantralize parti fikrini savunuyormuş! Ne yapsın, gerçek bir merkeziyetçilik uygulayabilme yeteneğinden yaşamda yoksundur. Kendisi parti çoğunluğunun iradesine dayanan gerçek bir merkez olmadığı için "çıkar yolu" desantralize parti teorileri uydurup, partiyi eritmekte buluyor.

Onun çıkarı bu yolda olabilir ama bu yol artık çıkmazdır. Herşeye kılıf bulduklarıı gibi, canlarının istediği bir "irade"yi başa oturtup sonra da buna kılıf olacak bir "çoğunluk" yaratarak işin içinden sıyrılma günleri geride kaldı.

2. Parti tarihinin de tekerleği geri çevrilemez

Partimizin tarihinde hiç olmamış, farklı bir durum yaşıyoruz, dedik. *İşçinin Sesi* partinin oturmuş kişiliğinin filizidir dedik. İşte yeni durum budur. Bugüne dek böyle bir tohum filizlenememiştir ve likidasyon zinciri likidatörlerin başarısıyla süregelmiştir. *Ama artık likidatörler likide edilecektir.* Bugün bunu başarmaya yetenekli ve kararlı bir güç vardır. Başaracaktır. Bu parti, hepten ölmeyecekse, *İşçinin Sesi*'yle bağlı olarak büyüyüp olgunlaşacaktır.

Partinin tarihinde likidasyona karşı doğru noktalardan hareket eden başkaldırılar olmuş. Ama bunların hiçbiri doğruda kalamamışlar. Ülkede doğru komünist siyasetin toplumsal dayanağı işçi sınıfının zayıflığı temelinde, bunlar da doğruluk ölçütüyle değil, öfkenin tepkiselliğiyle ya da karşıdaki gücün caydırıcılığıyla hareket etmişler. Kendileri de yanlışa savrulmuşlar. Bu nedenle tarihte, uzlaşmış ya da birbirine düşman kalmış, ama hep geneliyle yanlış çizgiler görüyoruz. İlle de böyle olmayabilirdi ama böyle olmuş.

Eskiden likidasyona karşı doğru noktadan hareket eden başkaldırılar olduğu zaman, likidatör yönetimler en çirkef yöntemlerle saldırıya geçerek, başkaldıranı da rayından çıkarmışlar, savurmuşlar. Bu çirkef yöntemlerin en çarpıcı örneğini geçen sayımızda ve bu sayımızda yayınladığımız belgelerde gördük. Ajan polis edebiyatı, kara listeler, polis suçlaması ardında polise ihbar... vb. İlk zamanlar *İşçinin Sesi*'nden olan yoldaşların adlarını radyodan okumaları, İGD şubelerine listeler asmaları, şimdi Erdal yoldaşa karşı giriştikleri kampanya, "resmi" likidatör yönetimin eskiye özlemini yansıtıyor. Anlamıyorlar ki parti tarihinin de tekerleği geriye çevrilemez! Durum değişiktir.

İşçinin Sesi oportünizme başkaldırdığından bu yana, akla gelebilecek her türlü suçlama, karalamayla karşılaştı. Sandılar ki, *İşçinin Sesi*'ni de rayından çıkarıp, savurtacaklar.

Hesapları yanlış çıktı. Onların saldırıları karşısında *İşçinin Sesi* öyle bir duvar gibi durdu ki, o gün bu gündür, kendileri iyice raydan çıktılar, geriye doğru yuvarlanıp gidiyorlar.

İşçinin Sesi'ne yönelttikleri karalamalar yağmur suları gibi üzerimizden akıp geçti. *İşçinin Sesi*, düşmanımın düşmanı dostumdur tuzağına hiç düşmeden, menşeviklerin her dediğinin tersini söylemek gibi bir kayguya hiç kapılmadan, tutumunu yalnızca doğruluk ölçütüne göre belirledi. Bu tutum menşevikleri savurdu, onları sergilemeye yaradı.

Bu bağımsız tutumun, ülkede toplumsal dayanağı da güçlenmişti. Güçlenen işçi sınıfı, yükselen sınıf savaşımı temelinde, partimizde ilk kez, oportünizme karşı bağımsız komünist çizgi kalıcı kök saldı. 1979'da oportünizme başkaldıran *İşçinin Sesi*'nin, hiçbir karalamayla kirletilemeyen pırıl pırıl bağımsız komünist çizgisi, partimizin oturmuş kişiliğinin filizi, olgunluk çağına yaklaştığımızın müjdecisi oldu.

Partinin oturmuş kişiliğinin temsilcisi doğru komünist çizgi pratiğin desteğiyle gelişiyor, güçleniyor. Zaman onu doğruluyor. Çeşitli yollardan yaşanan deneyimler kıvrıla kıvrıla hep bu çizgiye ulaşıyor. Erdal yoldaşın aktardığı dene-

yim, anlayana, bu açıdan çok öğreticidir.

Devrimci niyetler taşıyan, komünizme gönül vermiş tüm yoldaşların tüm deneyimleri kıvrıla kıvrıla aynı yatağa akacaktır. Partimizin tarihi artık likidasyonlar zinciri olmaktan çıkacaktır.

3. Partiye sızan polis; legalist, likidatör, oportünist ideolojidir

Erdal yoldaşın "resmi" politbürodan istifa etmesi üzerine, "resmi" yönetim, 22 Kasım 1982 tarihli gizli bir belge dolaştırdı. Gazetemizin 230. sayısında bu belgeyi bastık.

Belge dikkatli okunduğunda, partizan kliğinin birisine devretmek için çırpındığı ciddi bir günahın varlığı anlaşılmaktadır. Belgenin belirleyici özelliği, bu günahı Erdal yoldaşa yüklemek için çabaladıklarını yansıtmasıdır. Bu çabayla kendi paniklerini belgelediler.

Aradan epey bir süre geçtikten sonra, 7 Nisan 1983 tarihli bir plenum açıklaması belirdi. Bu açıklamada, Haydar Kutlu'nun genel sekreterliğe, İ. Bilen'in de genel başkanlığa getirildiği duyuruldu. "Barış ve ulusal demokrasi için" başlığını taşıyan eylem programının onaylandığı belirtildi. Erdal yoldaşa, beklenen aşağılık yollardan saldırıldıktan sonra, faşist cuntanın şehit ettiği bir yoldaşın anısı da aynı aşağılık yollardan sömürülmeye çalışıldı.

Bundan sonra radyodan "H. Erdal üstüne" "plenum" kararı okundu. Bu kararda ilk belgedeki içeriğin yanısıra, A. Sarıca'nın polis olduğu, Erdal yoldaşın bu kişiden gizli kadrolar aldığı(!) ileri sürüldü. Erdal yoldaşın *TKP'mizi Yükseltelim* broşüründe sözünü ettiği likidasyon zincirinin, klasik anti-Sovyet anlayışı yansıttığı söylendi. Bir de, Erdal yoldaş hakkında şöyle dendi:

> "Onun, TKP'yi sözde bir gurubun ele geçirdiği yolundaki iddiasına ... en iyi yanıt, genel sekreterin yönetiminde merkez komitesinin politik büro çevresinde gerçekleştirdiği Leninci birliğidir."

Şimdi, bazı noktaları ayıklayarak başlayalım.

İ. Bilen genel başkanlığa, Haydar Kutlu genel sekreterliğe getirilmiş. Ama her nedense "Leninci"(!) birlik, genel başkanın değil de genel sekreterin yönetiminde gerçekleşmiştir. Bu durum TKP'yi bir gurubun ele geçirdiği yolundaki iddiaya en iyi yanıtmış! *Yanıt değil kanıttır.*

Partizan kliği, İ. Bilen'i genel başkanlığa (?) getirerek, kızağa çekmiştir. Kendi klik yöneticisi Haydar Kutlu'nun yönetiminde de "birliği" sağlamıştır! Daha doğrusu evcilik oynamaktadır.

Yönetimin kendi yazdığı — kendi bozduğu tüzük de, "kongrelerin arası 6 yılı geçemez" diyor. Zaten çoktan meşruluğunu yitirmiş bir organın başına, darbe gibi gayrı meşru bir yoldan oturtulmuş partizan kliği, tüm varlığıyla ve yaptıklarıyla tüzükte söylenenlere tersken, tüzükte sözü edilmeyen genel başkanlık diye bir kurum oluşturuyor. Maskaralığın bu kadarı gerçekten az bulunur.

Bu maskara yönetim, faşizmin şehit ettiği yoldaşların saygıdeğer anısını da kendi orta oyununda araç olarak kullanıyor. Kendi acizliğinden kaynaklanan iğrenç bir üslupla Erdal yoldaşa saldırdıktan hemen sonraki paragrafta Deniz yoldaşın anısını ve partililerin duygularını sömürerek, aczini gidermeye çalışıyor.

İlk belgede, partizan kliğinin devredecek bir kurban aradığı ağır bir suçun varlığı yansıyor, demiştik. Erdal yoldaşı denediler olmadı. Mantığı yoktu. Plenum kararında da A. Sarıca'nın polis olduğunu ileri sürüyorlar.

Yalancı çobanın hikayesini herkes bilir. Artık bu yönetimin, kanıtsız gevezeliklerine inanmak için ahmak olmak gerekir. Likidasyon zincirinin halkası olan likidatör yönetimler zinciri, Nazım Hikmet'e bile bu "suçlama"yı yöneltmişler. Son yıllarda, hepimiz bu iltifata nail olduk. Öyle ki, bir söylentiye göre, TKP "resmi" yönetiminin "polis" dedikleri hakkında, faşist cunta, devrimci oldukları gerekçesiyle soruşturma başlatıyormuş!

Durum böyleyken, bu maskara yönetim, kendisi gibi maskara olmayan gerçek bir belge yayınlamazsa, bilin ki hapiste çok sayıda partili *İşçinin Sesi*'ni savunduğu için, çeşitli sıfatlarla suçlanmaktadır. Yok belge yayınlarlarsa, yine aydınlığa çıkamaz.

İşçinin Sesi'nin 227. sayısında Yürükoğlu yoldaşımız bazı sorular yöneltmişti:

> "1. TKP ile ilgili her satırın MİT elinden çıktığı bir ortamda Kutlu diye bir kişinin yakalandığının gazetelerde yayınlanması, ardından bir daha sözünün edilmemesi ne anlama geliyor?"

Artık bu kişinin sözü ediliyor.

> "5. ... Sapancı yoldaş bilmesine olanak olmayan şeyleri de 'konuşmuş' görünüyor. Polis bu bilgileri nereden aldı?"

Partizan kliği, bu soruyu, "Sarıca'dan aldı" diye yanıtlamak istiyor. O zaman yeni bir soru beliriyor: Sarıca bilmesine olanak olmayan bu bilgileri nasıl verebildi? Gazetelerde Sapancı, Sarıca ve Kutlu'nun yakalandığı aynı sırada yayınlanmıştı. (31 Temmuz 1981, *Hürriyet)* Söylendiğine göre, Kutlu ve Sapancı politbüro üyeleri ve yurt içi parti birimleri sorumluları, Sarıca ise yalnızca Marmara yöre sekreteriydi.

Her neyse. Kişi olarak kimin ne olduğu bizi pek ilgilendirmiyor. Ancak bu maskara likidatörlerin, önlerine gelene kişisel karalama yapan iğrenç tutumlarına son vereceğiz. Son ÜB bildirimizde tutumumuz çok güzel dile getirilmiştir.

"Resmi" yönetim, parti içi ideolojik tartışmadan bucak bucak kaçarken, yoldaşlara yönelik parti içi polisiye araştırmayı hiç ihmal etmiyor. Oysa asıl sızma, onun ideolojisinin ta kendisidir. Acaba partiyi kim polise teslim etti? Legalist, likidatör, oportünist ideoloji teslim etti. Asıl bu suçluyu, bu polisi yargılamak gereklidir.

Şimdi buna gelelim.

4. Burası barış derneği değil

TKP "Merkez Komitesi", likidasyon zinciri tezine karşı şu "yanıtı" vermiş:

> "Anti-komünist odaklar... komünist partilerinin ulusal niteliği olmadığını, bağımsız davranamadıklarını, SBKP'nin sürekli bu partilerin iç işlerine karıştığını, işine gelmeyenleri likide edip yerine başkasını kurduğunu, bu gibi yalanları yayıyorlar. Partilerin... tepeden inme buyruklarla yönetildiklerini, göstermelik kongrelerin yapıldığını, kararların tartışılmadan dayatıldığını vb. iddia ediyorlar. *TKP'mizi Yükseltelim* başlıklı... broşür, onun likidasyon zinciri tezi emperyalizmin bu klasik anti-Sovyetik, anti-komünist anlayışını yansıtıyor."

Emperyalizm göstermelik kongreler yapıldığını iddia ederek karalama yapıyormuş. Bizim likidatör yönetim, herhalde hiç kongre yapmayarak, emperyalizmin karalamalarını biraz daha güçlendirmeye çalışıyor. Bu bir yana, asıl önemlisi, yukarıdan çıkan sonuca göre "resmi" yönetim *düşüncesel düzeyde* partilerin işlerine karışılmasına şiddetle karşıdır. Bunun, "emperyalizmin anti-Sovyet, anti-komünist karalaması" olduğunu düşünüyor. Böylece kendi ulusculuğunu, dünya işçi sınıfından bağımsızlığını çok güzel sergilemiş oluyor.

Daha 1979'da Yürükoğlu yoldaşımız, *Proletarya Enternasyonalizmi* kitabında bu konuya değinmiş ve şöyle demişti:

> "Komünist partisinin gerçek bağımsızlığı, burjuvaziden sınıfsal bağımsızlığı ve dünya komünist hareketinin öteki tugayları ile, en başta şanlı SBKP ile en derin birlik ve dayanışmayı içerir. Komünistlerin bağımsızlıktan anladıkları budur." (s.77)
>
> "Proleter enternasyonalizmi diplomatik söylevler ardında 'herkes bildiğini okusun'a indirgenemez. Her komünist partisinin hem kendi işçisine, halkına, hem de uluslararası komünist harekete karşı hesap verme yükümlülüğü vardır." (s.79)

Emperyalizmin "suçlamaları" oportünizmin uluscu "bağımsızlık" görüşlerini azdırmaya yöneliktir. O yönden saldırıyor ki, oportünistler, "hayır, partilerin işlerine karışılmaz" tezini daha da şiddetle savunsunlar. TKP "resmi" yönetimi tam da bunu yaparak, ulusçuluğunu belgeleyerek, özde emperyalizme yaranmaya çalışıyor.

"Resmi" yönetim aklınca emperyalizmin anti-Sovyet karalamalarına karşı (?) çıkarken, ulusçu tezle içiçe bir de yalan söylüyor: Partilerin iç işlerine asla

karışılmamalıdır ve karışılmıyor.

Bal gibi de karışılıyor. Devrimci durumu ve faşizmi inkar etmenin altında yatan bir olgu da bu karışmadır. Bugün partide yaşadığımız bu maskaralıkların, bu denli akıl almaz gayrı meşrulukların olabilmesi de bu karışmayla bağlıdır. Ve işin ilginci, düşünce düzeyinde sapına kadar ulusçu, dünya işçi sınıfından ipini koparmış bu gayrı meşru, likidatör "resmi" yönetim, bu yönde karışma oldu mu hararetli yalanlarla, kendi yolundan, gizleyerek savunuyor.

Biz proleter enternasyonalizminden, partilerin dünya işçi sınıfına karşı hesap verme yükümlülüğünden, partilere, burjuvaziden sınıfsal bağımsızlığı pekiştirici yönde karışılmasından *yanayız.* Ama bugünkü somut karışmanın yönüne *karşıyız.* Bu karışma, partilerin burjuvaziden bağımsızlığını zedeler yöndedir.

Lenin, gerçek enternasyonalizmi tanımlarken, *"kişinin kendi* ülkesindeki devrimci hareketin ve devrimci savaşımın gelişmesi için yürekten çalışması ve ayrıcasız *her* ülkede *bu savaşımı,* bu *ve yalnızca bu* çizgiyi (propaganda, sempati ve maddi yardımla) desteklemesi"nden söz ediyor. (Lenin, *Toplu Yapıtlar,* İngilizce basım, c.24, s.75) Söz konusu karışma Lenin'in dediği devrimci çizgiyi desteklemiyor! Biz bu yönde karışmaya karşıyız!

Açıktır ki ortaya bir başaşağılık çıkıyor. "Resmi" likidatör yönetim, karışmaya karşı ama *bu* somut karışmadan yanadır. Biz ise karışmadan yanayız ama Marksizm-Leninizm temelinde olmayan yönde *bu* karışmaya kesin karşıyız. Bize anti-Sovyetizm suçlaması (!) yöneltilmek isteniyor oysa yöneltenin kendisi anti-Sovyettir.

Bu garip bir durumdur ama anlaşılamaz değildir.

Sovyetler Birliği, uzun yıllardır emperyalist sistemin bol olanaklarıyla başa çıkmaya çalışıyor. Bu onun üzerine ağır bir basınç bindiriyor ve kısa erimli bazı çıkarlarını, dünya devriminin, dolayısıyla kendisinin de uzun erimli, temel çıkarlarının önüne koyma eğilimini güçlendiriyor. Bugün, bir yandan devrim için savaşmak, öte yandan, yapıcı eleştiriyle SBKP'yi uyarmaya çalışmak, proletarya enternasyonalizminin, Sovyetler'e dostluğun aldığı zorunlu biçimdir.

Şimdi yeniden gelelim likidasyon zincirine. Bu teze karşı anti-Sovyetizm "suçlaması" yöneltmek, sorumluluğu Sovyetler'e atmaktır. "Sovyetler partiyi likide etmemizi istiyor" demektir. 26. Kongre'de SBKP, *Sovyetler Birliği'nin dış siyasetine ilişkin olarak,* doğru ya da yanlış, "herşey barış içindir" dedi diye size ne oluyor? Siz Sovyetler Birliği'nin dış siyasetini, Türkiye'nin içinde izlemek zorunda mısınız?

Atılım'da Ali Saim diye bir yazar türedi. Aralık sayısında şöyle söylüyor:

"Komünistler, şimdi 'herşey barış için, ülkemizin güvenliği, halkımızın yaşama hakkı için' diyerek öne atılmalı, demokrasi ve sosyal haklar uğrundaki savaşımları, istemleri, barış ve ulusal bağımsızlık istemleriyle bağlamalıdırlar."

Halkımızın yaşama hakkı, güvenliği böylece elinden alınmak isteniyor. Barış savaşımı devrim savaşımına bağlandığı ölçüde başarılı olur. Devrim savaşımı ortada yok ama haydi diyelim demokrasiden onu anlıyor. O zaman da, devrim savaşını barış savaşına bağlayarak ikisine birden zarar veriyor.

Aynı Ali Saim, Şubat *Atılım*'ında bu zararın muhasebesini yapmış. Önce barış mı, demokrasi mi daha çok adam toplar diye hesaplamış. "Çıkarları baskı rejimiyle emekçilerin sosyal ekonomik haklar için savaşımı ezmekte olan burjuvazinin sıralarında bile, Türkiye üzerindeki ABD baskıları — ... — belirgin bir hoşnutsuzluk yaratıyor" diyor ve buradan, barış savaşımının "en geniş güçleri birleştirici bir etken durumuna" geldiği sonucuna varıyor.

Üstelik Ali Saim, bu banal kelle hesaplarını "proletarya"yla da bağlamış şöyle diyor: "Herşey bir yana, proletarya barışı sağlamadan kendi amaçlarına ulaşamaz." Bizim bildiğimiz ve de doğrusu, tam tersidir. Proletarya amaçlarına ulaşmadan barışı sağlayamaz. Ali Saim'in "proletarya"sı başka dünyada yaşıyor herhalde!

Mart *Atılım*'ında da N. Gürel, aynı konuyu işlemiş:

"(TKP) Halkın demokrasi güçlerinin dikkatini ... en can alıcı konuya, ABD yönetiminin ülkemiz üzerindeki planlarına çekmek, halkın savaşımını buraya yöneltmek için çalışıyor"

Gerçekten işçi sınıfının canını alacak bir konu! TKP, halkın, *demokrasi* güçlerinin dikkatini faşizme karşı demokrasi savaşımından çekmek, dışa, ABD'ye çevirmek için uğraşıyormuş! Devrimi engellemek için bütün yaptıklarını böyle açıkça yazsalar, büyük hizmette bulunurlar! Yeni çıkan barış ve ulusal demokrasi programı, sanıyoruz bu hizmeti pekiştirecektir.

Türkiye'de "herşey barış içindir" demek, partinin likidasyonu demektir. Ana iş barış savaşımıysa, komünist bir partiye gerek yoktur. Bu her durumda, ideolojik olarak, içerik olarak likidasyondur. Türkiye, burjuva demokrasisinin yaşayabildiği bir ülke olsa, barış derneği gibi çalışan bir "komünist" partisi varlık sürdürebilir. Ama barış derneğinin bile yasaklandığı bir ülkede "herşey barış içindir" demenin doğrudan örgütsel sonucu partinin düpedüz likidasyonudur. Öyle de oluyor.

İyi bir barış derneği yönetimi olma yeteneğinden uzak olan TKP "resmi" yönetimi, Sovyetler Birliği'ne de, barışa da, devrime de, partiye de zarar vermektedir.

5. Partinin komünist birliğinin bayrağı İşçinin Sesi'dir

Barış için savaşımı ana iş edinmiş bir "komünist" partisinde, örgütsel birliğin de, ideolojik derinliği barış hedefinin düzeyinde olur. Bu düzeyin bir kat derinine indin mi kaçınılmaz olarak farklı düşünceler ve fraksiyonlar türer.

Yine böyle bir partide, disiplinin gücü ve merkeziyetçiliğin otoritesi, burjuvaziyi devirmek, devleti parçalamak göreviyle karşı karşıya olan bir komünist partisi gibi olamaz. Böyle bir partide merkez, işin doğası gereği, denge hesaplarında biraz daha avantajlı olan bir fraksiyondan başka birşey olamaz.

"Resmi" kanadın, "resmi" yönetimin manzarası tam da böyledir. Taktiklerde ilk yansımasını gösteren oportünizm kök saldı, derinleşti ve 1981'de, partizan kliği gibi azılı oportünist bir yönetimi "gerekli" kıldı. Bu "gereklilik" bir darbeyle karşılandıktan sonra da süreç durmadı, ilerledi. İ. Bilen bile fazlaca parti-yanlısı kaldı, ayak bağı oldu.

Oportünizmin açık likidasyona doğru olgunlaşma sürecinin ürünü olan bu azılı likidatör "resmi" yönetimin, çekim gücü, merkezi otoritesi de çok zayıf olduğundan, önceleri su altında duran ve çekişen fraksiyonlar ortalığa saçıldı. Şu anda yaygın bir kargaşa vardır. Herkes kimin hangi guruptan, kime karşı vb. olduğunu biliyor ama fikirler düzeyinde, açıklıkla yürütülen bir tartışma hâlâ yoktur.

Fraksiyonların varlığı komünist partişinde kalıcı bir olgu olarak kabul edilemez. Ama bir kez ortaya çıkmışsa, o zaman sorunları ideolojik siyasal düzeyde açıkça tartışarak, önyargıları yıkıp bilimsel bir gözle bakarak, soruna komünistçe yanaşarak, partiye yararlı, onu ilerletici bir çözüme ulaşmak gereklidir.

Likidatör yönetim, gerek ideolojik, gerek siyasal ve gerekse örgütsel olarak komünist partisinin yaşamda tuttuğu yeri boşaltıyor. Bu yeri dolduran hazır bir güç olmasaydı, parti eriyip giderdi. Ama var. *İşçinin Sesi* bu yeri ideolojik, siyasal, örgütsel tüm dokusuyla dolduruyor. Partinin komünist birliğinin bayrağı Leninci kanattadır. Artık likidatörler likide edileceklerdir!

Partimizin tarihinde hiç olmamış, yeni bir durum yaşıyoruz. Yeni ve daha ileri bir aşamaya girmenin eşiğindeyiz. Bu eşiği yaşamda somutlayacak olan çoğunluğun gerçek iradesini dürüstçe yansıtacak 5. Kongre'dir. Türkiye'de, kısa sürede büyük görevlerle karşılaşabiliriz. Acele edelim yoldaşlar!

Yaşasın TKP! Yaşasın komünizm!

Legalizmin illegal komünist partisinden kopuşu

Serdar Soylu

İşçinin Sesi menşevizme karşı kavgasını hep ideolojik siyasal düzeyde yürüttü. Bugün belgelerle bildiklerimizi, o gün menşeviklerin sözlü ve yazılı yayınlarından çıkarıyorduk. Çıkardığımız sonuçların doğruluğu bugün somut belgeleriyle kanıtlandı. Yalnızca dediklerimiz değil, ideolojik-siyasal düzeyde savaşım yürütmemiz, tutumumuz da bir kez daha doğrulandı.

Altı Aralık 1979 tarihli *İşçinin Sesi*'nde Ayla Antepli yoldaş "Bunlar Likidatördür" başlıklı yazısında şöyle yazmış:

> "TKP'nin 1930'larda kimler tarafından ve nasıl likide edildiğini ayrıntılarıyla bilmiyoruz. Bu likidasyonun 1970'lere dek kimin tarafından nasıl sürdürüldüğünü de bilmiyoruz. Ama bildiğimiz birşey varsa, o da bu likidasyonun mutlaka kopmaz bir biçimde oportünizmle bağlı olduğudur. Bugün etrafımıza bakıyoruz, CHP'ye karşı kuyrukçuluk, menşevizm görüyoruz. Öte yandan bakıyoruz, ekonomist görüşler görüyoruz. Bir de legalizm görüyoruz." (*İşçinin Sesi*, sayı:113-114, s.16)

Burada söylenenler, oportünizmle likidasyonun bağı, H. Erdal yoldaşın *TKP'mizi Yükseltelim* broşüründe somut olarak açıklanıyor. Erdal yoldaş, 1973'de atılıma nasıl başlandığını şöyle anlatmış:

> "... İ. Bilen, Türkiye'de legal bir komünist partisi kurma hedefiyle görev aldığı atılıma, varolan küçük birikimi de tasfiye ederek başlıyor!"

Alınan bu görev Nisan 1974 tarihli *Atılım*'da şu biçimde yansımış:

> "TKP'nin serbest bırakılması başta komünistleri ilgilendiriyor. Komünistler TKP'nin serbest çalışabilmesi için kanunlardan faşist maddelerin temizlenmesinin şart olduğunu biliyorlar... Lenin'in bu öğretisine bağlı olan TKP, *serbest çalışma imkanını buluncaya kadar*, bilimsel sosyalizmden esinlenen, sağ ve 'sol' oportünizme, Maoculuk, Troçkizm, anarşizm, sarı sendikacılık gibi burjuvaziye yardımcı akımlara karşı cephe almış, işçi sınıfına içtenlikle bağlı militanların kuracağı legal bir partiden yanadır." (abç)

"Devrim" legal bir parti dışında, herhangi başka yolla olamayacağı(!) için, biz legal olana kadar, hiç olmazsa bize bağlı bir legal sosyalist parti olsun diyorlar. Ama mutlaka legal bir parti olmalı! Amaç bu!

Bu görüşle, o dönemin legal sosyalist partilerine karşı çıkmaları, ilk bakışta çelişkili gibi görünüyor. Temelde bir çelişki yoktur. Tam tersine, bugün daha iyi açığa çıkıyor ki, bunun altında yatan TKP legale çıkacak, uluslararası ve ülke çapında başka bir "alternatife" gerek yoktur, düşüncesidir.

Bu düşünceyle bir dönem, bir yandan, CHP'den beklentiler yükselirken, öte yandan, legal partilerle didişme yürümüştür. Ama CHP'nin iktidara gelmesi, kendisinden beklenen "devrimciliği" gösterememesi, "oylarımıza" karşılık büyük bir "nankörlük"le

> ***"Kelimenin dar anlamıyla, likidatörlük, Menşeviklerin likidatörlüğü, genelinde sosyalist proletaryanın devrimci sınıf savaşımının ve proletarya hegemonyasının ideolojik olarak yadsınmasını içerir. Örgütsel anlamda likidatörlük, illegal bir Sosyal Demokrat (Komünist — İ.S.) partisinin zorunluluğunu yadsımak demektir."***

TKP'yi "özgür" kılamaması, legalizmin taktiklerinde değişikliği gündeme getirmiştir. Gelgelelim, yönetimin legalist-likidatör içyüzünü aynı zamanda oldukça açık edici olan bu değişikliğin önünde ciddi bir engel vardır.

Bu engelin, *İşçinin Sesi*'nin, aşılması operasyonuna H. Erdal yoldaş broşüründe şöyle değiniyor:

> "*İşçinin Sesi*'nin tasfiyesi, işte bu likidasyonun önündeki tek *ideolojik* engeli ortadan kaldırmaya yönelikti." (*TKP'mizi Yükseltelim*, s.26)

İşçinin Sesi varlığıyla, legalizmin ve likidasyonun önünde duran koca bir engeldi. Bir yandan menşevik yönetimin legalizmin yolunda atacağı adımlara bazen bilinçli, bazen bilinçsiz engel olurken, öte yandan parti kadrolarını etkiliyordu.

Bu nedenle, akıllarınca *İşçinin Sesi*'nden kurtulduktan (!) sonra, legalist-likidatör taktik değişikliğini gerçekleştirdiler. Menşevik Politbüro 1980 yılında aldığı kamuoyuna açıklanmayan ve ancak bugün elimize geçen bir kararda şöyle diyor: "Partimiz TİP ve TSİP'le kalıcı bir eylem birliğini gerçekleştirme politikası ve bu partilerle arasındaki görüş ayrılıklarını Marksizm-Leninizm temelinde giderme çabaları, ülkemizde birleşik, yığınsal, legal bir işçi sınıfı partisi yaratma olanaklarını geliştiriyor. İşçi sınıfının önüne böyle bir perspektif, çevren açıyor."

Böylece *İşçinin Sesi*'nde epeyi karikatürlerini çizdiğimiz BİP formüle ediliyor. Bizim bir türlü anlayamadığımız çeşitli hassas denge hesaplarının yerine oturamayışı bu "formülü" erteliyor. Ama yalnızca formülü erteliyor, legalizm, likidasyon ertelenmiyor.

Amaç legal çalışma olduğu için herşey ona göre ayarlanıp yürütülüyor. İllegal parti kadrolarının Birlik Dayanışma ve sendikal hareket içinde eritilmesi, onların yönetimine bırakılması, bu amacın yaşamdaki yansımasından başka birşey değildir.

Yanlış olan illegal kadroların legal hareket ve derneklerde çalışması değil, onların yönetimine bırakılması ve partinin bu yolla, ne olduğu belirsiz bu hareketler içerisinde likidasyonudur. Faşist cuntanın "Kızıl Fener" operasyonunun bu denli yaygın tutuklamalara yol açmasının temel nedeni budur, bu anlayıştır.

Bugün başa çöreklenmiş partizan kliği, "işte şu polisti, onun için tutuklama yaygınlaştı, ne yapalım, sızmış, sızdırılmış" diyerek üzerlerine kabus gibi çöken ve giderek daha da ağırlıklı çökecek olan sorumlulukların hesabını veremez. Bu sorumsuzlar, uyguladıkları legalist örgütlenme anlayış ve yöntemlerinin hesabını vereceklerdir!

İşin garibi, legalizm hastalığı 12 Eylül faşist darbesiyle de yok olmuyor. Başka bir kılıf içinde piyasaya sürülüyor. Bu kılıf şimdi "herşey barış içindir" kılıfı!

Onbinlerce insan Türkiye'de siyasal görüşlerinden dolayı hapis yatıyor. İşkence altında. Faşizm kendisini ülke çapında kurumsallaştırıyor. Menşevik "resmi"lerin gösterdiği hedefe bakın! Herşey barış içinmiş! İnsanın nefesi kesiliyor. Söylenecek söz kalmıyor! Doğaldır ki bunlara göre, "baskıcı dönemlerde parti desantralize örgütlenmeliymiş"! Yani yok edilmeliymiş! Bu da likidasyon zincirinin bugünkü halkası.

Likidasyon, oportünist ideolojinin bir parçasıdır. Lenin likidatörlüğü şöyle tanımlıyor:

> "Kelimenin dar anlamıyla, likidatörlük, Menşeviklerin likidatörlüğü, genelinde sosyalist proletaryanın devrimci sınıf savaşımının ve proletarya hegemonyasının ideolojik olarak yadsınmasını içerir. Örgütsel anlamda likidatörlük, illegal bir Sosyal Demokrat (Komünist — *İ.S.*) partisinin zorunluluğunu yadsımak demektir." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.25, s.454)

Partizan kliği denen, TİP'ten yetişme ve TİP'in "partizanlığı"nı bir milim aşamamış bu dar gurupçuk, ne sınıflar arası barış "savaşımı"yla, ne de desantralize parti "fikir"leriyle partimizi likide edemeyecektir. Böyle gelmiş ama böyle gitmeyecektir. Artık partimizin bağımsız komünist kişiliği, komünist birliği *İşçinin Sesi* vardır.

Likidat"rlerin "enternasy nalizmi" yaşayan sosyalizmin de likidasyonudur

"...Rus devrimi, dünya devrimi zincirinde tek bir halkadır,... Davamız güçlü ve yenilmezdir, çünkü devrim davası dünya çapında gelişiyor." (Lenin)

Likidatörler bu gelişmeyi engelliyorlar.

Ayla Antepli

Erdal yoldaş ilk broşüründe şöyle yazıyor:

"*İşçinin Sesi*'nin anti-Sovyet olduğu suçlaması, kendi uğursuz siyaset ve örgütlenme çizgilerine karşı duran parti üyesinin sınıf kavgasında *gerçek* bir almaşık bulmasını engellemek amacıyla düzdükleri bir yalandır. Şimdi bu kafanın beni de anti-Sovyetizm suçlamasına katacağına eminim!" *(TKP'de Tartışmalar 1981-1982, Belgeler,* s.16-17)

Gerçekten de kattılar. Likidasyon zinciri tezi, anti-Sovyettir(!?) dediler. Oportünistler anti-Sovyetizm suçlamasını (!) bir silah, daha doğrusu oyuncak olarak her fırsatta kullanıyorlar. Bu suçlamayı hangi temele oturtmaya çalıştıklarına yakında bakarsak kullanılan tezlerin, üç ana görüş etrafında toplandığını görüyoruz.

Birinci görüş şudur: Sosyalist ülkelerin tanıdığı bir partinin "resmi" yönetimine (nasıl resmi olduğunu bir yana bırakalım) karşı çıkmak anti-Sovyetizmdir: "Sosyalist ülkeler, kardeş partiler bizi tanıyor, bizim siyasetimize karşı çıkan Soyvetler Birliği'ne karşı çıkmaktadır."

Bu mantık, bir ülkedeki komünist partisinin, ana olarak, sosyalist ülkelerin, o ülkedeki *temsilciliği*, ya da elçiliği olduğunu söylemekten başka hiçbir anlam taşımaz. Kendi ülkesinde gerçek bir siyasal güç, devrimci bir alternatif olması gereken komünist partisi açısından bu tez iflasın ta kendisidir. Aynı zamanda bu mantık, sosyalist ülkeleri, kendi temsilcileri sayılan partilerin yaptığı her işten *sorumlu* tutmayı da içerir.

Bu öyle bir mantıktır ki, hem komünist partisi liderliğinin, hem de sosyalist ülkelerin, özellikle ve en başta da Sovyetler Birliği'nin onuruna gölge düşürür. Bu görüş, dünya devrimini Sovyetler Birliği Komünist Partisi tarafından alınan bir dizi dış siyaset kararının gerçekleşmesine indirger.

İkinci görüş, Sovyetler Birliği üstüne yapılan herhangi bir eleştiriyi anti-Sovyet olarak ele alır. Yürükoğlu yoldaşımız "*İşçinin Sesi* ve anti-Sovyetizm" konulu yazısında "açık tartışma ve anti-Sovyetizm iki ayrı şeydir" diyor ve ekliyor:

"İ. Bilen oportünistleri, TKP'nin Leninci kesiminin görüşlerini yanıtlamadan, yanlışlığını kanıtlamadan, 'anti-Sovyetizm' suçlaması ile saldırdıklarına göre, onlar açısından Sovyetler Birliği'ndeki herhangi bir eksiği ya da yanlışı göstermek başlıbaşına anti-Sovyetizm olmaktadır. Böyle bir yaklaşım, açık tartışmayı, yoldaşça güveni kökünden kaldırır, yerine ikiyüzlülüğü, dalkavukluğu koyar. Böyle bir yaklaşım cinayettir." *(İşçinin Sesi,* sayı:147-148)

Üçüncü görüş çok daha üstü örtülüdür. Bu görüşe göre, sınıf savaşımı ve devrim sorunlarıyla ilgili olarak, Sovyetler Birliği'nin önerdiği teorik fikirlere karşıt her anlayış ve tutum, her eleştiri, yalnızca anti-Sovyet değildir, aynı zamanda doğrudan Sovyetler Birliği'ne zarar verir.

Gerçekte, oportünistlerin *İşçinin Sesi*'ne karşı öne sürdükleri anti-Sovyetizm suçlamasının mantığı ta bu derinliğe kadar inmektedir. Bu, dünya devrimine farklı yaklaşımların, farklı anlayışların ortaya koyduğu bir sorundur.

TKP'nin "resmi" kanadı, kendi kendini atamış oportünist "yöneticileri", TKP'yi *periyodik likidasyonlara* sürükleyen türden dünya "devriminin" sözcülüğünü ve propagandasını yaparak yaşıyorlar.

Bilindiği gibi devrimci durum konusu, TKP'deki bölünmenin odak noktalarından biri oldu. *İşçinin Sesi*'nin devrimci durumun varlığına ve bu durumun yüklediği görevleri yerine getirmeye ilişkin değerlendirmeleri menşevikler için şu anlama geldi:

"Sosyalist ülkelerin barış içinde yanyana yaşama politikasıyla Türkiye'deki sınıf savaşımının diyalektik birliğini atlıyor. Sözde proletarya enternasyonalizmine bağlı görünüp, üstü örtülü bir biçimde SBKP'ye saldırıyor..."

(*İşçinin Sesi*'nde yayınlanan Merkez Komitesi Bildirisi, sayı:113-114)

Türkiye gibi bir ülkede devrimci durumun varlığını açıklamanın, anti-Sovyet(!) olduğu görüşü, 10 yıl önce öne sürülen bir başka görüşle

"Uluslararası açıdan, sosyalizm, güçlü ve ileri emperyalist devletlerle karşı karşıya olduğu sürece güvencede değildir. Ve bu güçleri kendi başına yenemez. Yerel düzeyde, tek ülkede ya da bir gurup ülkede sosyalizm, özellikle bu ülkeler göreceli olarak geri ülkelerse, 'çeşitli ülkeler işçi sınıfının pratik deneyim yardımı' olmaksızın asla tamamlanamaz, son şeklini alamaz."

tam bir paralellik taşıyor.

O dönemde de, Türkiye'de burjuvazi ve proletarya arasında sınıf savaşını, kapitalizmin geliştiğini kabul etmek ve açıklamak, "Türkiye ile iyi komşuluk ilişkilerini" zedeleyeceği için Sovyetler Birliği'nin çıkarlarına zararlı görülüyormuş! (Bak: H.Erdal, *TKP'mizi Yükseltelim*, Ek IV)

Böylece, oportünist "resmi"lerin anti-Sovyetizm suçlamasının altında yatan genel mantığı şöyle özetleyebiliriz:

Türkiye gibi bir ülkede devrimci sınıf savaşının, sosyalizm savaşının güçlenmesi için çalışmaktan vazgeçtik varlığını kabul etmek bile, yaşayan sosyalizmin, Sovyetler Birliği'nin çıkarlarına zararlı görülüyor.

Bu mantık, önce dünya devriminin, dünya işçi sınıfının ve dünya çapında sosyalizm savaşının çıkarlarını, yaşayan sosyalizmin çıkarlarına(?) feda etmeye, buradan da yaşayan sosyalizmin kendisini feda etmeye götürür. Bu, boş bir mantıktır. Bir illüzyona, sosyalizmin "tek ülkede komünizme" büyüme anlamında "başarılı" olabileceği üstüne sahte bir varsayıma dayanıyor. (Bak: R.Yürükoğlu, *Yaşayan Sosyalizm*, III. Bölüm)

Bu mantık, yaşayan sosyalizmin kurucusu Bolşevizme, Leninizme, Marksizme terstir. Örneğin, Lenin, Rusya'da zaferin yalnızca kesimsel bir zafer olduğunu her zaman vurguluyor:

"... Rus devrimi, dünya devrimi zincirinde tek bir halkadır, ... Davamız güçlü ve yenilmezdir, çünkü devrim davası dünya çapında gelişiyor." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.31, s.322)

"... Davamız, enternasyonal bir davadır. En zengin ve en yüksek uygarlık düzeyine erişmiş ülkeler de dahil, tüm ülkelerde devrim olmadan, utkumuz, yarım, hatta ondan da az olacaktır. Şu anda savaşta üstün geliyoruz. ... Bizim askersel güçlerimiz, herhangi bir ülkenin güçlerinden daha güçlü olacaktır. Bununla birlikte, tehlike henüz yok olmadı, hâlâ vardır ve bir ya da birden fazla ileri ülkede utku kazanıncaya kadar sürecektir." (Lenin, c.31, s.399)

"Menşevikler, dünya burjuvazisini kendi kendimize yenmeye and içtiğimizi ileri sürüyorlar. Oysa biz, dünya zincirinde yalnızca tek bir halka olduğumuzu her zaman söyledik ve önümüze kendi olanaklarımızla zafer kazanma amacını koymadık. ..." (Lenin, c.31, s.431)

"Uluslararası açıdan, sosyalizm, güçlü ve ileri emperyalist devletlerle karşı karşıya olduğu sürece güvencede değildir. Ve bu güçleri kendi başına yenemez. Yerel düzeyde, tek ülkede ya da bir gurup ülkede sosyalizm, özellikle bu ülkeler göreceli olarak geri ülkelerse, 'çeşitli ülkeler işçi sınıfının pratik deneyim yardımı' olmaksızın asla tamamlanamaz, son şeklini alamaz." (Lenin, c.33, s.206)

"... İllüzyonlardan daha tehlikeli birşey yoktur. ... Biz Marksizmin şu temel doğrusunda her zaman ısrarlı olduk ve bu doğruyu yineledik: Sosyalizmin utkusu için birçok ileri ülke işçilerinin ortak çabası gerekiyor." (Lenin, c.33, s.206)

Öte yandan, bir gurup ülkede, özellikle bu ülkeler geri ülkelerse, sosyalizmin dünya devriminin ilerlemesine nesnel olarak bağlı olduğunu reddetmek yanlıştır. Bu, yalnızca dar ulusçuluğa, dünya devriminin, dünya işçi sınıfının uzun erimli çıkarlarını, yaşayan sosyalizmin kesimsel ve kısa erimli çıkarlarına bağımlı kılmaya götürebilir. Lenin bu tehlikenin bilincindeydi ve uyarısını yaptı. Örneğin, Almanya ile imzalanan Brest-Litovsk anlaşması ile ilgili olarak Lenin şunları yazıyor:

"Sonuç, ilk Sosyalist Cumhuriyetle, Alman emperyalizmi arasında, başka bir emperyalizme karşı bir blok gibi görülebilirdi. Oysa biz herhangi bir bloka girmedik. Sosyalist devlete zarar verecek ya da onun adını lekeleyecek ölçüyü belirleyen sınırı hiçbir zaman aşmadık. Bizim yaptığımız çok basittir. İki emperyalizm arasındaki çelişkileri öyle kullandık ki sonunda ikisi de kayıpla çıktı. Almanya Brest Barışı'ndan birkaç milyon çuval tahıl dışında hiçbir şey kazanmadı, ama Bolşevizmin parçalayıcı gücünü ülkeye sokmuş oldu. Bu arada biz, zaman kazandık ve Kızıl Ordu'nun örgütlenmesini başlattık. ... O dönemde biz hiçbir temel çıkarımızdan ödün vermedik. Kısa erimli çıkarlarımızdan ödün verdik ama temel olanı saklı tuttuk.

"Bu, doğal olarak oportünizm sorununu akla getirir: Oportünizm, geçici ve kesimsel çıkarlar uğruna temel çıkarları feda etmektir. Oportünizmin teorik tanımını düşünürsek, işin özü budur. Çoğu insan bu noktada yolunu şaşırdı. Brest-Litovsk Barışı'nda *biz, Rusya'nın yurtseverlik anlamındaki çıkarlarını feda ettik, ki gerçekte bu çıkarlar sosyalist açıdan ikincil çıkarlardı. Sınırsız fedakarlıklar yaptık. Ama yine de onlar ikincil düzeydeydi.*" (Lenin, c.31, s.440) (abç)

Dünya devriminin uzun erimli çıkarlarını feda eden bir siyaset uzun dönemde yaşayan sosyalizmin kendisini vurur, onun temel çıkarlarını zedeler.

Dünya devriminin uzun erimli çıkarlarını feda eden, hatta daha kötüsü, onun ilerlemesinin önüne engeller koyan bir siyaset uzun dönemde "yaşayan sosyalizmin" kendisini vurur, onun temel çıkarlarını da zedeler. Hâlâ ileri kapitalist, emperyalist güçlerin egemen olduğu birbirine bağımlı bir dünya ekonomisinde, sosyalist üretim ilişkilerinin kurulması ve gelişmesi, göreceli olarak geri ülkelerin ve göreceli olarak ikincil ve bağımlı konumlarını ortadan kaldırmaz.

Bu, ileri teknoloji örneğinde en açık bir biçimde gözleniyor: ya emperyalistlerden ileri teknoloji alacaksın, ya da sıfırdan başlayıp aynı teknik yeniliği, yeniden kendin keşfedeceksin. Bu bağımlılığa en çarpıcı bir örnek de, sosyalist ülkelerin çoğunun emperyalist güçlerin büyük bankalarına olan dev borçlarıdır.

Bu gerçeğin üstünü örtmek değil, anlamaya çalışmak önemlidir. Bu gerçeği anlamak, *aynı zamanda* şunu anlatır ki, yaşayan sosyalizm, eğer göreceli olarak geri ülkelerde *kurulmuşsa*, nesnel olarak dünya devriminin ilerlemesine bağımlıdır. Yalnızca dünya devriminin ilerlemesi, yaşayan sosyalizmi, dünya ekonomisine bağımlı ve ikincil konumundan, sorunlarından kurtarabilir. *Kankun Konferansı ve Düşündürdükleri* kitabında R. Yürükoğlu yoldaşımızın yazdığı gibi, yalnızca dünya devriminin ilerlemesi varolan sosyalizmin *likidasyonu* tehlikesini ortadan kaldırabilir.

Bu, tek doğru ve tek enternasyonalist çerçeve içinde, gerçek anti-Sovyet olanlar, Sovyetler Birliği'nin kısa erimli çıkarlarını (onların gördükleri gibi), dünya devriminin ilerlemesine kopmazca bağlı uzun erimli çıkarlarıyla karşı karşıya koyanlardır. Bu, yaşayan sosyalizmin kendisine ve onun parçası olduğu dünya devrimine dar görüşlü, oportünist bir yaklaşımdır. Bu anlayışın yanlışlığı ve aynı zamanda bu anlayışı savunanların güçsüzlüğü hızla açığa çıkmaktadır.

TKP'yi likide etmeye çalışan TKP "resmi" yönetimi, yaşayan sosyalizmi de likide etmek istiyor. Sonra da dönüp, her alanda likidasyona karşı olan komünistlere utanmadan "anti-Sovyet"(!) diyor.

Görüşleri gizlemek likidasyona açıklık parti birliğine yarar

Aliye P. Atılgan

Partimiz de, tıpkı üzerinde biçimlendiği Türkiye gibi, bunalımdan bir türlü kurtulamadı. Partimizin tarihi, kuruluş yıllarından bu yana, bir anlamda, zaman zaman durulan,zaman zaman alevlenen "fraksiyon çatışmalarının tarihi" durumuna geldi.

Bu durumun nesnel temelleri, kuşkusuz 53 yıllık TKP tarihinin büyük bir bölümünün, Türkiye işçi sınıfının henüz toplumda önemli bir ağırlık tutamadığı uzun bir dönemi kaplamasındadır. Ama, komünist partisinde fraksiyon ortamının bu denli, deyim yerindeyse "yapısallaşması"nın köklerini asıl olarak öznel koşullarda aramak gerekir.

Başından beri, ama özellikle işçi sınıfının dev bir güç olarak doğrulduğu 1960'lardan bu yana, partimizdeki bunalımların doğmasının çeşit çeşit fraksiyonların türemesinin temel nedeni, komünizmin ideolojik birlik temelinde yükselen, demokratik merkeziyetçi, monolitik parti kavramını partiye mal eden Marksçı-Leninci bir liderliğin eksikliğidir.

Marksizm ile menşevizm arasındaki ideolojik ayrılık keskinleştiğinde, *İşçinin Sesi*, partideki görüş ayrılıklarının giderilebilmesi için tek yolun açık ideolojik tartışma olduğunu savunmuştu. Bu ilkenin hayata geçirilmesi, doğru fikirlerin partiye egemen olmasının yanısıra, fraksiyonculuk denen küçük burjuva örgütlenme anlayışının partimizden kazınıp, tarihin çöplüğüne atılabilmesinin de tek yoluydu.

Ayrı fikirleri savunan guruplar arasında kurulmuş "hassas dengelere" dayanan o zamanki TKP yönetimi, kendi sonu da demek olacak açık tartışma yolundan yürümedi de partinin en disiplinli, en özverili, en yaratıcı ve üretken örgütünü "tasfiye" etmeye çabaladı. *İşçinin Sesi*, parti içinde görüşlerini açıkça tartışma olanağı tümüyle yok edildikten sonra ayrı bir kanat olarak örgütlendi. Ne gariptir ki, fraksiyonculuğun tek ilacı olan açık tartışmayı elinin tersiyle iten menşevik kanat, *İşçinin Sesi*'ni fraksiyonculukla suçlamaya utanmadı.

İşçinin Sesi'nin tuttuğu yol fraksiyonculuk değil, tam tersine partimizi fraksiyonculuktan sonul olarak kurtarabilmenin tek yoluydu. Bugün menşevik kanat da, Leninci kanat da dün ektikleri tohumların ürünlerini biçiyorlar.

İşçinin Sesi titizlikle koruyup geliştirdiği ideolojisi, bu temel üstünde yükselttiği siyaseti, canlı, yaratıcı, özverili örgütü, üyeleriyle işçi sınıfının yıllardır özlemini çektiği demir disiplinli TKP'yi her geçen gün güçlendiriyor.

Partimizin diğer kesiminde ise fraksiyonculuk belki de tarihinin doruk noktasını yaşıyor. Partizan kliği, "resmi" yönetimi bir "fraksiyon darbesi"yle "tekeline" almış, partimizi tümüyle likide etmeye çalışıyor. Menşevik-likidatör kliğe başkaldıran kesim ise pekçok fraksiyon, arkadaş gurubu hatta "kişi"ye bölünmüş durumdadır.

Partimizi bu durumdan kurtarmak için *İşçinin Sesi* likidasyona karşı partiyi, burjuvaziyle uzlaşma yerine devrimi savunan tüm gurup ve kişileri görüşlerini açıkça belirtmeye ve *İşçinin Sesi*'yle ortak savaşıma çağırıyor.

"Resmi" yönetimin, bu nedenle *İşçinin Sesi*'ni gene "fraksiyonculuk"la(!) suçlaması doğaldır. Bunun nedeni, kendi fraksiyon çıkarları gereği, partiyi ikiyüzlülüğe hapsederek, el altında eritmeyi istemeleridir. Partinin ideolojik düzeyinin yükselmesinden, ideolojik birliğin kurulmasından korkmalarıdır.

İşçinin Sesi, bugün TKP içinde varolan tüm gurupları fikirlerini açıkça belirtmeye, kafalardaki her türlü önyargıyı bir kenara itip *İşçinin Sesi*'nin fikirlerini öğrenmeye çağırıyor. Bu yolla, TKP'deki fraksiyonculuğun anası, yaratıcısı olan oportünizmin kökünün kazınabileceğini, komünizmin partiye egemen kılınabileceğini savunuyor.

Açık tartışma açtığı yarayı iyileştiren bir kılıçtır. Partimizdeki oportünizmi, Marksizm-Leninizm bayrağını yükselterek ezelim.

Yaşasın Marksizm-Leninizm temelinde parti birliği!

Yaşasın oportünizmden arınmış TKP!

Likidatörlerin "Plenum" açıklaması

TKP MK Plenumu yapıldı. Plenum TKP MK Politbürosu'nun raporunu görüştü ve gerek uluslararası, gerekse ülkedeki politik gelişmelerin ışığında partinin önünde duran yeni görevleri saptadı.

Plenum, İ. Bilen yoldaşın TKP MK Politbürosu adına yaptığı öneri üstüne Haydar Kutlu yoldaşı parti genel sekreterliğine oybirliğiyle seçti. Merkez Komitesi İ. Bilen yoldaşı da parti genel başkanlığına oybirliğiyle getirdi.

Plenum uluslararası gelişmelerden, özellikle ABD emperyalist harpçı çevrelerin yumuşamayı baltalama ve silahlanma politikasından ülkemizdeki tüm barış güçlerinin duyduğu derin kaygıyı dile getirdi. Şimdi ABD yönetiminin saldırgan politikasını gemlemek, dünya barışını savunmak görevi tüm halkların ve halkımızın en önemli sorunudur. Sovyetler Birliği ve öteki sosyalist ülkelerin yaptıkları barış önerileri ülkemizin çıkarlarıyla tam bir uyum içindedir.

Plenum, ülkemizin bugün her alanda bir bunalım içinde bulunduğunu belirtti. 12 Eylül devirmesiyle erke gelen generallerin şimdiki sözde demokrasiye geçiş manevralarını açığa vurdu. Gerçekte onlar parlamenter görünümlü militarist polis rejimi kuruyorlar. Plenum, cuntanın her alandaki politikasıyla, işkence ve yoğun baskılarla her geçen gün daha geniş politik güçleri karşısına aldığını saptadı. Bu durum ülkemizde barış ve özgürlük isteyen tüm güçlerin önüne, eğer onlar birleşirlerse, amaçlarına ulaşmak için tarihsel olanaklar açıyor.

Plenum, "barış ve ulusal demokrasi için" başlığını taşıyan eylem programını tartıştı ve onayladı. TKP bugünkü evrede barışı savunmak, Türkiye'yi bir atom savaşından kurtarmak, ülkemizi ABD emperyalizminin jandarması yapma planlarını boşa çıkarmak, gerici askersel rejime son vermek ve ulusal bir demokrasi kurmak için en geniş ulusal demokratik güçlerin işbirliğini gerçekleştirmeyi en ivedi görev sayıyor. Plenum, tüm bu görevlerin yerine getirilmesinde partiyi her alanda güçlendirme görevini çözümleyici, temel görev olarak saptadı.

Merkez Komitesi Plenumu H. Erdal'ın partiye karşı işlediği suçları inceledi ve oybirliğiyle bu kimsenin parti düşmanı bir provokatör olduğu sonucuna vardı. Plenum, H. Erdal'ı partiden çıkarma kararını onayladı ve onun bir süre önce yayınladığı broşürleri anti-komünist propagandaya ve polise malzeme sağlayıcı, partiye karşı yönelttiği yalanlar ve bayağı karalamalar olarak suçladı.

Merkez Komitesi Plenumu, MK üyesi Deniz yoldaşın cuntanın cellatlarınca işkence ile öldürüldüğünü ve gizlice gömüldüğünü kamuoyuna açıkladı. Bu alçakça cinayetin sorumlusu cuntadır. Plenum tüm parti örgütlerini, tüm üyelerini Deniz yoldaşın anısı önünde eğilmeye ve onun uğrunda can verdiği yüce ülküleri gerçekleştirmek için savaşımı daha da güçlendirmeye çağırdı.

7.4.1983

TKP MK

Fraksiy nculuk oportün zmin örgütsel varoluş biçimidir

Memet Kurtalan

1905'te Londra'da yapılan Üçüncü Kongre, Bolşevizmin, Menşevik oportünizminden derin ayrılıklarının sistemli bir biçimde resmen ilanı oldu. Bu doğuş kongresini uzun parti içi savaşım yılları hazırladı.

Birçok tarih kitabında, Üçüncü Kongre öncesi parti içi savaşımın *nasıl* yürütüldüğü üzerinde nedense pek durulmuyor. Öyle bir anlatım var ki, sanki Üçüncü Kongre 1905'te birdenbire gökten zembille inmiştir. Oysa Lenin'in anlattıklarından parti içi savaşımın aldığı biçimleri öğrenmek hiç de zor değildir:

"İkinci Kongre'den bu yana, bir buçuk yıldır yaşanan parti krizi kaçınılmaz ve uzun zamandır kestirilen bir sonuca yol açtı: Merkezi kurumlar partiden tamamen koptu. Şimdi, burada, bu krizin acılı tarihini ve parti basınında özellikle Rusya'daki komitelerin pekçok karar, duyuru ve konferanslarında üstünde yeterince durulan olayları yinelemeyeceğiz. Şunu söylemek yeterlidir. St. Petersburg, Riga, Tver, Moskova, Kuzey ve Nizhni-Novgorod komitelerinin katıldığı konferansların en sonuncusunda, RSDİP'nin Üçüncü Olağan Kongresi'nin derhal toplanmasını sağlamak için Örgütleme Komitesi olarak çalışacak bir Büro seçildi.

"Merkez, denilen, Komite'den bir cevap almak için komitelerin koyduğu bütün zaman limitleri bekledikten sonra büro, üç güney (Odesa, Ekaterinoslav ve Nikolayev) ve dört Kafkas komitesinin temsilcileriyle anlaşmaya vardı. Partiye hesap vermesi gereken, fakat bu sorumluluklarından kaçan merkez yapılarının rızası olmaksızın RSDİP'nin 3. Olağan Kongresi'nin toplanması şimdi Örgütleme Komitesi'nin varlığında ortaya çıkıyor." (Lenin, *Toplu Yapıtlar,* İngilizce basım, c.7, s.538)

Demek ki, Bolşevikler, partiden kopan ve partinin istediği kongreyi toplamayan, bu yüzden de gayrı meşru duruma düşen asalaklara karşı kongre amacına yönelik olarak ayrı bir disiplin oluşturmuşlar ve bu disiplini bir büro ile resmileştirmişlerdir. Olağan yollar kapatıldığı için *parti içi savaşımda* bu yola başvurulmuştur.

Hiç kuşkusuz bu yol, onların zorlandığı, itildiği bir yoldu. Lenin, "Büro'dan *önce* ve '*Vperyod*'dan *önce* sadakati, birliği korumak, çatışmayı çözmenin resmi, yani üst düzeydeki yöntemlerini korumak için elimizden gelen herşeyi yapmıştık" diyerek başka çarelerinin kalmadığını anlatıyor. (Lenin, c.8, s.145)

TKP-*İşçinin Sesi* kanadı da benzer bir durum yaşadı. Uzun yıllar, normal parti kanalları bizim görüşlerimize kapalı tutulmak istendi. Gelişen devrimci durumla birlikte görüşlerimizin yaygınlık kazanarak nesnel bir güç olmasıyla, parti içindeki resmi varlığımız merkez kliğinin keyfi tutumuyla ortadan kaldırılmak istendi. Tasfiyeciliğe başvuruldu. Bu koşullarda, TKP*İşçinin Sesi*'nin bir kanat olarak örgütlenmesi, komünistlerin işçi sınıfına karşı sorumluluklarının zorunlu bir sonucu olarak ortaya çıktı.

Bugün hâlâ, "resmi"lerin etkisi altında kalıp da fraksiyonculuk demagojisine kapılan yoldaşlar çıkıyor. "Parti içinde kalsaydınız, bizim gibi parti içi savaşım yürütseydiniz" diyorlar. Birincisi, *İşçinin Sesi*'nin parti içi bir varlık olup olmadığını ne onun bir kanat olarak örgütlenmesi ve ne de "resmi" aforozlamalar belirliyor. Bir siyasetin sınıfının sözcüsü olup olmadığını sınıf savaşımının kendisi belirler. Savaşın öbür kutbu, sınıf düşmanı, teşhisinde yanılmıyor. Türkiye Cumhuriyeti devletinin "TKP İddianamesi" buna kanıttır.

Sonra, önerilen doğrultuda bir parti içi savaşım, ancak normal parti kanallarının işletildiği, ideolojik savaşım ortamının ortadan kaldırılmadığı koşullarda meşrudur. Öbür türlüsü kendini, daha önemlisi, işçi sınıfını aldatmaktır. Komünizme yabancı yöntemleri, sinsiliği, iki yüzlülüğü, bizans entrikacılığını resmen benimsemek demektir. Bu gayrımeşru bir yoldur. Bu yoldan "partide kalma"yı savunanlar oportünizme teslim olmayı savunduklarını anlamalıdırlar.

Eskiden buna benzer bir "savaşım yolu"nun izlenmesi gerektiğini ileri sürenlere Yürükoğlu yoldaşımızın verdiği yanıt bugünü de aydınlatıyor:

"Bazı yoldaşlar, madem TKP'de durum böyleydi, Yürükoğlu kavgayı açığa çıkarmadan önce Türkiye'de gizliden örgütlenmeliydi diyorlar. Bu, ilkesel, moral ve tarihsel açıdan doğru olmayan bir düşüncedir.

"Bir kez, Leninciler komplocu, entrist değildir. Parti içinde kavgayı açığa çıkarmadan örgütlenmek klikçi-Bizansçı oportünistlerin işidir. Yıllardır çeşitli klikler bunu yapıyor.

"İkincisi, böyle bir davranış, komünist morali çiğnemek olurdu. Böyle gebelikler taşıyan kadrolar uzun maratonu bitiremez.

"Üçüncüsü, bu düşünce tarihsel gelişmeler açısından da yanlıştır. Her gelişmenin bir mantığı vardır. Sanki böyle Leninci kadrolar vardı da biz işe koşmadık. Bugün Leninci saflarda olan yığınla yoldaş 6 ay önce böyle düşünmüyordu. Onları Leninizmin bayrağı altında toplayan açık savaşım olmuştur." (R. Yürükoğlu, "Toplumsal Gelişmeler ve Savaşımımızın Anlamı", *İşçinin Sesi*, sayı:122)

"Leninciler komplocu, entrist değildir. Parti içinde kavgayı açığa çıkarmadan örgütlenmek klikçi-Bizansçı oportünistlerin işidir. Yıllardır çeşitli klikler bunu yapıyor."

Resmi asalakların "parti" çarkları içinde dönüp duran yoldaşlar anlamalıdırlar ki, onların orada varoluş biçimleri partizan kliğinin "desantralize parti" fikriyle derinden bağlıdır. Desantralize parti, fraksiyonlar arası federasyon demektir. Desantralize parti, fikir birliğine dayanmaz, *hatta onu hedeflemez,* farklı ideolojik eğilimleri resmen tanır ve örgütsel yapısına yansıtır. Bu, Lenin'in merkezi parti öğretisine taban tabana terstir.

Merkezi partiyi ideolojik birlik yaratır. İdeolojik birlik, günün görevleri üstüne aynı görüşleri savunmak, tabii ki gökten zembille inmez. Farklı fikirlerin çarpışmasından birinin egemenliği ortaya çıkar. Zaten merkezi parti işleyişinin ruhu azınlığın çoğunluğa uymasıdır. Azınlık da çoğunluk da farklı görüşler demektir. Bu bakımdan, mutlaka farklı görüşlere olanak tanıyan bir yapı gerekir. Fakat:

"Farklı görüşlere ortaya çıkmaları için olanak tanımak başka birşey, farklı görüşlerin guruplar, hizipler, klikler olarak örgütlenmesi başka birşeydir. Farklı görüşlerin ortaya çıkmasına izin veren bir yapı sağlayabilmek başka birşey, farklı görüşlerdeki gurupların birlikte yaşamasını kabul etmek başka birşeydir. Farklı görüşler varsa çıkar ve tartışılır. Hangi görüş egemen olursa o yoldan yürünür. Burada ölçü azınlığın çoğunluğa uymasıdır. Başka bir ölçü olamaz.

"Biz menşeviklerle kavgamızda da böyle söyledik. 'Sizin kongre toplamanız gerekiyor. O zamana dek *tüzük çerçevesi içinde* ve kongrede görüşlerimizi savunma hakkımız vardır. Kongrede çoğunluk bunların dışında karar alırsa o zaman takkeyi çıkartır düşünürüz' dedik. Başkacası anarşizmdir, küçük burjuvazinin disiplinden deli gömleğinden korkar gibi korkmasıdır. Farklı görüşlere belirtilme olanağı tanıyan bir yapı olmak başka şey, küçük derebeyliklerin, dükalıkların, şefliklerin parti içinde varolmasına izin vermek başka birşeydir." (R.Yürükoğlu, *Durum ve Görevlerimiz 1983,* s.94)

TKP-*İşçinin Sesi*'ne yöneltilen fraksiyonculuk suçlamasının etkisi altında kalan yoldaşlar, içlerinde bulundukları gerçek fraksiyoncu yapının, desantralize federasyonun bilincine varmalıdırlar.

Parti birliğinin bayrağını İşçinin Sesi taşıyor

Hatice Dağlı

Partimizin 10 yıllık atılım dönemi, aynı zamanda partimizde, ilk kez, gerçek bir komünist birliğin kurulmaya başladığı dönem oldu. Bu kuruluşun belkemiği ve öncüsü *İşçinin Sesi*'dir.

İşçinin Sesi bu konuma ayak oyunları, Bizans darbeleri ve entrikalarla değil, Marksist-Leninist ideolojinin gücüyle geldi. Partimizin geleceğini iğrenç oportünist anlayışın elinden çekip aldı. Böyle olmasaydı partimiz likidasyonun batağında çoktan yok olup gider, eritilirdi. Oysa şimdi oportünist "resmi"ler eliyle partimizin içine itildiği çürümeye karşılık, TKP *İşçinin Sesi*'yle yükseliyor, devrimci Marksizm oportünizme üstün geliyor, tüm engellere karşın komünist birlik güçleniyor.

Oportünist "resmi"ler hep partimizde komünist birliği engelleme yolunda "ilerlediler", o birliğe gidecek yolları tıkadılar. "Resmi" yönetim, komünist birlikten yana olmadığını, hem ideolojisi, hem siyaseti, hem de örgütsel sorunlar karşısındaki tutumuyla çok güzel sergiledi.

1979 Plenumu'nda, hiçbir tüzüksel gerekçeye dayanmadan, sorunu MK'da bile tartışmadan, tasfiyeciliğin kılıfı sahte bir "disiplinsizlik" suçlamasıyla Veli Dursun yoldaşımızı önce MK'dan, sonra partiden "çıkaran" oportünist yönetim, böylece, likidasyon zincirinin 73'den sonraki ilk halkasına, likidasyonun önünde duran *ideolojik engeli* kaldırma çabasıyla başladı. H. Erdal yoldaşın aşağıdaki sözleri, daha o dönemde kimin partimizin komünist birliğinden yana durduğunun çok açık anlatımıdır:

"Veli Dursun yoldaşa ve daha sonra *İşçinin Sesi*'ne karşı takınılan bu tutumun, göklere çıkarmaktan yere batırmaya bu ani dönüşün altında yine şu likidatör anlayış yatıyordu: Türkiye'de devrime öncülük edecek illegal komünist partisinin yadsınması. Ne zaman ki legale çıkma hayalleri yıkıldı, partinin likidasyonunun koşulları da doğdu. *İşçinin Sesi*'nin tasfiyesi işte bu likidasyonun önündeki tek *ideolojik* engeli ortadan kaldırmaya yönelikti." (H. Erdal, *TKP'mizi Yükseltelim*, İşçinin Sesi Yayınları, s.26)

Açıktı ki *İşçinin Sesi,* oportünizme ve parti likidasyonuna karşı, partinin komünist birliğini savunan tek ideolojik engeldi. O dönemde, *İşçinin Sesi* kendini güçlü bir *örgütsel* engel olarak görmüyordu. *İşçinin Sesi*'ni yaratan parti kadroları, *Partizan* gurubu gibi entrist bir örgütlenme anlayışıyla partiye sızmış değillerdi. Bu nedenle, *İşçinin Sesi*, ideolojik çizgisinin partide yaratmış olduğu örgütsel gücün gerçek boyutlarının farkında değildi. Çalışmasını büyük bir disiplinle yürütüyordu.

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye yayınlandığında Yürükoğlu yoldaşımız, TKP'nin 1977 Konferansı'nda alınan kararlara ters birşey söylememişti. Kitabı yayınlamakla parti disiplinini çiğneyen bir suç işlememişti. Hatta H. Erdal yoldaşın broşüründen öğrendiğimize göre, kitap üstüne radyodan bir tanıtma yazısı yayınlanması bile düşünülmüş. O zaman, 1979 Plenumu'nda değişen neydi? İdeolojinin oportünist siyasete mutlak anlamda teslimiyeti. Öyle bir teslimiyet ki, partinin komünist birliği engellenecek, oportünistlerin pazarlıklar, gizli anlaşmalar üstüne kurulu dengeci ve ilkesiz siyaseti, partimizde egemen kılınacaktı. Sonuçta bu *ilkesiz* siyaset, partimizde TİP'in partizanı olarak varlık sürdüren entrist bir gurubu "resmi" yönetim ilan etti!

Özetle, TKP'nin atılım döneminin tarihi, partimizde komünist birliği savunan, ona giden yolları gösteren devrimci Marksistlerle, parti yıkıcısı oportünistler arasındaki kavganın tarihi oldu.

İşçinin Sesi "resmi" yönetimin "disiplinsizlik" suçlamasından çok önce, komünist partisinde ideolojik birlik olmadan, bu birliğe dayalı bir disiplin kurulmadan, işçi sınıfının devrime ulaşamayacağını söylüyor, temel sorun, öncüyü devrime hazırlamaktır, diyor, komünist partisinde *disiplin* için gerekli koşulları sıralıyor, buna ulaşmanın yollarını gösteriyordu. Bu yollardan ilki, partide varolmayan ideolojik birliğin yaratılmasıydı.

1973'de parti, çeşitli güç dengelerine dayanarak ve pazarlıklar temelinde, ideolojik birliği olmayan bir atılıma geçmişti. Atılımın kendisi bu açıdan çeşitli olumsuzluklar taşıyordu. R. Yürükoğlu yoldaşımız 1979'da parti programı üstüne yaptığı değerlendirmede bu olumsuzluğu şu sözlerle anlatıyor:

"Aradan geçen yedi yılın öğrettikleriyle şimdi görüyoruz ki, onlar o tekrarları yapmak zorundaymışlar. Aynı konuların değişik sayfalara serpiştirilmesi, partideki değişik çizgilerin *ödün* siyasetiymiş. Hem 'kavga çıkmasın' diye tüm görüşleri koymak gerekli, hem de okuyan bu çelişkili formülasyonları görmemeli. Açıkçası ortacı yöntemlerle 'kalkınma' ta baştan bugünlerin tohumunu içinde taşımış." (*İşçinin Sesi,* sayı: 111-112, s.9)

İşçinin Sesi'nin devrimci kadroları, parti birliğinin temel koşuluna, ideolojik birliğe sahip çıkıyorlardı. Bunun yolunun da açık tartışmadan, kongreden geçtiğini söylüyorlardı. Partiyi komünist disipline kavuşturmanın yollarını arıyorlardı. İdeolojik birlik üstünde yükselen güçlü bir merkeziyetçi örgütlenmesi olmayan partiye komünist parti normlarını kazandırmaya çalışıyorlardı.

Veli Dursun yoldaşımızın, hiçbir tüzüksel gerekçeye dayanmayan bir suçlamayla parti MK'sından çıkartıldığı gün yaptığı "savunma", Leninci parti anlayışı ve normlarının savunulmasıydı. Oportünist "resmi"ler işte bu savunmanın düşmanıydı. Veli Dursun yoldaşımız orada, bugün *İşçinin Sesi*'nin, partimizi çürüten, likide eden oportünizme karşı savunduğu şu temel Leninci görüşleri savunuyordu:

"Parti disiplininin özünde ideolojik disiplin yatar. En başta ideolojik disiplin gelir. İdeolojik disiplinin olmadığı yerde, gerçek anlamda örgüt disiplini de olamaz...

"Komünist partisi hiziplerin, fraksiyonların olmadığı bir örgüttür. Sorunların tartışılmadığı ya da fikir kulübü gibi tartışıldığı yerde fraksiyonların oluşması da kaçınılmazdır. Bu nedenle liberalizm de, bürokratik disiplin de, parti içinde fraksiyon yaratmanın en kestirme yoludur. Leninci disiplin, bu iki yanlışa da düşmeden ideolojik birliğin kurulmasını sağladığı için komünist partisinde hizipler, fraksiyonlar olmaz.

(...)

"Memurlaşmak, donmak, çürümek istemiyorsak, Türkiye Komünist Partisi kararların uygulanışında, eylem birliğinde katı merkeziyetçi, fikirlerin oluşma sürecinde olabildiğince demokratik olmalıdır."

(...)

"*Türkiye Komünist Partisi'nde ideolojik birlik yoktur.* Devlet ve devrim, ileri demokrasi, barışçı yol, devrimci durum, cephe, Kürt sorunu, devrimci taktikler, 'ulusal burjuvazi' vb. konularda ciddi hatalar vardır. Partimizdeki tıkanıklığın nedeni; Leninci ideolojik birliğin olmayışıdır.

"Partimizde ideolojik birliğin olmadığına ve bunun sonucunda bugünlerin hazırlanacağına MK Plenumu'nda yaptığım konuşmada dikkati çekmiştim. Aradan çok zaman geçti. Ne yazık ki durum iyiye değil, kötüye gitmiştir. İdeolojik karmaşa bugün daha yoğundur.

"Partinin legal yayın organları korkunç bir durumdadır. *Atılım* eklektiktir. Rüzgara göre dönüyor. Bir sayfası ötekiyle, aynı yazıda bir paragraf ötekiyle çelişiyor.

"Önerimdir: Konuşmaları, tartışmaları kapalı kapılar ardından çıkaralım, militanlara götürelim. Canlı, yapıcı bir ideolojik ortam yaratalım.

"Kongre, Konferans, Plenum, MK toplantısı, Politbüro toplantısı gibi yüksek düzeyde toplantılarımızı *gerçek* bir tartışma ortamına sokalım. Herkesin cebinden çıkardığı, önceden görev aldığı on dakikalık 'söylevler'iyle bizleri karşılayan dev gibi sorunları çözemeyeceğiz.

"İnsanlarla değil fikirlerle uğraşalım.

"Yoldaşlar, hepimizin bilmesi gereken bir doğruya dikkatinizi çekeyim. *İdeolojik birlik olmayan yerde, örgüt birliği de* uzun dö-

nemde yok olur. Oysa Türkiye'nin bugün Leninci bir TKP'ye her zamankinden daha çok gereksinimi vardır. Ona göre davranalım.
"Yaşasın Leninci Türkiye Komünist Partisi!
"Yaşasın TKP'nin devrimci birliği!" (*İşçinin Sesi*, sayı: 119, s.6-7)

Oportünistler Veli Dursun yoldaşımızı ve sonra *İşçinin Sesi*'ni "tasfiye" ederek "TKP'nin devrimci birliği"nden de kurtulduklarını sandılar! Yarım yüzyıl kongre yapmamış bir partide, böyle tepeden yürütülen operasyonlarla, ilkesiz, tüzüğe aykırı tasfiye "resmi"lerin bu yolda ilk deneyi değildi. Ancak bu kez durum farklıydı.

Artık ortada, *İşçinin Sesi*'nin komünist ideolojisinin gücü ve bu güç üstünde partinin gerçek komünist birliğini kurma kararlılığı ve inatçılığı gibi bir etken vardı. *İşçinin Sesi*, partimizi, ideolojik birlik üstüne oturan, demir disiplinli, merkeziyetçi bir parti olarak yükseltti. Bugün oportünist "resmi"lerin korkulu rüyası *ideolojik* engel, aynı zamanda güçlü bir *örgütsel engeldir*. Şimdi nerede bir ses, kıpırtı görseler irkiliyorlar.

İşçinin Sesi, TKP'mizin komünist birliği önündeki engel değil, birliğe götüren yoldu. Birliğin önündeki engel, partinin başını tutmuş, tepeden operasyonlarla yönünü çizen küçük bir oportünist guruptu. Bu gurup tüzüğü işletmedi, tüzüğü çiğneyerek yönetimi elinde tuttu. 50 yıldır kongre toplamayan bir yönetim, zaten parti birliğine karşı demektir.

R. Yürükoğlu yoldaşımız parti kongresiyle ilgili olarak şöyle diyordu:

"48 yıldır kongre toplamamış bir partide burjuva ahlakının zehirli mantarlarının yeşermesi kaçınılmazdır. Kongre toplamak bu zehirli mantarların yeşermesini önlemez ama toplamamak kaçınılmaz yapar". (*İşçinin Sesi*, sayı:119, s.4)

Zehirli mantarlar iyice büyüdü, parti yönetimi entrikalarla elden ele geçiyor.

Partimizin bugünkü durumunun suçlusu, oportünist "resmi"lerdir. Partiyi komünist birliğe değil, fraksiyon ve gurup savaşımına iten onlardır. H. Erdal yoldaşımızın belirttiği gibi, bir tek gurup, partizan gurubu dışında tüm guruplar TKP yönetiminin ilkesiz, birliksiz oportünist siyaseti nedeniyle, 1973-83 arasında parti içinde oluşmuşlardır. (H. Erdal, *TKP'mizi Yükseltelim*, s.17) Partiye entrist bir anlayışla adımını atmış bir gurubun, bugün partinin "resmi" yönetimi olarak ilan edilmesi, parti "resmi"lerinin entrizme, gurupçuluğa yatkınlığının en somut göstergesidir. Kısacası, bu iğrenç siyaset, oportünizmin ruhudur.

İşçinin Sesi'nin 1979'da tamamıyla haklı nedenlere dayanarak başlattığı açık ideolojik savaş, oportünist fraksiyonculuğa karşı partiyi yükseltme savaşıydı. İkiyüzlü olmayan, pırıl pırıl, onurlu bir savaştı. Parti içinde varolan "illegal" fraksiyonların teorik görüşlerini, aralarındaki farklılıkları açıkça ortaya koymadan el altından yürüttükleri çekişme ise fraksiyonculuktu, bölücülüktü. *İşçinin Sesi* daha 1979'da şöyle diyordu:

"Bu fraksiyonlar partimize kapıkulluğu, hile, yalan getiriyorlar, bu fraksiyonlar PARTİMİZİ ÇÜRÜTÜYORLAR." (*İşçinin Sesi*, sayı:113-114, s.5)

Dün el altından yürüyen desantralize, fraksiyoncu tutum, bugün desantralizasyon ve fraksiyonların meşrulaştırılmasını savunuyor. İşte oportünistlerin parti birliğinden, işçi sınıfının merkeziyetçi demir disiplininden anladığı budur!

Doğuşundan bugüne, partinin komünist birliğini savunan *İşçinin Sesi*, oportünizme karşı evrimci yoldan savaşılamayacağını, sorunların devrimci yoldan çözümünün gerekliliğini göstermişti. Partisini seven, oportünist likidasyona karşı savaşan tüm parti içi güçler, TKP'nin 5. Kongre'sinde partimizi yükseltmeli, TKP'nin komünist birliğinde yerlerini almalıdırlar.

"Türkiye Komünist Partisi, komünistlerindir. Kimsenin bağı değildir. Partisini oportünizme teslim eden komünist tarih önünde suçlu olur."

Yaşasın TKP!

Yaşasın TKP'nin komünist birliği!

Partizan kliği tüm likidasyon zincirinin hesabını verecektir

Hüseyin Çakır

Haydar Kutlu'nun Genel Sekreter ilan edilmesiyle partizan kliğinin gerçekleştirdiği darbe "resmen" noktalandı. Böyle bir "resmiyet"in meşruluğu ancak bu likidatör girişime ortak olmuşlarca, ya da partimizin tarihini hiç bilmeyenlerce kabul edilebilir.

Daha on yıl önce İ. Bilen, yarım yüzyıllık bir likidasyon döneminin bütün günahlarını "eski" yöneticilerin sırtına yükleyip "resmi" yönetimi devralmıştı. Kimine beceriksiz, likidatör dedi, kimini provokatör ya da polis ajanı ilan etti.

Bugün İ. Bilen kendisinin mimarı olduğu 1973 tüzüğünde, bundan daha önemlisi, siyasal yaşamda yeri olmayan bir makama "terfi" edildi. Bugün kendisi yeni bir yönetim kliğinin şimdilik üstü kapalı suçlamalarına hedef olmaktadır. Bu, "kaderin bir cilvesi" değil, oportünist parti anlayışının dayattığı bir sonuçtur.

Leninciler ilk bayrak açtıkları günlerde, Yürükoğlu yoldaşımız şunları yazmıştı:

"1973 atılımı, geçmiş günahları omuzlarında taşıyan ve içten bir özeleştiri ile bu günahlardan kurtulma yolunu seçmeyen küçücük bir eski kadro ve sınıf savaşının henüz amatörü olan gencecik çocuklarla gerçekleşmiştir. Bugün geriye baktığımızda 1973 atılımının tüm *eski günahları* içinde taşımış olduğunu görebiliyoruz." (R. Yürükoğlu, *Üçüncü Program ve Görevlerimiz*, s.79)

Bu günahları, bir anlamda yepyeni olabilme şansı olan 1973 sonrası parti işleyişine de yerleştirmede önemli rol oynayan Bilen yoldaşın, aynı günahkâr çizgi eliyle kurban edilmesinden daha doğal birşey olamaz. Böl-yönetle, ilkesiz uzlaşmalarla, haksız tasfiyelerle, çamur atmayla kimse aklanmadığı gibi, bu yöntemlerin uygulandığı bir partide tutarlı ve kalıcı bir liderlik sağlanamaz, komünist liderlik hiç sağlanamaz.

Son olayların "muzafferi" gözüken partizan kliği açısından aynı şey daha çok geçerlidir. H. Erdal yoldaşın *TKP'mizi Yükseltelim* broşürü, partizan kliğinin parti işleyişinden ne anladığını sergiliyor, işlediği suçları sıralıyor.

"Bu suçları işlemiş bir kliğin kimseye dil uzatmaya hakkı yoktur. Bu suçları 60 yıldır TKP'mize musallat olan bir sürü oportünist-likidatör kliğin işlediği suçlardan ayırmaya olanak yoktur. Klikler değişiyor ama çizgi değişmiyor. Partizan kliğinin "resmi" yönetimi ele geçirmesi yalnızca 50 yıllık 'bir likidasyon zincirinin son halkasıdır' " (H. Erdal, *TKP'mizi Yükseltelim*, s.8)

Çizgi değişmiyor ama bunca deneyime ve uyarıya karşılık aynı çizginin sürmesi demek, günahların daha da ağırlaşması demektir. Bu partizan kliği, likidasyon zincirinin son halkasıdır ama aynı zamanda tüm zincirin hesabını verecek halkasıdır. İ. Bilen'i "suçlayarak", kızağa çekerek, günahlarını hafifleteceğini sanıyorsa aldanıyor. İ. Bilen'de, azıcık da olsa, olan sevaplar, partizan kliğinde hiç yoktur. Bu klik, bir de İ. Bilen'i "suçlamaya" kalkarsa, yalnızca ve yanlızca suçlarını biraz daha ağırlaştıracaktır.

Sorun, kişisel suçlu bulunması değil, likidasyon zincirinin temelinde yatan ideolojik anlayışın değişmesidir. Bu temelde parti işleyişinde Leninci ilkeler yaşama geçmelidir. "Resmi" kanattaki krize karşılık, Leninciler kanadının güçlenmesi bunu doğrulayan en açık kanıttır. Partimiz *İşçinin Sesi*'nin omuzlarında yükseliyor, yükselecektir.

TKP'mizi yükseltelim!

İki çizgi iki kimlik

Kemal Yanardağ

H. Erdal yoldaşın bayrak açarak ayrılması ve deneyimlerini yazarak partiye aktarması, likitadatör-menşevik "resmi" yönetimin sergiienmesi doğrultusunda bir sis perdesini daha kaldırdı.

1980 menşevik plenum raporunda şöyle deniyordu:

"...Sınıf savaşımının çetin bir döneme girdiği, bunalımın derinleştiği *küçük burjuvazinin sağa-sola yalpaladığı, savrulduğu dönemde* bu durumun (*İşçinin Sesi — İ.S.*) çıkması rastlantı değildir." (*İşçinin Sesi*, sayı: 135)

Şimdi kimin yalpalayan küçük burjuva olduğu daha iyi anlaşılıyor. 1980 plenumu öncesi ve sonrası gelişmelerin yanısıra, 3 yıl sonra, bugün varılan yer de, gerçeklerin menşeviklerin söylediklerinin tam tersi olduğunu kanıtlıyor.

Gelişmelere bakalım

1976-1977 yıllarında, devrimci durumun yükselme dönemlerinde işçi sınıfı öncülüğünü alanlarda kanıtladı. Milyonluk 1 Mayıslar, dev DGM direnişleri, yığınsal grevler bu dönemde gerçekleşti. İşçi sınıfı savaşkanlığını, dinamizmini, disiplinini yığınların gözü önünde ortaya koydu. *İşçi sınıfının bu kararlı tutumu geniş küçük burjuva yığınların sempatisini topladı.*

Bu partiye nasıl yansıdı? Ortacı yönetim kliği yüksek sınıf savaşımı karşısında mangalda kül bırakmıyordu: "Savaşımız kan ve ateş içinden geçiyor!" "Barikata çıkacağız"... Bu dönem ortacı oportünizmin Lenincilere, Leninci fikirlere en çok yaslandığı dönem oldu. Adı konmasa da devrimci durum bir bir belirtileriyle sayıldı. (Bak: 1977 Konferans Raporu)

Bu durum, yönetim kademesindeki Leninci yoldaşlara ve *İşçinin Sesi*'ne karşı tutumda da yansıdı. Nasıl yansıdığını H. Erdal yoldaş şöyle anlatıyor:

"1977 Konferans raporunda ve İ. Bilen'in okuduğu Politik Büro raporunda *İşçinin Sesi* gazetesi, partimizin başarılı bir yayın organı olarak övülmekteydi." *(TKP'mizi Yükseltelim*, s.21)

"İ. Bilen'in Veli Dursun yoldaşa, kitaba ve çalışmalarına sempatisi o kadar yüksekti ki, toplanacak önümüzdeki plenumda Veli Dursun'un Politbüro'dan çıkarılacak bir başka yoldaşın yerine Politbüro'ya girmesi yolundaki önerisini söyledi ve bu konudaki düşüncelerimi sordu." (agy, s.22)

Bu arada, ekonomik bunalım ağırlaşarak sürüyordu. İşçi sınıfının yönlendirici kurmaya olan gereksinimi ve kurmaydan bekledikleri artıyordu. Leninci çizgi henüz tohum halindeydi. İşçi sınıfının kararlı savaşımına sempati duyarak harekete katılmış geniş küçük burjuva kesimlerden kaynaklanan görüşler, yavaştan hareketi de, kurmayı da boğucu etki yapıyordu. Bunun sonuçları hızla kendisini göstermeye başladı. Liberal burjuvazi, CHP umut kaynağı oldu.

Bu işçi sınıfının partisinde de yansıdı. Savaşım liberallerin kabul sınırlarına hapsedildi. CHP cephenin temel direği oldu. Reformist, pasifist, liberal burjuva kuyrukçusu bir siyaset izlendi. Parti kaba bir sendikal siyasete başladı. Taktikler CHP'ye göre belirlenmeye başlandı. Oportünistler, liberallere tam anlamıyla esir oldular. Ondan reformlar dilenmeye başladılar. Lenin küçük burjuvazinin bu acizliğini şöyle dile getiriyor:

"Küçük burjuva siyasetinin, liberal burjuvazinin ideolojik ve siyasal hegemonyasına üstün gelmedeki yeteneksizliği ve kapasitesizliği ondaki Aşil topuğudur (yumuşak karnı, en zayıf noktası — *İ.S.*)." (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.12, s.168)

Küçük burjuva oportünizminin, işçi sınıfından liberal burjuvaziye dönmesi, *aynı tutum değişikliği* Lenincilere karşı tavırda daha açık yansıdı. Rüzgar fırıldağı gibi bir anda dönüp, Lenincilere karşı konum aldı. Leninciler "baş düşman" ilan edildi. H. Erdal yoldaş bu keskin dönüşü şu sözlerle anlatıyor:

"1979'da Plenum tarihi yaklaştığında birdenbire yüzseksen derecelik bir dönüş oldu. Bir "disiplin' sorunu ortaya çıkarıldı. İ. Bilen'in önerisiyle yazılan kitabın, parti yönetiminin onayı dışında yayınlandığı gerekçesiyle, Veli Dursun'u disiplinsizlikle suçladık. İdeolojik bir gerekçe hiç kimse getirmiyordu. Getiremezdi de, çünkü Kasım 1977'de örgüt sekreterleriyle yapılan toplantıda Politbüro, devrimci durum dahil, kitabın belkemiğini oluşturan tüm görüşleri onaylamıştı. Onun için saldırının kılıfı 'disiplinsizlik' olarak bulundu. Böylece İ. Bilen'in Politbüro'ya almayı düşündüğü Veli Dursun'u yine İ. Bilen'in önerisiyle disiplinsizlik gerekçesiyle MK'dan çıkarttık." (H. Erdal, agy, s.22-23)

Bu noktada Leninciler, zorunlu olarak açık savaşıma daldılar. Oportünistler aşağılık yöntemlerle Lenincileri tasfiyeye giriştiler. En küçük biriminden, sempatizanından partinin en güçlü örgütlerine dek varan tasfiye operasyonunu başlattılar.

1979-80 yılları liberalizmin, buna bağlı olarak da, küçük burjuva reformizminin iflasını damgalayan yıllar oldu. Boş umutlar söndü. Ekonomik bunalım daha da ağırlaştı. Devrim karşı-devrim ikilemi kendini dayattı. Karşı-devrim güçlendi. Küçük burjuva yığınlarda yılgınlık, teslimiyetçi duygular yaygınlaşmaya başladı.

Küçük burjuvazinin partimiz içindeki sözcüsü menşevizm iyice pasifizme gömüldü. Menşevikler, her yığınsal çıkıştan ürkmeye, provokasyon etiketi yapıştırmaya başladılar. Doğru, Leninci görüşlere karşı "savaşım" (!) vermeleri saflarındaki dağılmayı, bozgunu daha da şiddetlendirdi. Ekonomizm, küçük burjuva reformizmi, mantıksal sonucuna ulaştı: İşçi sınıfının kurmayı illegal *komünist partisinin yadsınması.* 1980 Plenumu bunu belgeledi:

"TİP ve TSİP arasında gelişen ilişkiler ülkemizde birleşik, yığınsal, legal bir işçi sınıfı partisini yaratma olanağını olgunlaştırıyor."

"*İşçinin Sesi* gurubunun, TKP'ye özgürlük belgisini ve legal çalışmayı karalama çabaları vb. ..." (*İşçinin Sesi*, sayı:135)

İşçinin Sesi güçlü bir illegal komünist partisi tarafından yönlendirilen legal düzeyde çalışmayı bırakın karalamayı, tersine güçlü kılmaya her zaman çaba göstermiştir. Sorun *İşçinin Sesi*'nin legal düzeyde çalışmayı karalaması değil, likidatörlerin illegal partiyi karalamalarıydı.

Ardından 12 Eylül faşist darbesi geldi. Gericilik dönemiyle birlikte yenilgi, teslimiyet psikolojisi geniş küçük burjuva kesimler üzerine bir kabus gibi çöktü. Bu likidatör-menşevik çizgide cunta kuyrukçuluğu olarak yansıdı. Örgütsel planda likidasyon gerçekleştirildi. Bu likidasyonu Erdal yoldaşın broşüründen okuyalım:

"Plenumla birlikte *desantralize parti* fikri resmi parti politikası halini aldı. 'Nerede bir yoldaş varsa, parti oradadır' belgisi parti örgütü kurmamanın teorik kılıfıdır. Nerede bir *örgüt* varsa değil, nerede bir yoldaş varsa parti oradadır!" (agy, s.36)

Gelişmelere kısaca baktıktan sonra, partimizde kimin yalpaladığına ilişkin yaşamın gösterdiği sonucu Lenin'in şu sözleriyle noktalayabiliriz:

"Siyasal olayların gidişatının bizzat kendisi, bizim, menşeviklerin işçi sınıfı partisinin, oportünist, küçük burjuva kanadı oldukları ve genelinde küçük burjuvazi kadar sallantılı oldukları yolundaki iddiamızı öyle doğrulamıştır ki, daha iyisini rüyamızda bile göremeyiz." (Lenin, c.12, s.25)

Menşeviklerin sallantıları arttıkça parti yanlısı komünistlerin de sayısı arttı

Menşeviklerin ekonomizmi, burjuva kuyrukçuluğu sonradan cunta kuyrukçuluğuna dönüştü. Örgütsel alanda tam bir likidasyonla noktalandı. Bunlar madalyonun bir yüzüdür. Öteki yüzü ise tüm bunlara karşı savaşımın mantığı içinde belirdi: Bu da Marksizm-Leninizmin ideolojik, siyasal ve örgütlenme alanında gelişip güçlenme sürecidir:

"Rusya sosyal demokratik (komünist — *İ.S.*) partisi, 'siyasi savaşım liberallerin işidir, işçiler ekonomik savaşım versinler' fik-

rine karşı savaşım içinde gelişti. Yalnızca bu fikre karşı savaşım içinde gelişmesi *olanaklı olabildi.* Bu fikre karşı, yığınların bu fikrin etkisinden kurtulması için verilen savaşım, aslında Rusya'da bağımsız bir işçi sınıfı hareketi için verilen savaşımın kendisidir." (Lenin, c.19, s.400)

Türkiye'de de böyle oldu. Ekonomist - menşevik - likidatör anlayışa karşı savaşım içinde *İşçinin Sesi* işçi sınıfının bağımsız hareketini her alanda yükseltti.

Parti içinde menşeviklerin sallantıları arttıkça parti yanlısı komünistlerin sayısı da hızla arttı. Giderek daha çok sayıda partili, işçi sınıfının illegal komünist partisini yükseltme görevini omuzlamaya başladı:

> "Karşı-devrimin saldırısı şiddetlendiği, azgınlaştığı oranda liberal-burjuva, küçük-burjuva-demokratik katmanlar arasında aptalca döneklik ve devrimin yadsınması yaygınlaşır. Bu oluşum ne denli güçlüyse sosyal demokratlar da (komünistler de — *İ.S.)* o denli güçlü bir şekilde *partiye doğru çekilirler."* (Lenin, c.16, s.148)

Menşevizmin partimizi çürütücü etkisine karşılık bugün *İşçinin Sesi*'nin konumu şöyledir: "Bugün gerek örgüt yapısı, gerekse ideolojik doğrultusu ile *İşçinin Sesi* sağlıklı bir gelişme içinde ve partinin bu durumdan kurtulmasında belirleyici konumdadır." (TKP-EK'nın Avrupa Parti Örgütleri yöneticilerinin katılımıyla yaptığı genişletilmiş toplantı kararları, *İşçinin Sesi*, sayı 229, 28 Mart 1983)

Partimizde disiplin, demokratik merkeziyetçilik, konspirasyon Lenincilerin güçlü varlığıyla ilk kez yerli yerine oturmaya başladı. Bunlar, likidatör-menşeviklerin yaptığı gibi ideolojik savaşımdan kaçmanın bir kılıfı olarak değil de, görevlerini yerine getirebilmek için bir komünist partisinin gerekli işleyiş mekanizmaları olarak yaşama geçmeye başladı.

"Resmi"ler yalpalayadursunlar. Biz de onların yalpalamalarını sergileyeduracağız. Devrime hazırlık görevinden, işçi sınıfı partisinden kaçışlarına illegal komünist partisini — partimizi, TKP'mizi — yükselterek yanıt vereceğiz.

Yaşasın işçi sınıfının illegal komünist partisi!

Partimizin komünist birliğini yükseltelim

H. Erdal yoldaşın Leninci kesime katılması, TKP'nin Leninci birliğinin güçlendirilmesi yolunda yeni bir adım oldu. Yoldaşın kendi deneyleriyle, TKP'nin Leninci birliğinin ancak *İşçinin Sesi* çevresinde gerçekleşebileceğini görmesi, tabandaki yoldaşlara örnek olmalıdır.

Bu yeni durumda hem bir deneyim aktarmak, hem de dikkat edilmesi gereken biriki noktayı vurgulamak istiyoruz.

H. Erdal yoldaşın çıkan iki broşürü, artık meşruluğu kalmamış, tepeye el koyan partizan kliğinin partimizi götürmek istediği korkunç yeri çok güzel anlatıyor.

Partizan kliği, partimizin tabanıyla, kendine muhalif guruplarla, partiyi dağıtmak ve babasının çiftliği gibi kullanmak için oynuyor.

Bu oyun, *İşçinin Sesi*'nin oportünizme ilk başkaldırışında açığa çıkarılmıştı. Leninci kesimin oportünizme karşı kararlı savaşımı, ülkemizin yaşadığı durum, menşevik kanattaki bütün görünümleri bir kez daha değiştirdi.

Şimdiye değin, defalarca tekrarladıklarımız, H. Erdal yoldaşın Leninci tutumuyla iyice berraklaştı. Şimdi, bu korkak klik, işledikleri suç ve günahlarıyla köşeye sıkışmış durumdadır.

Partimizin Leninci birliğinden yana olan bütün yoldaşların, bu kliğin arkasına gizlendiği perdeyi aralamaları gerekmektedir. Bu noktada ikircimli davranış, oyalanma düzeyinde bile olsa, bu kliğe destek olacaktır. Bu hain kliğin manevra alanını genişletecektir. Bütün yoldaşların bunun bilinciyle hareket etmeleri gereklidir.

İyi niyetimizi partimizin birliği doğrultusunda harcayacağımız ardıcıl çabalarda ve bunlardan hesap sorarak göstermeliyiz. Partimizi bunalımdan kurtarmak için başkaca yol yoktur. Bunu yaşama geçirebilmek için bize ve partinin bütün militanlarına önemli görevler düşüyor.

Bunların başında da, partizan kliğinin aramıza diktiği buz duvarlarını eritmek geliyor. Biz, *İşçinin Sesi* militanları buna çok önem veriyoruz.

Eskiden bölgemizdeki diğer kesimin tabanıyla aramızda iyi bir diyalog yoktu. Şimdi öyle değil. Pazar günü son yayınlarımız ve H. Erdal yoldaşın broşürleri ile FTİB'i ziyaret ettik. Yoldaşın broşürlerini dağıttık. *Türkiye Postası,* partimizdeki durum, barış ve Sovyetler Birliği tartıştığımız belli başlı konular idi. Tartışmalar ilgi ile izlendi. FTİB'deki yoldaşlar "burası yığın örgütü, siyaset tartışılmaz" anlayışını kırmışlar. Bundan böyle konular saptayıp tartışabileceğiz.

Partimizin sorunlarına ilgi, broşürlere yayınlarımıza ilgi olarak yansıyor. Bütün yoldaşlar broşürleri dağıtmak üzere taşıyorlar. Broşürler, yerleşim bölgelerinde, Türkiyelilerin yoğun olarak toplandığı yerlerde, kahvelerde yaygın bir şekilde dağıtılıyor. Broşürleri almak için örgütümüze gelen yoldaşlar da oluyor.

Bölgemizde, tartışmalarda, ortaya çıkan eğilimleri şöyle özetleyebiliriz:

Bir kesim yoldaş TKP'nin Leninci birliğini sağlayabilecek tek seçeneğin *İşçinin Sesi* olduğunu vurguluyor. Bu yoldaşlar, partizan kliğinin partimizi götürdüğü uçurumu görüyorlar. Fakat, devrimci merkeze tutumumuzu yanlış anlıyorlar.

Küçük bir kesim, Partizan kliğinin yeniden ısıttığı demogojik militanlığa aldanmış durumdadır. Henüz kurtuluşu orada görmektedirler.

Bir başka kesim, sizin de olacağınız bir birlik, aktif katılacağımız bir kongre zorunludur diyor.

Bir kesim ise hâlâ gelişmelerden habersiz tutulur durumdadır.

Tabandaki eğilimler, ulaşılan güzel bir aşamayı yansıtmaktadır. Partimiz tabanı partinin sorunlarını tartışıyor. Militanlar partisine sahip çıkıyor artık. Tabana dayatılan, herşey "süt-liman" anlayışını kırmış durumdayız.

Tabanla geliştireceğimiz ilişkilerde, şimdiye kadar olduğundan daha fazla önem vereceğimiz iki nokta vardır: Birincisi, partizan kliğinin etkisinde olan yoldaşlar, tartışıyor görünerek, tartışmayı dağıtmaya bir anlamda engellemeye çalışıyorlar. Bu tutuma karşı sabırlı olmalıyız. İkincisi, olabildiğince esnek olmalıyız.

İşçinin Sesi TKP'nin Leninci birliğini sağlamak için enerji dolu büyük bir özveriyle çalışmalarını hızlandırdı. Partimizin Leninci birliğini sağlayacağız.

Oportünizmi TKP'den kazıyalım!

Yaşasın TKP'nin Leninci birliği!

İlyas Ateşçioğlu

Değişen kim

TKP yayınlarında (Radyo, *Atılım, Yeni Çağ*, vb.) yanılmıyorsam 1978'lere kadar TİP ve TSİP gibi partiler "oportünist, küçük burjuva, cep partileri, burjuvazinin müsaade ettiği kadar sosyalist partiler" olarak hep söylendi. Bizler de hep bu yönde bilinçlendik.

O döneme kadar hiçbir yoldaş bu partilerin yönetimini, programını ve politikasını ciddiye almıyordu. Hatta bu partilerin anti-Sovyetik oldukları söyleniyordu. Bir gün hiç unutmam bir yoldaş bu partilerin anti-Sovyetik olamayacağını savunur gibi oldu. O zaman sorumlu yoldaşımız şunu söylemişti: "Yarın Türkiye'ye faşizm gelse dünya komünist hareketi bizden hesap sorar, bu partilerden değil" demişti.

Yine bir gün TİP'in program ve tüzüğünü incelerken hayretle şunu okudum: "TİP işçi sınıfının ve emekçilerin iktidara *yasal* yoldan yürüyen partisidir." (abç) Bu satırları okuduktan sonra o döneme kadar bize bu partilerle ilgili verilen bilincin doğruluğundan artık şüphem kalmamıştı. Demek ki TİP denilen parti burjuvazi müsaade ederse iktidara gelecek ve sosyalizmi kuracak, o halde bu partiyi ya küçük burjuva veya sosyalizmden esinlenen bir parti olarak değerlendirmek gayet doğrudur.

Derken bu partiler "evrim" geçirmeye başladı. Önceleri işçi partileri oldu sonra işçi *sınıfının* partileri oldu. Son olarak bu partilerden TİP'in bir bizans darbesiyle TKP olma yolunda çok yol aldığı görüldü.

Bu partiler bu evrimi geçirirken programları, kadroları, yönetimi, politikaları aynı kalmıştı. O halde nasıl oluyor da bu partiler küçük burjuvalıktan komünist partiliğine terfi edildiler?

Biraz kafayı çalıştırınca, aslında bu partilerin değil, tersine bizim oportünist yönetimin sağa doğru evrim geçirdiğini görüyoruz. Fakat resmi yönetimin kafasındaki bu evrimleşme tabana yansımadı. Bugün hala resmi yönetimin merkezi otoritesine bağlı birçok kişilikli eski yoldaş

bu partilerin oportünist partiler olduğunu kabul ediyor. Yönetim kendi oportünist iradesini tabana kabul ettiremeyecektir. Bu dönemde de tasfiyeler durmayacaktır.

İnsan şu soruyu sormaktan kendini alamıyor: Madem ki bu partiler (TİP, TSİP) baştan beri Marksist-Leninist idi, neden bir süre çamur attınız? (Yukarıda belirttiğimiz gibi, bu partilerin geçmişe göre hiçbir şeyleri değişmedi).

1978'lerin başında bölgemizde onbeşleri anma gecesi yapılmıştı. Şimdi TİP'e geçen eski F. Almanya sorumlusu oportünist o gecede hararetli bir konuşma yapmış ve şu cümleyi söylemişti: "Bugün anti-TKP'cilik vatan hainliğidir". Oysa o döneme dek TİP de TSİP de yayınlarında bol bol anti-TKP'cilik yapıyorlardı.

Geçmişte yine herkesin bildiği gibi, İ. Bilen'in *Yeni Çağ*'larda biyografisi yayınlanıyordu. Bir yoldaş bana nasıl buluyorsun diye sordu. Ben de düşündüğümü, açıkça söylemiş, "hikaye gibi ciddiyeti olmayan birşey" demiştim. Bu sözüm üzerine bana soruyu yönelten yoldaş kızmış ve "bu parti tarihidir işte" demişti. Derken tartışma büyüdü ve sorumlu yoldaş tartışmaya katıldı. O da benim düşündüğüm gibi, "Biz hikaye istemiyoruz. Bu hareket yarın bizim omuzlarımızda kalacak. Biz gerçek parti tarihini istiyoruz" demişti. Böylece tartışmayı bitirmişti.

Ne var ki, bu ve o zaman devrimci bir kişiliği olan daha başka yoldaşlar bildiğim kadarıyla halen resmi oportünist yönetimin "disiplini" altında bulunuyorlar.

Geçmişi düşündüğümüzde, görüyoruz ki, o dönemde doğru ve kişilikli tutum alan daha birçok yoldaş sanıyorum şu günlerde kendi kendileriyle hesaplaşmak zorundadırlar. Eğer eski tavırlarını, eski devrimci kişiliklerini koruyorlarsa ve doğru bildiklerinden taviz vermeyeceklerse tasfiyeler mutlaka onlara da gelecek.

Düne kadar TKP'ye atıp tutan bölgemizdeki TİP'liler, H.Erdal yoldaşın broşüründen sonra, birdenbire keskin bir virajla, oportünist resmi yönetimin ağzıyla konuşmaya başladılar.

TİP'lilerin bu ani tutum değişiklikleri bugünü anlamak isteyenler için herşeyi anlatıyor.

Şimdi tekrar sormak gerekir. Değişen kim? Bizler devrime inançlı yoldaşlar partiye girişimizden bu yana partimizi gerçek bir Marksist-Leninist parti, devrimin kurmayı yapma savaşımını sürdürüyoruz. Bu savaşımı son nefesimize kadar da sürdüreceğiz. Biz değişmedik, tam tersine Marksizm-Leninizm yolunda daha da bilendik ve her türlü oportünizme karşı savaşımı başa aldık. Resmi yönetim ise partiyi satma yolunda epey evrim geçirdi.

Bugün iki yolumuz var. Ya *İşçinin Sesi*'yle bütünleşeceğiz ya da çürüyüp gideceğiz.

Kanım odur ki, bugün komünizme inanmanın ölçütü TKP-*İşçinin Sesi*'yle bir olup olmamaktır.

Geleceği TKP'miz kursun!

Yaşasın partimizin Leninci birliği!

S. Yorulmaz, Bavyera

Oportünistler komünizme gölge düşürmek istiyor

H. Erdal yoldaşın yazdığı *TKP'mizi Yükseltelim* başlıklı broşüre kısaca değinmek istiyorum.

Yaşamının neredeyse tamamını oportünist yöneticiler elinde yaşamış TKP'nin, yığınlardan, parti tabanından korkan yöneticilerinin Bizans oyunları birer birer açığa vuruluyor. Bunların çirkinliği, yığınlara, az yetişkin partililere "komünizm de bu muymuş" dedirtmesin diye sesimizi yükseltmeli, komünizmin ne olduğunu daha da güçlü yankılandırmalıyız.

Yalnızca Türkiye'de değil, bütün dünyada, bugün komü-

nistlerin önünde duran en büyük görev "uluslararası komünist hareketi" kelimesinin arkasına gizlenen oportünizme karşı ardıcıl savaş yürütmek ve "komünist partisi" adına yaraşır siyasetler izlemektir. *İşçinin Sesi* bunu yaptığı için bugünlere geldi.

H. Erdal yoldaşın broşüründeki aynı duyguyu paylaşıyoruz: "Bundan sonraki komünizm kavgamı TKP'nin 'öteki' kanadı, içinden çıktığım kanadına tarihsel anlamda ölesiye düşman kanadı içinde yürüteceğim."

Broşürler elimize geçince dağıtımı ile uğraştım. Tartışmalar sırasında menşevikler "bu kitapta yazılanları polis bile yazmaz" gibisinden çamur atmaya çalıştılar. "Polis" sözcüğü menşeviklerin ağzında gerçekten anlamsızlaştı.

Biz de onlara birkaç soru yöneltmek istiyoruz:

TKP'nin gizli dosyaları Karaköy dolmuşunda bırakılıyor. Partinin üye ve yöneticilerinin listesi polisin eline geçmiş. Bunların hesabını nasıl vereceksiniz?

Dün Nazım Hikmet için de Troçkist-polis ajanı diyenler siz değil miydiniz?

Cevap verin! Cevap veremezsiniz. Size TKP adına söz söyletmeyeceğiz. Hapiste yatan yoldaşlar ve ölülerimiz üzerine söz veriyoruz!

Yaşasın partimiz!

A. Kalyoncu, Basel

Son FİDEF olaylarıyla ilgili olarak *İşçinin Sesi*'nin de içinde bulunduğu BİRKOM bir açıklama yayınladı. Açıklamayı aynen veriyoruz.

AÇIKLAMA

Dokuz Nisan 1983 tarihinde FİDEF Kurultayı'nda FİDEF ile *İşçinin Sesi* örgütü arasında meydana gelen bir olay olmuş, 7 kişi yaralanmıştır.

Bizler olayın ayrıntısına girmek istemiyor, ama bu olayın daha önce meydana gelmiş benzeri olaylardan farklı ele alınmasını ve ciddi politik bir değerlendirme yapılmasını uygun görüyoruz.

Bu olaya karşı tavır, gerek yaşadığımız ülkenin politik toplumsal olayları (yabancı düşmanlığı vb.) ve gerekse de dönemin özellikleri ile de, Türkiyeli sol hareketler arasında gelenekselleşmiş köklü yanlış eğilimlere son vermek olmalıdır.

Özellikle Almanya'daki bugünkü hükümetin yabancılar üzerinde uygulamaya çalıştığı baskı politikası ve yabancıların örgütlerine karşı giriştiği saldırı politikası, buna paralel artan yabancı düşmanlığı için böylesi bir olay, egemen sınıflar ve onların boyalı basını için kolay ele geçmez fırsattır.

Salt başına bu dönemi böyle açıklamak yetmez. Çünkü böylesi hassas dönemi aşan ve kendini toplumsal yaşamın her düzeyinde hissettiren iktisadi-politik ve ideolojik bir kriz döneminden geçmekteyiz.

Bu kriz Türkiye solunu darbeler almış olması itibarı ile daha fazla etkilemektedir.

Bu döneme kadar gerek örgüt içi, gerekse örgütler arası ilişkilerde, ayrılıklarda, bunların çözümünde baskı, şiddet ve tekkeci tavırlar, neredeyse gelenek haline getirildi.

Bu durumlarda asıl yerine konması gereken, sosyalist demokrasi anlayışı gereği, açık siyasal tartışma ve ideolojik mücadele olmalıdır.

Artık yanlışlığı ve olumsuzluğu tartışılmayacak kadar ortada olan, bu baskı ve şiddete dayanan eğilimlere karşı ortak bir mücadele verilmelidir.

Bu ve benzeri olaylar, uğrunda mücadele verdiğimiz devrimin önünde dolaylı da olsa engeller teşkil etmekte, ortak, birlikte mücadelenin yapılmasını olanaksız hale getirmektedir.

9 Nisan 1983'te meydana gelen olayda da hâlâ eskiden beri varolan alışkanlıklarımızın devam ettiği açıktır.

BİRKOM'un bu olayla ilişkisi olmamasına rağmen, boyalı basın olayı BİRKOM'a yüklemiştir, çarpıtmıştır.

BİRKOM üyesi *İşçinin Sesi*, bu olayın sonuçları itibarı ile olumsuz olduğunu belirtmiş ve mücadelenin devrimci anlayış temelinde sürdürülmesini istemiştir.

FİDEF'le BİRKOM'un ortak açıklama yapmasını önermemize rağmen, FİDEF daha sonra kendisini haklı çıkarma temelinde tek yanlı olumsuz bir tavır içine girmiştir. Böylesi tavırların kimseye yarar getirmeyeceği açıktır.

Ayrıca yayın politikalarında izlenen, bilinçli bölücü, parçalayıcı tavırlar ve bunu izleyen örgütleri uyarmak doğru bir usluba çekmek hepimizin devrimci sorumluluğu olmalıdır.

Sonuçları, kitleler üzerindeki etkileri ve egemen güçlere malzeme vermesi açısından böylesi olayları tasvip etmediğimiz gibi, kesinlikle taraftarlarımızın bu olaylara müsaade etmemesini, aynı şekilde tüm sol güçlerin bu olayların önlenmesi için tavır takınmasını bekliyoruz, istiyoruz.

DEVRİMCİ İŞÇİ'ye

Değerli arkadaşlar,

Devrimci İşçi'nin Nisan 1983 tarihli sayısında "FİDEF Kongresi'ndeki Olaylar Üzerine" başlıklı bir yazı yayınlandı. Bu yazıda kongrede çıkan olayların *Tercüman* ve *Hürriyet* gazetelerinde nasıl yansıtıldığı belirtildikten sonra, *Hürriyet* gazetesinin olaya BİRKOM'un adını karıştırmasına ilişkin olarak okuyucuların kafasında sorular uyandıracak bir ifade yer alıyor. Yazıda şöyle deniyor:

"Hemen belirtelim ki, olayın BİRKOM'la herhangi bir ilgisi yoktur. Hürriyet Gazetesi'nin olaya BİRKOM'un adını karıştırması muhtemelen bilinçli bir çabadır. Ya Hürriyet Gazetesi, bunu BİRKOM'u yıpratmak için kendisi yapmıştır, ya da kongrenin, dolayısıyla kavganın olduğu yerde bulunanlardan birileri olayı anlatırken özel olarak BİRKOM'un adını vererek bundan siyasi bir yarar ummuştur.

"Kavgada taraf olanların olaya BİRKOM'un adını, ne amaçla olursa olsun karıştırmaları, son derece çirkin birşeydir."

Burada, BİRKOM'un adının karıştırılmasının *Hürriyet*'in bilinçli bir çabası olabileceği olasılığından söz edilmekle birlikte, sonuçta *Hürriyet* gazetesinin yazdıkları veri kabul ediliyor ve "birilerinin" BİRKOM'un adını verdiği ve bunun "çirkin" birşey vb. olduğu söyleniyor. Kavgaya katılan iki taraf olduğuna göre ve bu yazıda da kimin bu "çirkin" hareketi yaptığı sorusu ortada bırakıldığı için okuyucunun kafasında "acaba bunu kim yaptı" sorusunun uyanması kaçınılmazdır.

Bir kez, *Hürriyet* gazetesinin yazdıklarından kalkarak BİRKOM'un adının taraflardan birince karıştırıldığını varsaymak doğru olmuyor.

İkincisi, *İşçinin Sesi* hareketinin böyle birşey yapmamış olduğu *Devrimci İşçi*'nin temsil ettiği hareketin temsilcileri tarafından bilinen bir konudur. Nitekim olayın hemen ardından Dev-Yol'dan üst düzeyde sorumlu bir yoldaşla yapılan görüşmede, olaya BİRKOM'un adının *İşçinin Sesi* tarafından karıştırılmadığını bildiklerini bizzat bu yoldaş da belirtmiştir. Dolayısıyla, eğer "birileri" olaya BİRKOM'un adını karıştırmışsa bu ya *öteki* taraf olan FİDEF ya da *Hürriyet* gazetesidir.

Devrimci İşçi'de çıkan yazı, Dev-Yol'dan sorumlu yoldaşların içyüzünü iyi bildikleri bu olayı ne yazık ki yeterince duru bir biçimde yansıtmıyor.

Devrimci İşçi'nin bu bulanıklığı düzelteceğine inanıyoruz. Bu inançla tüm yoldaşlara çalışmalarında başarılar dileriz.

İşçinin Sesi

LBC Radyosu'nun Aydın Meriç'le yaptığı röportaj

İngiltere'de yayın yapan LBC radyosu, DİSK'in Genel Sekreter Yardımcısı Aydın Meriç'le Türkiye üzerine düzenlediği bir röportaj yayınladı. Canlı yayınlanan program sırasında dinleyiciler de telefon edip Aydın Meriç'e çeşitli sorular yönelttiler.

20 dakika süren program, sunucunun Türkiye'deki durumun kısa bir özetini yapan konuşmasıyla başladı. Sunucu Türkiye'de en temel insan haklarının bile yok edildiğini vurgulayarak, programa Türkiye hükümetini temsil edecek bir konuşmacı da çağırıldığını, ancak bu çağrının Türkiye Basın Ataşeliği tarafından kabul edilmediğini belirtti. Sunucu daha sonra, Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi'nin düzenlediği, 16 Nisan tarihli toplantının da duyurusunu yaparak, Aydın Meriç'e çeşitli sorular sordu.

Aydın Meriç Türkiye'deki faşist baskıların, işkencenin, katliamların boyutlarını anlattıktan sonra sunucu, şu soruyu sordu:

"Türkiye on yıllardır kaynayan bir ülke durumundadır. 1980 darbesi, daha önceki darbeler zincirinin bir halkasıdır. Sizce bu son darbe öncekilerden daha mı kötüdür?"

Aydın Meriç yanıtına 1980 darbesinin öncekilerden nitelik olarak farklı olduğunu söyleyerek başladı ve şöyle devam etti:

"Bu darbeyle rejim tümüyle değişmiştir. Bugün askeri faşist bir cunta erke el koymuştur. Devlet yapısını, ekonomiyi ve tüm yönetim mekanizmasını kendine uygun bir biçimde düzenlemektedir. Bu tümüyle yeni bir durumdur."

Aydın Meriç daha sonra sunucunun, DİSK'in neden Türkiye'deki "resmi sendikaya karşı savaştığı" yolundaki bir sorusunu şöyle yanıtladı:

"Bugün böyle bir sendika merkezi var. DİSK doğrudan bu sendika merkezine karşı değil, cuntaya karşı savaşım vermektedir. Ama bu soruyu sormanız iyi oldu, çünkü bu sendika merkezinin yanıtlaması gereken bazı sorularım olacak. Örneğin, neden DİSK yönetici ve üyelerine yapılanlar karşısında bir ölüm sessizliği sürdürüyorlar? Sonra Türkiye'de sendikal hakların ayaklar altına alınmasına neden ses çıkarmıyorlar? Hükümete bir bakanla katılmalarını nasıl açıklıyorlar?"

Sunucunun, Türkiye elçiliğinin DİSK'i terörist bir örgüt olarak nitelemesi konusunda ne düşündüğünü sorması üzerine verdiği yanıtta ise Aydın Meriç, bugün Türkiye'de estirilen ağır devlet teröründen söz etti ve "Biz bugün devlet tarafından örgütlenmiş bir terörizmle karşı karşıyayız" dedi.

Kürt sorunu, Türkiye'de konut sorunu, Türkiye halkıyla faşizme karşı uluslararası dayanışma gibi birçok konunun ele alındığı programın son sorusu şu oldu:

"Anlattığınız bu kötüleşen koşullarda Türkiye'nin geleceği konusunda ne düşünüyorsunuz?"

Aydın Meriç bu soruyu, herşeyin demokratik güçlerin savaşımına bağlı olduğunu söyleyerek yanıtladı ve sözlerini şöyle bitirdi:

"Hem ülke içindeki, hem de uluslararası düzeydeki demokratik güçlerin savaşımına bağlıdır. Bu güçlerin cuntayı yıkmak için ne kadar güçlü savaşım verdiklerine bağlıdır. Türkiye'nin geleceğini belirleyecek olan budur."

İngiltere İşçi Partisi'nin Kıbrıs ile ilgili toplantısına katıldık

Onyedi Nisan tarihinde, İşçi Partisi'nin Kuzey İslington Bölgesi tarafından, İşçi Partisi'nin Kıbrıs'a ilişkin siyasetini tartışmak üzere bir toplantı düzenlendi.

Toplantıya katılım yığınsal oldu. Konuşmalar Türkiyeli, Yunanistanlı, Kıbrıslı Türk ve Rumlar ve İngiliz ilericiler tarafından ilgiyle izlendi. İTİB temsilcisinin konuşması bütün katılanlar tarafından takdirle karşılandı. Özellikle Yunanistanlı ve Rum ilericiler, toplantı sonrasında İTİB temsilcisini enternasyonalist içerikli konuşmasından dolayı kutladılar.

Toplantıya katılan diğer temsilciler ve konuşmacılar şunlardı: Reg Race (İşçi Partisi saylavı), Richard Balfe (İşçi Partisi Avrupa Parlamentosu saylavı), Jeremy Corbyn (İşçi Partisi Kuzey Islington Bölgesi saylav adayı), C. Zysimmoss (Kuzey Islington Bölgesi Kıbrıs Merkezi temsilcisi), A. Mikkides (Harringey Belediye üyesi), J. Moody (Türkiye Demokratik Hakları Savunma Komitesi Genel Sekreteri).

Toplantıya katılan tüm temsilci ve konuşmacılar, "Türkiye'deki faşist rejimi yıkmadıkça Kıbrıs sorununun çözüme ulaştırılamayacağını, faşist cuntaya karşı savaşta enternasyonalist dayanışmanın önemini" vurguladılar.

Toplantı sonrası yoğun bir yayın satışı yapıldı. *"Kıbrıs Sorunu"* kitabı geniş ilgi gördü.

C.A., Londra

Londra'da işçi gecesi

Londra İşçi Birliği (LİB) ve İngiltere Türkiyeli Kadınlar Birliği (İTKB) ortak bir gece düzenlediler. 24 Nisan Cumartesi yapılan geceye katılım yığınsal oldu.

Londra'da yaşayan Türkiyeli işçiler, ilericiler aileleriyle birlikte gece için tutulan salonu tıklım tıklım doldurdular. Türküler söylendi, halaylar çekildi. Piyango yapıldı. Çeşitli yörelerden halk oyunları sunan LİB folklor ekibi çok beğenildi.

Gecede 1 Mayıs'la ilgili bir de konuşma yer aldı. Konuşmayı yapan yoldaşımız geceye katılan herkesi, dostlarını, tanıdıklarını da alarak dünya işçi sınıfının bayramı 1 Mayıs'a katılmaya çağırdı. Çağrı tüm salonda çoşkun alkışlarla karşılandı.

Geç saatlere kadar süren gece, başarıyla son buldu. İTKB ve LİB'in Londra'daki Türkiyeli emekçiler arasında başarılı bir çalışma yürüttüğünün göstergesi oldu.